

Orhan Güzel _ En Güzel Hazır Cevaplar
UYARI:

www.kitapsevenler.com

Kitap sevenlerin yeni buluşma noktasından herkese merhabalar... Cehaletin yenildiği, sevginin, iyiliğin ve bilginin paylaşıldığı yer olarak gördüğümüz sitemizdeki tüm e-kitaplar, 5846 sayılı kanun'un ilgili maddesine istinaden, engellilerin faydalanabilmeleri amacıyla ekran okuyucu, ses sentezleyici program, konuşan "Braille Not Speak", kabartma ekran ve benzeri yardımcı araçlara, uyumlu olacak şekilde, "TXT", "DOC" ve "HTML" gibi formatlarda, tarayıcı ve OCR (optik karakter tanıma) yazılımı kullanılarak, sadece görme engelliler için, hazırlanmaktadır. Tümüyle ücretsiz olan sitemizdeki e-kitaplar, "engelli-engelsiz elele" düşüncesiyle, hiçbir ticari amaç gözetilmeksizin, tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak, engelli-engelsiz yardımsever arkadaşlarımızın yoğun emeği sayesinde, görme engelli kitap sevenlerin istifadesine sunulmaktadır. Bu e-kitaplar hiçbir şekilde ticari amaçla veya kanuna aykırı olarak kullanılamaz, kullandırılmaz. Aksi kullanımdan doğabilecek tüm yasal sorumluluklar kullanana aittir.

Sitemizin amacı asla eser sahiplerine zarar vermek değildir.

www.kitapsevenler.com web sitesinin amacı görme engellilerin kitap okuma hak ve özgürlüğünü yüceltmek ve kitap okuma alışkanlığını pekiştirmektir.

Ben de bir görme engelli olarak kitap okumayı seviyorum. Sevginin olduğu gibi, bilginin de paylaşıldıkça pekişeceğine inanıyorum. Tüm kitap dostlarına, görme engellilerin kitap okuyabilmeleri için gösterdikleri çabalardan ve yaptıkları katkılardan ötürü teşekkür ediyorum.

Bilgi paylaşmakla çoğalır.
Yaşar Mutlu

İLGİLİ KANUN:

5846 sayılı kanun'un "Altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler" bölümünde yer alan "EK MADDE 11" : "ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticari amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur."

Bu e-kitap görme engelliler için düzenlenmiştir. Kitap taramak gerçekten incelik ve beceri isteyen, zahmet verici bir iştir. Ne mutlu ki, bir görme engellinin, düzgün taranmış ve hazırlanmış bir e-kitabı okuyabilmesinden duyduğu sevinci paylaşabilmek tüm zahmete değer. Sizler de bu mutluluğu paylaşabilmek için bir kitabınızı tarayıp, kitapsevenler@gmail.com adresine göndermeyi ve bu isimsiz kahramanlara katılmayı düşünebilirsiniz.

Bu kitaplar, size gelene kadar verilen emeğe ve kanunlara saygı göstererek, lütfen bu açıklamaları silmeyiniz.

Siz de bir görme engelliye, okuyabileceği formatlarda, bir kitap armağan ediniz...
Teşekkürler.

Ne Mutlu Bilgi için, Bilgece yaşayanlara.
www.kitapsevenler.com

Not bu kitabı tarayan arkadaşlara çok teşekkürler.

Orhan Güzel _ En Güzel Hazır Cevaplar

EN GÜZEL HAZIR CEVAPLAR

Orhan Güzel

Bu kitap, Türkiye Kalkınma ve Dayanışma Vakfı'nca kurulan TÜRDAV Basım ve Yayımlar
Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi tarafından Papatya Yayınları adı altında
neşredilmiştir.

TÜRDAV A.Ş. Posta Kutusu: 882 Sirkeci / İstanbul

Tel. &Fax:511 61 62 (Pbx)

internet: www.turdav.com

e.mail: turdav@turdav.com

ISBN: 975 - 6605 - 04 - 9

İSTANBUL, 2001

DİZGİ VE MİZANPAJ : TÜRDAV

ÖNSÖZ

Hazır cevaplar, fıkra türleri içinde özel bir yere sahiptir. Bilindiği gibi
fıkralar, insanları güldüren, aynı zamanda düşündürme zeka ürünleridir.
Hazır cevaplar, güldürme unsuruna, hiciv ve düşündürme unsurunu daha yoğun bir
şekilde katan; olayları herkesin düşünmediği pencerelerden bakarak
değerlendiren; insanların davranışlarındaki ve iddialarındaki mantık zaafalarını;
düşünce çelişkilerini, en güzel ve çarpıcı biçimde sergilenen fıkra çeşididir.
Türkçemizdeki "taşı gediğine koymak" tabiri, fıkraların hazır cevap türünün
özünü ve temel vasfını ifade eder.
İnsanlığın kültür hayatında, hazırcevap fıkralar büyük bir yer tutar. Bilhassa
Türk edebiyatındaki hiciv edebiyatı; Türk halkının zeka kıvraklığını, espiri
gücünü, taşı gediğine koyma yeteneğini gösteren pek çok ürünle doludur.
Elinizdeki eser, Doğunun ve Batının en güzel hazır cevap fıkralarından
derlenmiştir.

Dünyanın en ünlü hiciv ve hazırcevap ustalarının fıkralarına genişçe yer
verilmiştir.

Hedefimiz, yayın ilkimiz gereği, eserlerimizi yediden

6 / En Güzel Hazır Cevaplar

yetmiş herkese rahatsız etmeden okutmak olduğundan; argoya kaçan, galiz
ifadelere ve müstehcen unsurlara yer veren hazırcevaplara kitabımızda yer
verilmemiştir.

Tebessüm ettirirken sizleri düşündürecek, streslerinizi dağıtacak fıkraları bir
araya getirmeye özen gösterdik.

Hepimize bol tebessümlü, neşeli günler dileğiyle...

PAPATYA YAYINLARI

ŞAYET!..

ABD'li bir tiyatro yazarı, eserinin gala gecesine İngiliz devlet adamı Çörçil'i
de davet etmek için ona bir çift davetiye gönderir ve şu notu ekler:

— Davetiyelerden biri sizin için, diğeri de bir dostunuz için... Şayet varsa!
Çörçil'in cevabı şöyle olur:

— Eserinizin ilk temsiline gelemeyeceğim. İkincisine gelmeye çalışırım... Şayet
oynarsa!

GÜRLEMENİN ARDINDAN SAĞNAK

Yunan filozoflarından Sokrat'ın karısı birgün Sokrat'a verip veristirmiş.

Bağırıp çağırılmış.

Bakmış kocası hala çok sakin, hiç tepki göstermiyor. Bir kova suyu alıp Sokrat'm
başından aşağı boşaltmış.

Sokrat'a neden sessiz kaldığı sorulduğunda, şu cevabı vermiş:

— Bu kadar gürlemeden sonra bir sağnak zâten bekliyordum!

TAKMA GÖZÜ NASIL ANLAMIS?

Peyami Safa, romanlarını neşreden yayıncıyla konuşuyordu. Bir ara yayıncı sordu:

— Benim gözlerimden birinin takma olduğunu biliyor musun?

8 / En Güzel Hazır Cevaplar

— Evet, biliyorum! dedi Peyami Safa.

— Hangisi?

— Şu! diye takma olan gözü gösterdi... Adam hayret etti:

– Yahu nasıl anladın Üstad? Halbuki o, takma olmayan gözüme öyle benziyordu ki? Peyami Safa'nın cevabı hazırды:

– Çünkü, takma gözünüz daha insafli bakıyor!

"SİZ" NEHRİ

Abdülhak Şinasi Hisar çok zarif ve kibar birisiydi.

Hiç kimseye "sen" diye hitap etmezdi... Hatta kardeşiyle bile "siz" diye konuşurdu.

Süleyman Nazif, Abdülhak Şinasi Hisar'ın ağzından hiç "sen" sözü çıkmadığını görünce, biraz takılmak için şöyle dedi:

– Yahu Üstadım! Sen zaman zaman Paris'e gider, orada kalırsın. Acaba Sen (Sein) nehrine "siz" mi diyorsun?

ÖLÜMSÜZ ŞEKSPİR

Abdullah Cevdet, bir ara Şekspir'in bütün eserlerini Türkçe'ye çevirmeye başlar. Bir iki çevirisi de neşredilir. Fakat bunlar hiç de başarılı tercümeler değillerdir... Bir ara Süleyman Nazif e dert yanarcasına:

– Biliyor musun, şu Sekspir'i tercüme işini bitirmeden öleceğim diye korkuyorum! der.

Süleyman Nazif fırsatı kaçırmaz, taşı gediğine koyar:

– Ben de tam aksine Sekspir'i çevirme işini ölmeden önce bitireceksin diye korkuyorum. Herkes Şekspir'in eserlerini ölümsüz diye bilir, sen onları Türkçe'ye çevirmekle ölümlü olduklarını ispatladın!

DİN NEDEN İYİ BİR ŞEYDİR?

Abdullah Cevdet, din aleyhtarlığıyla meşhurdur. Süleyman Nazif e bu konuda ne düşündüğünü sorarlar. Şu enteresan cevabı verir:

– Abdullah Cevdet'in dinsizliğinden anlayın ki, din iyi bir şeydir. Eğer din kötü bir şey olsaydı, Abdullah Cevdet dindar olurdu!

EKMEĞİN DEĞERİ

Cimrinin biri, bir gün hizmetçisinin evden bir ekmek çalıp pazarda sattığını görür. Hizmetçiye fena halde döver. Görenler:

– Be insafsızlar! Bir ek- , mek için, bir insanı hiç bu kadar döverler mi? diye sitem edince, cimri adam şu karşılığı verir:

– Vay! Siz bir ekmeği beğenmiyor, değersiz mi buluyorsunuz? Âdem peygamber, bir buğday tanesi yüzünden, cennetten çıkarılmadı mı?

10 / En Güzel Hazır Cevaplar

11

AŞURE YERDİM!

Bir oburu, aşure ziyafetine davet ederler. O kadar çok yer ki, eve gelince hastalanır, döşeğe düşer. Hekim getirirler. Doktor kusturucu bir ilaç hazırlayıp kaşıkla hastaya verir. Hasta:

– Midem almaz! der. Doktor:

– Canım, bir kaşık şeyden ne olur? deyince, obur şu cevabı verir:

– Midemde bir kaşıklık yer kalsaydı, aşure yerdim.

İNSANLAR HEP DIŞ GÖRÜNÜŞE BAKARLAR

Fakirin biri, bir evin kapısını çalıp:

– Açlıktan ölüyorum. Bir dilim ekmek veriniz! demiş.

Ev sahibi fakiri bir süzmüş. Görmüş ki, yanakları al al biri. Hiç aç hali yok.

– Be adam! Yanaklarından kan damlıyor. Hiç aç adamın suratı böyle mi olur, demiş.

Fakir başını sallayıp şu karşılığı vermiş:

– İşte insanlar hep böyledir. Daima dış görünüşe bakıp da aldanırlar...

ŞİFA DİYETİNE ÖLÜYORUM

Adamın biri hasta yatıyormuş. Bir akşam ailesi yemek yerken, sofraya yalancı dolma gelmiş. Adam da yalancı dolmayı çok severmiş. Annesi, dolmayı görünce, evladını hatırlayarak tabağa bir dolma koyup "şifa niyetine" diye zorla yedirmiş.

Arkasından, hanımı da bir tane getirip "şifa niyetine!" diye ağzına zorla koymuş. Peşinden, kızı ile oğlu da birer tane yedirmişler. Derken hasta fenalaşmış. Doktora götürmüşler. Doktor hastanın kıvrım kıvrım kıvrandığını görünce,

– Ne oluyorsun? demiş. Hasta şu cevabı vermiş:

– Ne olacağım, şifa niyetine ölüyorum.

OBUR KARDİNAL

Kardinalin biri oburmuş.

Bâzı şâirler bunu hicvetmişler. Kardinal Papaya gidip şikayet edince, Papa şöyle demiş:

— Çok yiyen adam, biraz da hazımlı olmalıdır.

ET YEMEK ZARARLI MI?

Bir adam gelip büyük din bilgini Süfyan-ı Sevrî'ye şu suali sordu:

— Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şeriflerinde buyurmuş ki: "Çok et yenen bir hane halkından Allah nefret eder." Bu sözden kast edilen nedir? Et yemekten insanları men'et-mek midir?

12 / En Güzel Hazır Cevaplar

Süfyan-ı Sevrî şu cevabı verdi:

— Bu sözden murad, gıybet edenlerdir. Zira gıybet edenler, başkalarının etlerini yerler...

MES'ULİYETİ KALIR

Bir gün, Halife Hz.Ömer'e süt ile bal getirip ikram ederler.

O, halkının tamamının süt ve bal bulup yiyemediğini düşünerek getirilenleri geri çevirir.

— Bunların tadı geçip gider, ama mes'uliyeti kalır... buyurur.

YÜZÜK MÜ KIYMETLİ, PARMAK MI?

Padişah Sultan Ahmed, kendisine hediye edilen çok kıymetli zümrüt yüzüğü bir gün divan toplantısında vezirlere gösterek sorar:

— Acaba bu yüzükten daha kıymetli bir şey var mı? Vezirler:

— Hayır efendim, kemâl-i sıhhat ve afiyetle takınız! derler. Yalnız Sadrâzam Nevşehirli İbrahim Paşa:

— Bundan daha kıymetli şey vardır Pâdişâhım! der ve ilave eder:

— O yüzüğün takıldığı parmak!...

YEMEN'DE ASKERLİK

Millî mücadeleden sonra Mersin'e gelen Mustafa Kemal,

13

belediye reisine sorar:

— Bu yüksek bina kimindir?

— Filânca nazırın!

— Şu ilerdeki?

— Falanca ekâbirin!

— Ya en sonda görünen?

— Yabancıların!

— Peki, neden sizin de böyle binalarınız yok! Onlar bu binalara sahip olurken siz ne yapıyordunuz?

Etraftakilerle beraber belediye reisi de bu soruya cevap bulamayıp susar. O sırada köylünün biri ileri atılıp şu müthiş cevabı verir:

— Yemen'de askerlik yapıyorduk Paşam!

AMELİYAT MI, KASAPLIK MI?

Meşhur güldürü ustalarından Tristan Bernard, bir ameliyat seyrediyordu. Doktor, ameliyat bittikten sonra ünlü ustaya dönerek:

— Herhalde beni bir kasaba benzetmemişsiniz-dir! Dedi. Tristan Bernard'm cevabı hazırды:

— Asla efendim, asla!

Aklımdan bile geçmedi. Çünkü kasaplar hayvanı öldürmeden derisini yüzmezler!

14 / En Güzel Hazır Cevaplar

MEŞHUR OLDUKTAN SONRA

Bir edebiyat meraklısı genç, Balzac'a yeni yazdığı romanının müsveddelerini getirmiş, onun fikrini almak istemiş. Balzac, müsveddeleri okuduktan sonra gence:

— Bak evladım, demiş. Bu eseriniz kuvvetli değil, size şöhret kazandırmaz!

Fakat ziyan etmeyin, saklayın. Meşhur olduktan sonra neşredersiniz!

HİTABET SANATI

Sokrates'e bir dostu sorar:

— Siz herkese konuşma sanatını öğretiyorsunuz ama, kendiniz neden iyi bir hatip değilsiniz?

Cevap filozofça olur:

– Bileyi taşları da kendi kendilerini kesemezler, ama kaba demirleri keskin yaparlar!

BİLGİN, AMA...

Meşhur İngiliz filozoflarından Richard Bentley, çok çekingen biriydi. Fransa'da olduğu günlerde bir prensesin balosuna davet edilmişti. Bütün davetliler kendisine yakın alaka gösterdikleri halde, o bir köşede somurtup durmuştu. Orada olanlardan biri prensese:

– Bu orijinal yabancı da kim? diye sorunca, prensesin cevabı şöyle oldu:

– Bu öyle bir bilgindir ki, bütün dünya dillerinde iskemleye ne dendiğini bilir ama, iskemlenin üstünde nasıl oturulacağını bilmez!

15

BOŞ DEĞİL, MEŞGULMUŞ

Mizah ustalarından Marx Groucho, kendisi metroda oturmuş haldeyken, yambaşında ayakta duran yaşlı bayana şöyle demiş:

– Hanımefendi! Size şu yeri vermeyi inanın çok isterdim, ama şu anda meşguldür!

JİMNASTİK

Adam evde uzun uzun jimnastik yapan karısını seyretti, sonra dayanamadı ve:

– Vücudunu güzelleştirecek idman yapmayı bırak da, dedi. Biraz da huyunu güzelleştirecek idman yap, daha iyi olur!

YAŞI KAÇ ACABA?

Bernard Shaw'a bir kadın sormuş:

– Ben kaç yaşında gösteriyorum, Üstat? Üstat, kadını şöyle bir süzmüş:

– Saçlarınıza bakılırsa 18, dişlerinize bakılırsa 19, hareketlerinize bakılırsa 14...

Kadın:

– Ah! Teşekkür ederim! diye sevinçle haykırınca, Bernard Shaw sözüne devam etmiş:

– Acele etmeyin hanımefendi, yaşıınız için, bunların bir de toplamını yapacağız.

16 / En Güzel Hazır Cevaplar

NİÇİN YALNIZ BAŞINA YAŞIYORMUŞ ?

Yunan Filozofu Diyojen, insan içine karışmaz, bir dağda bir fıçının içinde yaşardı. Halk, Diyojen'in aleyhinde bulunurdu. İnsanlardan uzak, tıpkı bir hayvan gibi yaşadığını söylerlerdi. Bu sözler, günün birinde Diyojen'in kulağına gitti. Gün görmüş ihtiyar, bu tenkitlere:

– Ben kendi başıma kalıp da yalnız kendi hayvanlığıma katlanmayı, insanlar içine karışıp da herkesin hayvanlığına katlanmaya tercih ediyorum, diye cevap verdi.

HAZİNE BOŞALIRDI

Bir adam, Harun Reşid'in Baş Kadısı İmam Ebû Yusuf tan, öğrenmek istediği bir şeyi sorar. O da:

– Bilmiyorum, der. Adam:

– Mademki bilmiyorsun, öyleyse ne diye devlet hazinesinden boşuna aylık alıyorsun? deyince İmam Ebû Yusuf şu cevabı verir:

– Ben, bildiklerim için para alıyorum. Bilmediklerim için alsaydım, hazineye para kalmazdı...

BABA-OĞUL FARKI

Bir yardım toplantısı sırasında Sadrazam Köprülü Mehmet Paşa elli altın bağışlamış. Oğlu Fazıl Ahmed Paşa'nın yüz altın bağışladığını haber alınca öfkelenmiş. Oğlunu huzuruna çağırarak sormuş:

– Nedir bu iş bre evlat? Niye benden fazla verirsin?

17

Fazıl Ahmed Paşa şu, cevabı vermiş:

– Baba, ben Köprülü Mehmed Paşa'nın oğluyum. Tabii yüz altın vereceğim. Ama sen Ahmed Ağa'nın oğlusun, tabii ki elli altın vereceksin!

YÜZ YÜZE GELMEYİZ SANMIŞ

Ünlü nüktedanlardan İbik Dayı'nın komşularından biri hasta olup yatakta bir süre yatar. Dayı, ziyaretine gitmeye bir türlü fırsat bulamaz. Birkaç gün sonra komşusu küskün bir eda ile:

– Aşk olsun İbik Dayı! der. Ölümlerden döndüm geldim de, sen uğrayıp nasılsın diye sormadın!

İbik Dayı'nın özü kabahatinden büyük olur:

– Evet çok mahcubum. Fakat ben günün birinde yine yüz yüze geleceğimizi hiç düşünmemiştim!

ADEM YOK

Şair Baki, bir tarihte Edirne'ye gitmiş. Kendisine çok hürmet ve itibar gösterilmiş. Edirne şairleri, şerefine bir kır ziyafeti tertip etmişler. Şairlerden biri Baki'ye sormuş:

– Edirne'mizi nasıl buldunuz efendim? Baki hicivli bir cevap vermiş:

– Edirne cennet gibi, ama içinde Adem yok!

Bu cevaptan Edirneli şair Emri, son derece alınmış. Ba-ki'nin sivri burnuyla yağız çehresini kastederek şu cevabı vermiş:

– Adem cennetten sürüldü de, şimdi yerinde kargalar tünüyor!

18 / en Güzel Hazır cevaplar

SEN SANIRIM!

Akıllı geçinenlerden biri Molla Cami'nin, "Yareli canımda, uykusuz gözlerimde hep senin hayalin var. Uzaktan kimi görsem sen sanırım!" beytiyle başlayan gazeline itiraz eder ve sorar:

– Üstad! Ben bu gazelden bir şey anlayamadım. Mesela, uzaktan bir insan değı, de bir öküz veya eşek görse-

Molla Cami, bu münasebetsiz adama hemen cevap verir: – Sen sanırım!

"SENİ BÖYLE BÜLBÜL EYLEDİ!»

Anadolu'da bir aralar Abaza Hasan Paşa isyanı çıkmıştı syanı bastırmak üzere gönderilen ismail Paşa, köylerde ne kadar silah varsa hepsini toplattırmıştı. Birgün avcı bir köylü, kırdan dolaşırken bir kekliğin neşey-e öttüğünü gördü. Elinde hiç silah kalmadığı içm, derinden bir iç çekerek:

'1" kek" k' °" dedl' İSma" '""*| S"* arkan

s"ah

19

İKTİDAR MUHALEFET GİBİ DAVRANIRSA

Saffet Paşa'nın sadrazamlığı sırasındaydı. Bir meclis görüşmesine Tunuslu Hayreddin Paşa da çağırılmıştı. Müzakereleri sonuna kadar dinleyen Paşa, hiç konuşmamıştı.

Sebebi sorulduğu zaman, şu cevabı vermişti:

– Dinlediğim sözlere bakılırsa, hükümeti sanki başkaları idare ediyormuş, biz de muhalefette onları tenkit ediyormuşuz gibi geldi bana! Onun için sustum. Bence bu heyet ya eğri bulduğu işleri düzeltmeli veya yönetimden çekilmeli!

DİL BELASI

Münif Efendi, Sultan 2. Ab-dülhamid devrinde Maarif Nazırı (Kültür Bakanı) olmuştu. Bakan olduğunda devlet ricali tebrike geldiler.

Gelenler arasında Minas Efendi de vardı. Münif Efendi, Minas Efendi'yi görünce derhal kalkıp iltifatla onu yanına oturttu. Sonra huzurda bulunanlara:

– Minas Efendi'yle Hariciye Nezareti'nde (Dışişleri Bakanlığı) beraber memuriyete başladık. Fakat ben vezir olduğum halde, o aynı görevde kaldı. Çektiği hep dili belasıdır! dedi.

Minas Efendi, şu sitefli cevabı verdi:

– Evet, doğrudur! Çektiğim dilim belasıdır. Amma dilimin belasını yalnız ben çekerim. Lakin vükela efendilerimizin (bakanlarımızın) susmalarının belasını bütün Osmanlılar çekiyor!

20 / En Güzel Hazır Cevaplar

BİZE BİRŞEY BIRAKMAMIŞSIN

Meşhur ortaoyuncu Kavuklu Hamdi, bir oyunun bitiminde çocukluk arkadaşlarından biriyle karşılaşır. Sonradan zengin olmuş bu adam üstüste giyinmiş, kuşanmış, kürkler içindedir.

Zengin arkadaşı Kavuklu Hamdi'ye sorar:

– Yahu, sen hala çocukluğundaki gibi çulsuz musun? Kavuklu Hamdi Efendi:

– Çulu merkepler örtünür! deyince arkadaşının:

– Eee... Sende o da yok! Alayı ile karşılaşır. Kavuklu Hamdi üstüste giyinmiş kürklü arkadaşım baştan ayağa süzdükten sonra şu cevabı verir:

– Bize bir şey bırakmamışsın ki, hepsi sırtında!

ZİNDANA DÖNÜYORUM

İran şahlarından biri şiir yazmaya pek meraklıymış. Ama yazdığı şiirleri de ipe sapa gelmez, saçma sapan karalama-larmış. Bunları dalkavuklarına okur, adamcağızlar da can korkusuyla kendisini göklere çıkanrlarmış.

Birgün şiirlerinden birini, meşhur İranlı şair Kani'ye okutmuş. Toksözlü bir insan olan Kani, şiirlerinin çok berbat olduğunu Şah'ın yüzüne açıkça söylemiş. Şah öfkeden küplere binmiş.

– Çabuk bu herifi zindana atın! Deyince şairi yaka paça bir zindana kapatmışlar. Zavallı, epey bir süre orada kalmış. Nihayet bayram günü yakınlarının ısrarına dayanamayan Şah, şair Kani'yi zindandan çıkartıp huzuruna kabul etmiş ve demiş ki:

– Ey Kani! Seni affettim! Zindanda hapis kaldığın süre

21

içinde, şiir yazma kabiliyetim gelişti. Şimdi al şu yeni yazdığım şiirleri oku ve bana fikrini söyle!

Ünlü şair, şiirleri alıp okumuş ve kağıtları Şah'a geri verdikten sonra şöyle demiş:

– Şahım, ben kulunuz gene zindana dönüyorum!

MİDEMİ TIP TEPTİ

Neyzen Tefvik, midesini tedavi edeyim derken iyice bozan bir doktor için şöyle demişti:

Bir hazakat - zedeyim, Midemi tıp tepti benim!

Yine hastalandığı birgün aynı doktora rastlar. Doktor:

– Henüz iyileşmedin mi? Gel reçete yazayım! der.

Neyzen'in doktora cevabı:

– Beni azat et efendi!.. Kendi kendime de ölürüm! olur.

GÜBRE BÖCEKLERİ

Yakın tarihimizin önemli nüktecilerinden Sakallı Celal, bir deri bir kemik görünümündeki çocuklarını alarak bir dostunu ziyarete gitmiş. Adam oldukça sıska olan çocukları görünce şakayla karışık sormuş:

– Sakallı, bu gübre böcekleri senin mi?

Hazırcevaplarıyla da ünlü olan Celal'in cevabı müthiş olmuş:

– Evet efendim! Kokunuza geldiler!

i , 1

22 / En Güzel Hazır Cevaplar

23

FASULYE GİBİ...

Bakan olur olmaz yeğenini vakit geçirmeden vali yapan birine, Neyzen Tefvik şöyle demişti:

– Maşaallah, kardeşinizin oğlu, tıpkı fasulyeye benziyor...

Bakan:

– Neden, böyle söylüyorsun Neyzen? Bak o başarılı biri. Genç yaşta valiliğe yükseldi.

Neyzen taşı gediğine koydu:

– Ben de onun için fasulyeye benzediğini söylüyorum ya! Malum, fasulye de bir sırığa sarılarak yükselir hep...

YANLIŞ GAZEL

Neyzen Tefvik, yazdığı gazelleri devrin şöhretlerinden Muallim Feyzi Efendi'ye götürür, görüşlerini alırmış.

Hoca fazla gururluymuş; kusursuz bir gazeli dahi düzeltmeğe kalkar, çeşitli görüşler ileri sürermiş. Buna çok kızan Neyzen birgün hocaya haddini bildirmeye niyetlenmiş.

– Hocam bunu dün akşam yazdım! Diyerek Fuzuli'nin bir gazelini Muallim Feyzi Efendi'ye vermiş.

Hoca da her zamanki gururlu tavrını sürdürerek, gazeli düzeltmeğe kalkışmış.

Neyzen daha fazla dayanamayıp taşı gediğine oturtmuş:

– Aman hocam, özür dilerim. Benimki yerine Fuzuli'nin bir gazelini vermişim!

JUYUM İÇİNDE

Neyzen Tefvik'e dostlarından biri:

– Nasılsınız dostum, hayatınızdan memnun musunuz? diye sormuş.

Neyzen cevap vermiş:

– Gayet iyiyim. Çünkü dünya dönüyor, ben de dönüyorum. Büyük bir uyum içindeyiz.

KURBANLAR

Ahmed Refik'in ölüm yıldönümünde bir doktor konuşma yaparken şöyle der:

– İşte, Üstad da içki kur-banlarındandır!

Dinleyenler arasında bulunan Neyzen Tefvik, bir arkadaşının kulağına şöyle fısıldar:

– Bu doktorlar da çok mütevazî oluyorlar, kendi kurbanlarını hiç saymıyorlar...

TOSUN PAŞA

19. asrın yarısında Seniçe mutasarrıflığı yapan Tosun Paşa, cahil ve geri zekalı bir zattı.

Tosun Paşa birgün tahrirat müdürünün odasına girdi ve müdüre ne yazdığını sordu. Müdür, "Sadrazama tahrirat yazıyorum!" deyince Paşa, "Benden de selam yaz!" dedi.

Müdür, "Aman efendim, nasıl olur, resmi bir tahriratın al-
İlî

24 / En Güzel Hazır Cevaplar

tına selam yazılır mı?" diye itiraz etmişse de, Tosun Paşa'nın cevabı zeka düzeyini ortaya koymaktaydı:

– Sen yaz, yaz! O benim ne Tosun olduğumu bilir!

KİRLENMEMEK İÇİN

2. Dünya Savaşı'nın fırsatçı ve kaçakçı zenginlerinden bahsediliyordu. Birisi için şöyle konuşuldu:

– Adam öyle bir servet topladı, öyle bir kazanç sağladı ki, demeyin gitsin!

Nereye adımını atsa, insanlar derhal kenara çekiliyorlar!

O mecliste bulunan Neyzen Tefvik, hemen yorumunu yaptı:

– İnsanların derhal kenara çekilmesi, kirlenmemek içindir!

EŞEKLERİN İDARECİLİĞİ

Eski Yunan'da, birgün, ünlü hatiplerden Antistenos, Atinalı hemşehrilerine şöyle bağırıyordu:

– Atinalılar! Derhal bir kararname çıkarıp bundan böyle bütün eşeklerin, at olduğunu ilan edin!

O esnada biri sordu:

– Bunun ne faydası olacak ki?

Cevap o günkü yönetime hiciv yüklüydü:

– Nasıl ne faydası olacak? Hiç değilse eşekler tarafından idare edilmek utancından kurtuluruz!

25

İMPARATOR KONUŞUNCA...

Meşhur bestekarlardan List, İmparator 1. Nikola'nın huzurunda konser vermektedir.

Fakat musikiyle pek ilgisi bulunmayan imparator çok sıkılır, yanındakilerle yüksek sesle konuşmaya başlar.

Ünlü müzisyen birden çalmayı bırakır. İmparator niçin çalmadığını sorunca, List cevabında sitemini ince bir ifadeyle ortaya koyar.

– İmparator konuşurken herkesin susması gerekir!

BAŞKALARINA DA FIRSAT VERMELİ

Birgün kendini beğenmiş bir kadın, Amerikan Cumhurbaşkanı Abraham Lincoln'ün yanına çıkar ve emredici bir ses tonuyla anlatmaya başlar:

– Sayın Cumhurbaşkanı! Oğlumu albaylığa yükseltmelisiniz. Bunu bir lütuf olarak değil, bir hak olarak istiyorum. Büyük babalarım İngilizlere karşı Lexington'da savaştı; amcam iç savaşta Bladensburg'tan kaçmayan yegane insandı; babam New Orleans'ta çarpıştı ve kocam da Monterey'de öldü...

Cumhurbaşkanı Lincoln'ün bu çok bilmiş kadına cevabı, tam yerinde olur:

– Kanaatımca sizin aileniz ülkemiz için yeterince hizmet etmiş. Artık başkalarına fırsat vermenin zamanı geldi!

İSRAFCI ADAMA DERS

Ünlü filozof Diyojen, israfçı tutumuyla bilmen bir adamla karşılaşmıştı. Ondan bir lira istedi. İsfafçı adam:

– Niçin başkasından 10 kuruş istiyorsun da, benden bir

26 / En Güzel Hazır Cevaplar lira, diye sordu.

Diyojen şu uyarıcı cevabı verdi müsrif adama: – Çünkü, başkalarından yine istesem, bana verirler. Ama, bu israfın yüzünden, senin bir daha verebileceğinden şüpheliyim.

BİLGİ HAVUZUNA DALAN ADAM

Abraham Lincoln, bir kabine toplantı-sındaydı.

Devrin tanınmış bir Amerikan vatandaşından bahsedilirken, biri onu öve öve bitiremez tarzda anlatmaya başladı ve şöyle bir cümle kullandı:

– Bizim neslimiz arasında bilgi havuzuna onun kadar derin dalmış kimse yoktur! Cumhurbaşkanı Lincoln'un cevabı hazırды: – Ve onun kadar da dışarı kupkuru çıkan...

İKİ CEPHEDE BİRDEN SAVAŞ

Birinci Dünya Savaşı sırasında Almanlar'a karşı Fransız cephesinin önemli bir bölümüne kumanda eden bir General, yaşlı olmasına rağmen harbin en kızıştığı sırada genç bir kadınla evlenmişti.

Başbakan Georges Clemenceau, haberi alınca şu esprili cümleyi kullandı:

– Vah general vah, artık iki cephede birden dövüşmek zorunda...

27

BÜROKRASİYİ TEFTİŞ

Fransa Dışişleri Bakanı Georges Clemenceau, özel kalem müdürünü yanına alarak memurlarının çalışmalarını yakından görmek ister. Bir odaya girerler, kimseyi bulamazlar. Ötekine girerler, aynı şekilde... Nihayet üçüncü odada bir memura rastlarlar, ama o da horul horul uykudadır. Özel kalem müdürü, memuru uyandırmak için davranınca, Clemenceau ona engel olur ve der:

– Aman ha, ne yapıyorsunuz? Uyandırırsa-nız o da çıkıp gidecek!

YALAN BİLE OLSA...

Hız. Mevlana, can dostu Şems-i Tebrizi'yi Medine'de gördüğünü söyleyen birine, kaftanını hediye eder. Bir başkası da Şam'da gördüğünü söyleyince, ona da kavuğunu verir.

Bu hadiselerle şahit olan müridleri dayanamayıp sorarlar:

– Ya Pir, Hız. Şems yıllar önce Hakk'ın rahmetine kavuşmuştu. Ama siz onu gördüm diye yalan söyleyenlere hediyeler veriyorsunuz?

Mevlana cevabında gerçek dostluğun önemine vurgu yapar:

– Yalan bile olsa bu haber sevindiriyor beni. Doğru olsaydı canımı verirdim...

is

28 / En Güzel Hazır Cevaplar

YENİLGİNİN İNTİKAMI

Her karşısına çıkana yenilen bir pehlivan, bu işten gelir elde edemeyince hekimlik yapmaya başlamıştı.

Diyojen ona sokakta rastlayınca, ne iş yaptığını sordu. O zat, övünçle:

– Hekim oldum, dedi. Diyojen, dostunu tebrik (!) ederek:

– Seni yerden yere vuranlardan intikam almanın çaresini işte şimdi buldun... dedi.

KİM KÖPEK?

Diyojen bir gün sokakta oturmuş ekmek yiyordu.

Gelip geçenler başına toplandılar, kendisine "köpek" dediler. Diyojen:

– Köpek asıl sizsiniz ki, ekmek yemekte olan bir insanın etrafını alıyorsunuz, dedi.

ÖLÜM KÖLE İLE KRALI EŞİT KILAR

Büyük İskender, Diyojen'i, birbiri üstüne yığılmış insan kemikleri arasında bir şeyler ararken görmüş ve ne yaptığını sormuştu.

Diyojen, zafer sarhoşluğu içinde olduğunu gördüğü ünlü hükümdara, ölüm gerçeğini hatırlatmak niyetiyle:

– Babanızın kemiklerini arıyorum. Ama hangisinin kö-

29

lelere, hangisinin babanı^ ait olduğunu kestiremiyorum, cevabını verdi.

TEMİZLİK SUYU PİS OLUNCA...

Diyojen bir gün hamama gireceği sırada, hamamın suyunun pis olduğunu görmüştü.

– Burada yıkandıktan sonra, temizlenmek için nereye gitmeli acaba? diye söylenmekten kendini alamadı.

EN EMİN YER

Bir acemi, diktiği nişan tahtasına ok atmaya hazırlanıyordu.

Diyojen koşarak gitti, nişan tahtasının tam önüne oturdu.

– Ne yapıyorsun? diye sordular. Ünlü filozofun cevabı hazırды:

– Beni vurmasından korktum, en emin yer olarak nişan tahtasını buldum.

ÇOCUĞUN TERBİYESİ ÖĞRETMENİNDEN SORULUR

Diyojen bir çocuğu edepsizlik ederken gördü.

Hemen çocuğun öğretmenine koştu. Adamın kafasına elindeki değneği indirdi.

– Niçin öğrencilerini doğru dürüst terbiye etmiyorsun?

dedi.

30 / En Güzel Hazır Cevaplar

ŞİŞMANLIK

Diyojen bir gün yolda, hitabeti ile meşhur Anakaimen'le karşılaşır. Ünlü hatibin kocaman bir göbeği vardır.

Zayıf ve çelimsiz biri olan Diyojen, ona takılmadan edemez:

– Dostum, der, şu göbeğinden, birazını bana ver. Hem beni memnun edersin, hem de yükün biraz hafiflemiş olur.

KÖTÜ İNSAN GİREMEZ

Ahlaksız adamın biri, evinin kapısına, "bu kapıdan içeri kötü insan giremez" diye yazmıştı.

Diyojen bu yazıyı görünce:

– Tuhaf şey, dedi. Acaba evin sahibi evine nereden giriyor?

EĞLENMEYE VARSINIZ, DOĞRU SÖZE NİYE YOKSUNUZ?

Diyojen, bir gün ciddi ve faydalı bir nutuk veriyordu.

Önünden çok sayıda adam geçtiği halde, onu dinlemeye rağbet eden hiç kimse yoktu.

Diyojen, birden ciddi konuşmayı bırakarak, şarkı söylemeye başladı.

Halk, derhal başına üşüştü. Diyojen, onları şu sözlerle azarladı:

31

– Sadece eğlence peşinde olmamalısınız. Doğru söz dinlemek zahmetine de katlanmalısınız!

MADEM BÖYLESİNE MÜKEMMEL BİRİ

Diyojen'e bir gün, öğrenciliğe kabul etmesi için, bir delikanlıyı takdim ettiler.

– Akıllı, terbiyeli, çalışkan, velhasıl dünyada ne kadar fazilet varsa, hepsi onda toplanmıştır, dediler.

Diyojen, delikanlı hakkında söylenenleri sessizce dinle-i dikten sonra,

| – Mademki böylesine mükemmel bir insan. Öyleyse 1 onun bana ihtiyacı yok.

Niye getirdiniz karşıma anlıyama-

1 dım, dedi.

FAKİRLİK AYIP DEĞİL, HIRSIZLIK AYIP

Bir eşkıya, fakir olduğunu ileri sürerek Diyojen'e hakaret etmişti.

Diyojen hiç kızmadı. Sadece:

– Bir adama fakir olduğunu ileri sürerek hakaret edildiğini hayatımda hiç görmedim. Ama pek çok insanın hırsızlıktan ötürü asıldıklarını gördüm, dedi.

NE ZAMAN YEMELİ?

Biri Diyojen'e sordu:

– Ne zaman yemek yemeliyim? Diyojen'in cevabı hazırды:

– Zengin isen, canının istediği zaman; fakir isen bulduğun zaman...

32 / En Güzel Hazır Cevaplar

İHTİYARLIK, ÇALIŞMAYI BIRAKMAYI GEREKTİRMEZ

Diyojen'e:

– İhtiyarladınız. Artık bundan sonra dinlenmeniz gerek! denilmişti.

Diyojen."

– Niçin? diye sordu. Ve şu açıklamayı yaptı:

– Eğer koşucu olsaydım, koşunun sonuna doğru yavaşlamam mı gerekirdi?

Tam tersine, bütün gücümle koşmak zorunda mı kalırdım?

ASIL HIRSIZ KİM?

Diyojen bir gün, sokakta giderken devlet görevlilerinin devlet hazinesinden küçük bir eşya çalan bir adamı, işkence yapılmak üzere götürdüklerini görmüştü. Şöyle dedi:

– İşte büyük hırsızlar, bir küçük hırsızı yakalamış götürüyorlar.

DİLENMENİN BÖYLESİ

Diyojen, fakirlikten dilenmek zorunda kaldığı zaman, el açtığı her insana şöyle derdi:

– Şimdiye kadar birine bir şey verdinse, bana da aynı şekilde lütufta bulun. Eğer kimseye bir şey vermedinse, bundan sonra vermeye benden başla!

33

HARAMİ

m

Eski nazırlardan Hasan Rami Paşa'nın adını H. Rami şeklinde yazan ve Harami şeklinde okunmasına yol açan Ahmed Rasim'e, İkdam Gazetesi'nin sahibi Ahmed Cevdet Bey sorar:

– Hasan Rami'yi niçin H. Rami yazıyorsun?

Rasim Bey:

– Eee, efendim... der. İki yılda Karun kadar zengin olan kimseye de "harami" demezsek, kime deriz?

ASIL BANA ACIRDIN!

Şair Hakkı Bey, çok çirkin biriydi. Bir gün şair Kazım Paşa, kendisine dedi ki:

– Hakkı Bey, kusura bakma ama, senin bu çirkin yüzünü gördükçe zevcen olacak kadıncağıza acıyorum!

Hakkı Bey cevap verdi:

– Ah paşam! Karımı görmüş olsaydın, sen asıl bana acırdın!

AĞIZ TADIYLA ÖLMEK...

Ahmed Haşim'in son günleriydi. Dostları onu Alman Hastanesi'ne yatırmışlar ve sıkı bir perhize sokmuşlardı.

Birgün Yusuf Ziya Ortaç, ziyaretine gittiğinde bakar ki, Ahmed Haşim domatesli pilavı iştahla kaşıklıyor.

34 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Aman! Ne yapıyorsun Haşim? Diye sorunca Haşim, aldırış etmeden cevap verir:

– Bırak Yusuf Ziya Bey! Nasıl olsa öleceğim... Bari ağ ıvla ölevim'

tadıyla

ağız

SERSEM!

Kadıköy vapurundan çıkarken adamın biri Ahmed Rasim'e çarpmış, om uzununu incitmişti. Ahmed Rasim, can acısıyla adama sert şekilde bakınca, küstah adam bir de:

– Sersem! diye bağırmıştı.

Ahmed Rasim, hiç renk vermedi. Yeni tanışıyormuş gibi yapıp:

– Ne dediniz? diye sordu.

– Sersem!

Rasim Bey gayet sakin cevap verdi:

– Öyle mi? Müşerref oldum! Bendeniz de Ahmed Rasim!

GEREKSİZ MASRAF

El Üfürük ve Davul adlı mizah dergilerinin sahibi Sermet Muhtar'a, Göztepe'deki villasının bahçesinde otururken, ellerinde makbuz koçanlarıyla iki adam gelir ve sorar:

– Beyefendi! Erenköy, Sahrayıcedit mezarlığına duvar yapılacak. Bir miktar yardımınız olur mu?

Sermet Bey'in cevabı şöyle olur:

– Gereksiz masraftır efendim... Hepimiz biliriz ki, mezarların içindekiler dışarı çıkmazlar, dışardakiler de içeri girmek istemezler... Duvar çekilmesine ne ihtiyaç var?

35

SENSİZ ÇE, SENİNLE DE...

Birgün şair ve edip Abdülhak Hamid, karısı Lüsyen Hanım için şöyle demiş:

– Sensiz de, seninle de yaşanmaz!

EN İYİ ARKADAŞ

Öğretmen sınıfta öğrencilere kitabın iyi bir arkadaş olduğunu anlatıyordu. Bir aralık:

– Söyleyin bakalım, dedi. Kitap neden iyi bir arkadaşdır?

Arka sıralardan bir öğrencinin cevabı hazırды:

– Borç istemez de ondan öğretmenim...

ARADAKİ FARK

Oğlu babasına sordu:

– Babacığım, tutumlu ile cimri arasında ne fark vardır?

– Bak anlatayım oğlum, dedi babası. Ben gelecek kış da bu paltomu giyersem, tutumlu bir adam sayılırım. Ama annene şu mantosunu gelecek kış da giymesini söyleyecek olursam, cimri olurum. Anladın mı?

İKİ ÖĞÜT

Büyük bir iş adamı oğluna öğüt veriyordu:

– Oğul. İş hayatında muvaffak olmak istiyorsan, iki ka-
UH.11

36 / En Güzel Hazır Cevaplar

ideye daima riayet edeceksin...

– Neymiş onlar baba?

– Birincisi şerefli olmak... İkincisi de ihtiyatlı olmak.

– Şerefli olmak nedir baba?

– Başına felaket geleceğini bilsen bile, verdiğin sözden asla dönmemek.

– Anladım. Peki ya ihtiyatlı olmak nedir baba?

– O da hayatta asla söz vermemektir oğul...

AKIL VERGİSİ

Fransa Kralı XV. Louis'e yaranmak isteyen saray mensuplarından biri, kralın huzuruna çıktığı bir sırada, Haşmetlim, demiş. Aklıma yepyeni bir vergi koymak geldi. Bu öyle bir vergi olacak ki, herkes gönüllü ödeyecek, adı da (Akıl Vergisi).

Kral bıyık altından gülümsemiş:

– Mükemmel bir fikir bu, diye cevap vermiş. Bir istisna olarak ta, siz bu vergiden muaf tutulursunuz herhalde!

HASIRCIZADE'NİN AĞALIĞI

Hasircızade, pek güzel şiirler yazdığı halde, Hasircızade Mehmet ağa diye anılmaktan daha çok hoşlanır ve kendisine efendi diye hitap edenlere:

– Ben, okur yazar adamım... Ancak, efendilikten hoşlanmam, derdi.

Kendisine bunun sebebini sorduklarında şu cevabı verdi:

– Efendi adıyla tanınıp da, kendisinden sorulan meselelere cevap veremeyip, mahcup olmaktansa; ağa olarak şö-

37

ret yapıp, ağadan umulpayan işler görmek daha iyidir...

DÜDÜKLENEN BEKÇİLER

Hüsnü Paşa, 1874'te Zaptiye Nazırlığına getirilmişti. Gelişigüzel yönetilmekte olan mahalle bekçilerini bir düzene bağlamak istedi. Bekçilere, birbirleriyle haberleşebilmeleri için, düdük dağıtılmasını emir buyurdu.

Öteden beri Hüsnü Paşa'ya içerleyen Namık Kemal, bu olay dolayısıyla şu dörtlüğü yazdı:

Zaptiye'de müşir olacak nâ-sezâ teres Çok ehl-i iffeti yüzü üstü sürükledi.

Âfâkı tuttu velvele-i sîyt ü şöhreti, Bekçileri dahi yola koydu, düdükledi!

(Müşir: Buyruk veren, yol gösteren Nâ-sezâ: Yakışmaz. Ehl-i iffet: Namuslu kişiler. Âfâk: Ufuklar. Velvele-i sîyt ü şöhret: Ününün gürültü patırtısı.)

EŞEK ÇİFTE ATSAYDI...

Aşırı ölçüde içip kendinden geçen bir sarhoş, Neyzen Tevfik'in ensesine bir tokat yapıştırır. Neyzen buna hiç aldırmaz etmez. Yanındaki arkadaşı:

– Tokatı yedin... der. Ne karşılık verdin, ne de sesin çıktı...

Neyzenin cevabı

hazırды:

– Peki, bir eşek çifte atsaydı, sen ne yapardın?

••>|#<(
38 / En Güzel Hazır Cevaplar

"KOCA"NIN TANIMI

Kürsüde konferans veren hatip:

– Yanıldığıını anlayınca ısrardan vazgeçen adam, akıllıdır. Ama, haklı olduğuna inanmasına karşın görüşünü değiştiren kişi...

Cümle bitmeden, bir dinleyici oturduğu yerden bağırdı:

– Kocadır!

KİMLER?

Bir Alman doğubilimcisi, İbnülemin Mahmut Kemal İnal'ın ziyaretine gelmiş.

Konuşurlarken doğubilimci:

– Bana, Türkiye'de kendilerinden yararlanabileceğim iki bilgin bulunduğu söz ettiler, demiş.

İbnülemin, kıskançlıkla sormuş:

– Kimmiş o pezevenkler?

Osmanlıcayı iyi bilen, ama küfür ve argo sözlerinden haberi olmayan doğubilimci, iki ad vermiş:

– Biri Fuat Köprülü, öteki siz!

KENDİ MALINI YAKACAK

Neyzen Tevfik'le, saf bir Anadolu genci, Kadıköy'den yola çıkarlar. Pendik'e yaya gideceklerdir. Neyzen Tevfik yolda yorulur. Yorulunca da sinirlenir, sövüp saymaya başlar.

Neyzenin yanındaki saf genç:

– Aman baba, ne yapıyorsun? Böyle sövüp sayarsan Allah seni cehennemde yakar, der.

Neyzen Tevfik gülümser:

39

– Ulan deli kerata, yakarsa kendi malını (kulunu) yakacak. Sana ne?

EDEP

Neyzen Tevfik bir gün kışlaya, tanıdığı bir subayı ziyarete gider.

Subayın ricası üzerine askerlere ney çalar. Sonunda, aşka gelip zeybek oynamaya durur.

Neyzen'in pantolonunun düğmelerini iliklemeği unuttuğunu gören erlerden biri, yanına yaklaşarak:

– Efendi amca, der, edep yerin açıkta kalmış.

Neyzen Tevfik oyunu kesip ellerini kaldırarak Allah'a şükreder.

– Çok şükür sana... der. Nihayet karşıma edebim olduğunu söyleyen bir kulunu çıkardın!...

BALIK MI, RESİM Mİ?

Pablo Picasso'nun sergisine gelenlerden biri, en çok resimlerin adıyla ilgileniyordu. "Balık" adlı resmin önünde durdu, uzun uzun baktıktan sonra, yanındakine:

– Bunun neresi balık? dedi.

O sırada yanlarından geçmekte olan Picasso, nezaketle:

– O balık değil, dedi.

– Nedir öyleyse?

– Resim!

40 / En Güzel Hazır Cevaplar

41

HANGİ ANAHTAR?

Dindar geçinen bir dostu, Neyzen Tevfik'e sorar:

– Beni tanırsın... Cennetin anahtarı sende olsa beni oraya almaz mıydın?

Neyzen Tevfik, karşısındakini baştan ayağa şöyle bir süzdükten sonra gülümser:

– Bende cennetin değil de cehennemin anahtarı olsaydı, senin için daha hayırlı olurdu. Belki seni oradan çıkarırdım!

TOMBUL ŞARKICI

Ünlü İngiliz orkestra şefi Sir M. Bechom'un opera yönettiği devirlerde, hanım şarkıcılar oldukça tombulcaydı.

Bir ahababı Bechom'a niçin daha zayıf soprenolar seçmediğini sorunca, ünlü şef:

– Maalesef bülbül gibi şarkı söyleyenler aynı zamanda fil gibi de yemek yiyorlar da ondan, diye karşılık verdi.

OKUMAMIŞ OLMAK İÇİN...

Meşhur Amerikan mizah yazarı Mark Twain trende seyahat ediyordu. Karşısında oturan yolcunun, kendisinin bir kitabını okumakta olduğunu gördü. Adam kitabı bitirince konuşmağa başladılar.

Twain yol arkadaşının kendisini tanımadığını anlayınca sözü kitaba getirip sordu. "Biraz evvel bir kitap okuyordunuz. Nasıl güzel bir şey miydi? Beğendiniz mi?"

Adam bir müddet durakladı sonra, "Okumamış olmak için 100 dolar verirdim" diye karşılık verdi.

Mark Twain fena halde bozulmuştu. Böyle bir cevap beklemiyordu.

Dayanamayıp sordu. "Niye? Çok mu kötü?"

Adam, "Hayır" dedi. "Bilakis, ilk defa okumanın zevkini tekrar tadabilmek için."

NEŞ'ELİ KONUŞMALAR

— Oğlum, ağlama, çirkinleşirsin...

— Sen çok mu ağladın teyze...

Doktor hastaya:

— Üşürken dişleriniz birbirine vuruyor muydu..

— Hayır, dişlerim o sırada çantamda bulunuyordu.

— Biliyor musunuz? Evli adamlar, bekarlardan daha uzun yaşarlar.

— Yanılıyorsunuz, onlara yaşadıkları hayat daha uzun-muş gibi gelir.

Derginin yazı işleri müdürü, kendisine bir şiir getiren gece:

— Yazınız okunmuyor. Bunları bir bilgisayarda yazıp getirseydiniz ya.

— Bilgisayarda yazacaktım, fakat yazdıktan sonra ben de okuyamadım.

42 / En Güzel Hazır Cevaplar

43

YA SİZ...

Hayatının son yıllarını Maçka Palas'ın bodrum katında geçiren şair Abdülhak Hamid, bir gün kapısının önünde ayakkabılarını boyuyordu. Oradan geçen sonradan görme bir komşusu alaylı alaylı:

— Ne o, dedi. Yoksa kendi ayakkabılarınızı mı boyuyor-sunuz?

Hamid, görgüsüz komşusuna ağzının payını vermekte gecikmedi:

— Evet. Ya siz kiminkileri boyarsınız?

İNCE ZEKA

Mısır'da Firavun zamanında, adamlarından 2 kişi, bir mü'mini tutup Firavun'u ilah kabul etmediği iddiasıyla Fira-vun'a götürmüşlerdi.

Firavun adamlarına dönüp "İlahınız kimdir?" diye sordu. Onlar da: "İlahımız Sensin" dediler.

Bu defa mü'mine dönüp sordu:

— Peki senin İlahın kimdir? Mü'min de:

— Onların İlahı, benim de İlahımdır, karşılığını verdi.

Firavun bunu, kendinin ilah olduğunu tasdik sandı. Ve adamlarına:

— Siz, benim dinimde olan birini, öldürmem için mi bana getirdiniz? diyerek ikisini de öldürttü.

Böylece Firavun'un adamları, mü'min için kurdukları tuzağa, mü'mindeki ince zeka sebebiyle kendileri düşmüş oldular.

9 ÇOBANIN İYİSİ

Eski Roma'da bir eyalet valisi, Kayser Tiberius'a vergilerin arttırılmasını teklif edince, ondan şu cevabı almıştı:

— İyi bir çoban, koyunlarının yününü kırpar; ama derisini yüzmez.

DUA

Büyük bir İslam bilgini olan Malik b. Dinar Hazretleri, Basra valisinin huzuruna çağrılmış. Vali ona:

— Bize dua et, demiş.

Malik b. Dinar, valiye şu uyarıyı yapmış:

— Kapında yüzlerce mazlum sana beddua ederken, benden dua mı umuyorsun?..

HIRSIZ

Balzak'm evine, bir gece hırsız girer.

Uykusu kıt olan şair, hırsızın yavaşça masaya sokulduğunu ve bir maymuncukla dolabı açarak karıştırmaya başladığını seyreder. Birden gülmeye başlar.

Balzak'm kakhaha ile güldüğünü gören hırsız korkar; fakat endişesiz gülmeye devam eden şaire sorar:

– Ne diye gülüyorsunuz? Balzak cevap verir:

– Ben gündüz para bulabilmek için onca araştırdığım yerlerde, sen zifiri karanlıkta para arıyorsun.

İşte bu tuhaflığa gülüyorum.

441 En Güzel Hazır Cevaplar

45

ORTALAMA

Başkan Kennedy'nin İktisat Başmüşaviri Dr. Walter W, Heller "Ortalama" kelimesinin, bilhassa istatistikçilerin ağzında bazan çok aldatıcı olabileceğini şu misalle izah ediyordu:

"Eğer bir adamın sağ ayağı kızgın bir soba üzerinde, sol ayağı ise buz içinde bulunsa, istatistikçi o adamın ortalama olarak rahat olduğunu söyler."

KAFA KUVVETLENDİRİCİ TAVSİYE

Yeni yazarlardan biri bir gün Ber-nard Shaw'a bir mektup yazıp sormuş:

– Üstadım, duyduğuma göre bir yazarın kafasını kuvvetlendirmesi için bol bol balık yemesi lazımmış. Siz ne dersiniz?

Bernard Shaw derhal cevap vermiş:

– Mektubunuzu başından sonuna kadar dikkatle okudum.

Size her gün bir balina yemenizi tavsiye ederim.

NE GETİREYİM?

Rusya sefiri İğnatiyef izinli olarak memleketine dönerken sadrazam Yusuf Kamil Paşaya vedaya gelmişti. İğnatiyef:

– Efendimize Rusya'dan ne getireyim?" diye sordu. Paşa:

– Bir mesele getirme de başka bir şey istemem, dedi.

SAVAŞ NJE ZAMAN BİTER?

Bir gün bir toplantıda bulunanlardan biri Yusuf Kamil Paşaya:

– İnsanlar savaş yapmaktan ne zaman vaz geçecekler? diye sordu. Paşa:

– Horozlar ne vakit doğuşmaktan vaz geçerlerse... dedi.

YÜZÜ KIBLEYE ÇEVİRMEK

Ömer bin Abdülaziz'in hocası olan büyük alim Said bin Müseyyeb, son anını yaşarken yatağını kibleye yöneltirler.

Bunun farkına varan büyük alim, yatağından elini çıkarıp boşlukta sallayarak der ki:

– Ben bir ömür boyu yüzümü kibleye çevirmemişsen son anımda kibleye çevirmeniz beni kurtarmaz.

NEDEN İSİM VERMİYORMUŞ?

Bir gün ünlü hicivci şair Eşrefe sormuşlar:

– Üstad, isim vermediğiniz için kimi hicvettiğinizi anlı-yamıyoruz. Neden isim vermiyorsunuz?

Şair Eşref cevap vermiş:

– Niçin olacak? Hicivlerim numarasız gözlük gibi, bütün alçaklara uysun, diye.

NİÇİN HEP AYAK ÜSTÜNDE KALMIŞ?

Her devire ayak uyduran, nereye düşse ayak üstünde duran birinden bahsediyorlardı.

461 En Güzel Hazır Cevaplar

Ömer Seyfettin:

– Bunda şaşılacak ne var dostlar, dedi.

– Herifte öyle hafif kafa var ki minareden atsan yine ayak üstünde bulursun.

DALKAVUK

Filozof ile bir dalkavuk konuşuyormuş.

Filozof ne derse, dalkavuk onu tasdik ediyormuş.

Nihayet sabrı tükenen filozof haykırmış:

– Hiç olmazsa bir defa olsun itiraz et de, iki kişi olduğumuzu anlayalım be birader!..

ALÇAKLIK-YÜKSEKLİK

Napolyon, kütüphanesindeki kitaba eri-şemeyince, uzun boylu olan mareşal Moncey:

– Müsaade ederseniz kitabı ben alayım majeste, dedi. Ben, sizden daha yükseğim.

Kaşlarını çatan imparator:

– Hayır, dedi. Siz, benden yüksek değilsiniz, yalnızca daha uzunsunuz.

KOLAY MI?

Hayranlarından biri, Alexandre Dumas'a:

- Üstad, demiş. Nasıl oldu da bu kadar güzel ihtiyarladı-nız?A. Dumas:
- Eeee, kolay değil... demiş. Bütün ömrümü onun için harcadım.

47

AÇLIĞA NE KADAR DAYANILIR?

m

Fatih, hocası Akşemseddin'e sorar:

- İnsan açlığa ne kadar dayanabilir? Akşemseddin cevap verir:
- Ölünceye kadar!..

SARAYIN EKŞİĞİ

Padişahın biri, cennet köşkü gibi bir saray yaptırmıştı. İnsanları davet edip ziyafet verdi. Ardından sordu:

- Bu sarayın bir ekşiği var mı? Hepsi birden:
- Hiçbir ekşiği, kusuru yoktur, dediler. Bir gönül ehli yerinden kalkıp:
- Bir büyük ekşiği vardır, dedi. Temeli yokluk üzerine olup, binası ebedi değildir. Azrail her yerinden girebilir ve ölüm kasırgası kapı ve duvarlarından işler.

SON DURAK

Haddini bilmezsin biri Harun Reşid'in meczup mürşidi Behlül'ün yüzüne bir avuç kül atar ve başından külahını alıp kaçır. Behlül, gözlerini silerek mezarlıktan yana gider.

Görenler:

- Hey divane, külahım kapan şu tarafa gitti. Sen mezarlıktan yana koşuyorsun, derler. Behlül'ün cevabı hazırdır:
- Ne tarafa giderse gitsin, sonunda geleceği yer burasıdır.

48 / En Güzel Hazır Cevaplar

RUH-BEDEN İLİŞKİSİ

Prof. Ayhan Songar'a:

- Ruh ancak bedenle birlikte vardır. Beden ölünce ruh da ölür, denilmişti.

Songar bu iddiaya, şu manidar cevabı verdi:

- Müzik var, müzik parçası var, bestekar var, müzik aleti var. Keman çalanın elindeki keman kırılınca, icracı, bestekar ve müziğin de yok olduğu manasına mı gelir bu?

TİRYAKİNİN CEVABI

Reşat Nuri, ünlü bir sigara tiryakisiydi. Doktoru kendisine nasihat ediyordu:

- Azizim bundan böyle sigara içmeyeceksiniz.
- İyi ama doktor, sigara bana faydalı.
- Nasıl faydalı?
- İştahımı kesiyor.

Doktor bu bahaneye itiraz eder:

- Sigara bir taraftan iyidir; ama diğer taraftan fena... Reşat Nuri'nin cevabı ise, tam bir tiryaki sözünü gösterir:
- Merak etme doktorcuğum. Ben sigarayı iyi tarafından içerim!...

49

BÜLBÜL

Büyük şairimiz Mehmet Akif yapmacık jest ve mimiklerle şiir okuyanlardan hoşlanmazdı.

Birgün böyle biri Teceddin Dergahında Akif in Bülbül şiirini okur.

Bu okuyuşa canı sıkılan Akif şöyle der:

- Bu bülbül bizim bülbüle benziyordu; amma, adam ne kanadını bıraktı, ne kuyruğunu!

GERÇEK HIRSIZ

Büyüklerden birinin yanında, şunu bunu çekiştirenlerden bahis açılmıştı.

O büyük zat dedi ki:

- Böyleleri hırsızların en korkuncu ve en zararlısıdır. Çünkü hırsız, sadece para ve eşya çalar. Bunlar ise, insanlar arasındaki dostluğu ve iyi geçimi çalarlar.

İĞNELEME...

Şair Eşref bir gün eşeğine binmiş giderken, arkadan İzmir

valisi Kamil Paşa'mın arabası ile gelmekte olduğunu görmüş ve yol vermek üzere kenara çekilmiş. Yolun o tarafı uçurum-muş. Kamil Paşa latife olsun diye:

- Eşref çok kenara gitme, çukura düşersin, demiş. Eşrefin cevabı hazırmış:
- Merak etme Paşam, eşek kamildir (olgun).

50 / En Güzel Hazır Cevaplar

DEVELER

İmam Azam'a kendinden daha az zengin biri gelerek:

- Ya imam, namazda aklıma hep sahip olduğum servet geliyor; develerimi hayalliyorum. Siz daha çoğuna sahip olduğunuz halde, ibadet zevkini, kulluk vecdini nasıl bulabiliyorsunuz? diye sorar. O büyük bilgin, şu harika cevabı verir:

- Ben develerimi ahıra bağlarım, sizin gibi kalbime değil-

HERKES KENDİ METAINI SATAR

İsa Peygamber bir gün Yahudiler arasına girmişti. Yahudiler kendisine kötü sözler sarfetmeğe başlamışlardı. O ise, bu sözlerle hiç karşılık vermiyor, hep iyi ve tatlı sözler konuşuyordu. Kendisine:

- Onlar sana karşı kötü söylüyorlar, sen ise hala iyi söylüyorsun, diyenlere İsa Peygamber:
- Herkes kendi metaım (sahip olduğu şey'i) satar, cevabını vermişti.

51

BU DERGAHA SULTAN OLARAK GELME!

Yenikapı Mevlevihanesi Şeyhi Ali Nutki Dede, Sultan 2. Mahmut Devrinde dergah şeyhi idi. Padişah sık sık dergaha geliyor ve her gelişinde de dervişlere ihsan-ı şahanelerde bulunuyordu.

Bir gün, Şeyh Efendi ile Sultan sohbet ederken, genç padişah sordu:

- Şeyhim bir arzunuz varsa, söyleyin de yapalım.
- Var, ama yapamazsın.
- Söyleyin yapayım.
- Öyleyse, bir daha bu dergaha gelme.
- Beni evliyaullah kapısından kovuyor musun?

- Hayır Sultanım. Buraya Mahmut Efendi olarak geleceksen gel. Ama Sultan Mahmut olarak gelip te dervişlere ihsanlarda bulunup kalplerini Allah'tan çelmeye devam edecek isen, gelme!

MUTFAĞIN KÜÇÜKLÜĞÜNÜN SEBEBİ

Fransız Kralı 5. Lui, yakınlarından birinin evine misafir olmuş. Evin hayli büyük, mükemmel; fakat mutfağın gayet küçük olduğunu görerek, sebebim sorduğunda ev sahibi:

- Evimi büyüten, mutfağımın küçüklüğüdür, cevabım vermiş.

52 / En Güzel Hazır Cevaplar

ELİNİ CEBİNE SOKAN PETROL KRALI

Bir sürü milyarder ve fabrikatörün de hazır bulunduğu bir toplantıda Mark Twain hikâyeler anlatmaktadır. Dinleyenler gülmekten çatlar.

- Bu derece tuhaf bir şeyi bütün ömrümce işitmemiştım; diyerek elini cebine atan bir petrol kralı, çıkardığı mendille gülmekten yaşaran gözlerini siler.

Twain ciddiyetle der ki:

- Şu anda hem çok daha tuhaf ve hem de az rastlanan bir şeye şahit oldum: Bir petrol kralı elini kendi cebine soktu!..

FORD'UN CEVABI

Milyarder Henri Ford ile oğlu aynı lokantaya giderlermiş.

Bir gün garson:

- Mister Ford demiş, her yemekte ancak bir dolar bahşiş bırakıyorsunuz, halbuki oğlunuz on dolar bırakıyor. Milyarder Ford, cevap vermiş:
- Gayet tabii, onun Ford gibi babası var, benim de babam Ford olsaydı, ben de verirdim.

CİMRİ GEVEZENİN HALİ

Bir adam, hem cimri, hem de geveze imiş.

Kesesi daima kapalı, ağzı ise her zaman açık olan bu adamı bilge biri şöyle uyarmış:

- Altınları ağzına al da, dilini keseye koy!..

53 AHMAK KİMDİR?

Bir bilgeye sormuşlar:

– Ahmak adamı tarif eder misin? Cevap vermiş:

– Ahmak odur ki hastalanınca doktora gider, hastalığı teşhis edilir, ilâçları alır. Fakat bunların sadece isimlerini ezberler. Doktorun tarif ettiği gibi kullanmaz.

GÜZELLİĞİNE GÜVENMEK

Bir bilgeye sormuşlar:

– Kiraz niçin kurtlanır? Cevap şöyle olmuş:

– Güzelliğine güvendiği için...

BOŞ SÖZ

Saçma sapan konuşan bir adam, bilgilerden birinin yanına gidip birçok gevezeliklerde bulunmuş. Ama bilgenin onun sözlerine hiç kulak vermediğini görmüş:

– Çok konuştum, biraz da susayım! demiş. Bunun üzerine bilge şöyle demiş:

– Sen hiç söz söylemedin ki, susayım diyorsun!..

HIRSIZ

Bir hırsız, bir bilge kişinin evine girer; fakat çalacak hiçbir şey bulamaz.

Durumu öğrenen bilge kişi:

54 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Hey biçare! O senin karanlık gecede aradığını biz aydın gündüzlerde bulamıyoruz, der.

NEZAKETİN BÖYLESİ...

Alman şairi Heine, Bulagne'de bir otelde kalırken lobide oturup gazete okur. O sırada yan tarafına İtalyan bir aile gelir ve yüksek sesle konuşmaya başlarlar. Şair, birkaç defa İtalyanlara anlamlı bir şekilde bakar. Ama onlar, oralı bile olmazlar. Bunun üzerine şair, nezaketlice:

– Affedersiniz beyler, der. Gazete okurken konuşmaları* niza mani olmuyorum ya!..

AKILLI YUNAN(Î)

Bir Yunanlı, kendi ırkını överek, bütün filozof ve akıllı insanların Yunan'dan çıkmış olduğunu söylemiş. Karşısındaki şu karşılığı vermiş:

– Evet hakkınız var, bütün bilge ve akıllılar sizden çıkmış. Şimdi içinizde ne bir bilge, ne de bir akıllı kalmış!..

HOCAYA SAYGI

Bir gün Büyük İskender'e:

– Niçin hocanıza, babanızdan daha çok saygı gösteriyorsun? diye sormuşlardı.

55

İskender dedi ki:

– Babam bana ölümlü bir hayat verdi; hocam ise manevî ve sonsuz bir hayat kazandırdı.

CEZA

Büyük İskender'e:

– Falan, filân kişiler sizin aleyhinizde devamlı konuşuyorlar. Onlara gerekli cezayı veriniz de sussunlar. Bir daha kimseye edepsizlik etmesinler, demişlerdi. İskender de:

– O zaman onlar, söyledikleri şeylerde haklı olurlar, diye cevap vermişti.

HAYAT SİGORTASI

Meşhur edebiyatçı-yazar Tolstoy'a: "hayat sigortası" için gelmişler. Kendisi evde yokmuş. Karısı, sigortacıları şu cümleyle uğurlamış:

– Benim kocamın hayat sigortasına ihtiyacı yoktur. O, zaten ölümsüzdür!

ÖLÇÜ

Adamın biri büyük İslâm bilgini Hasan-ı Basri'ye:

– Ben ölümden korkuyorum; onu sevmiyorum, demiş. Hasan-ı Basri, şu açıklamayı yapmış:

– Sen malını geride bırakıyorsun da onun için korkuyorsun. Eğer malını ileri âhirete gönderseydin, peşinden gitmeyi isterdin.

56 / En Güzel Hazır Cevaplar

GİT DE GÖR

Sakin tabiatlı ve nazik tavırlı Sir Anthony Eden, hiddet krizleriyle tanınmış babasıyla tam bir tezat teşkil etmekteydi. Güzel geçen bir haftanın sonundaki yağmurlu ve fırtınalı bir günde, Baba Eden'in, bir sayfiye yerinde bulunan köşkündeki barometreye bakacağı tutmuştu. Bir de ne görsün?

Alette hava, "kuru ve güneşli" diye gösterilmiyor mu? Bunun üzerine müthiş bir hiddete kapılan Baba Eden, barometreyi duvardan kopardığı gibi, "Git de gör!" bağırışıyla camdan dışarı fırlattı.

NASIL BULMUŞ?

Bir asilzadenin evinde, yemekten sonra keman konseri verilmiş.

Kemancı son derece kötü bir sanatçı imiş.

Müzikten pek anlamayan ev sahibi, Bernard Shaw'a kemancıyı nasıl bulduğunu

sormuş. Bernard Shaw: — Bana Pederewski'yi hatırlattı, deyince, ev sahibi şaşır-
57

mış.

— Nasıl olur? demiş. Pederewski kemancı değil ki! Bernard Shaw taş gediğine koymuş:

— Maalesef bu da öyle!

AMELİYATTA 3 KİŞİ

Büyük İngiliz Cerrahı Lord Moynihan, dünyanın her tarafından gelmiş güzide bir doktorlar topluluğu nezaretinde, ameliyata girmişti.

Ameliyat sonrasında, kendisine, böylesine kalabalık bir doktorlar topluluğu önünde nasıl ameliyat yapabildiği, kendini rahat hissedip hissetmediği soruldu.

— Ben ameliyat yaparken, odada sadece 3 kişi varmış gibi davranırım, cevabını verdi.

— Kim onlar? Denildi.

— Biri hasta, biri de ben...

— Üçüncüsü kim peki?

Ünlü cerrahın cevabı düşündürücüydü:

— O da Allah!..

AHİRETE MESAJ

Çok sevdiği kocası Prens Albert'in ölümünden sonra, İngiltere Kraliçesi Victoria, devlet adamı Benjamin Disraeli'yle ettiği sohbetlerle avunur olmuştur. Onunla uzun saatler geçirir, hiç hatırlından çıkmayan kocasıyla yaşadığı mutlu yılları yâdederek dururdu.

Ölüm döşeğindeyken bir gün Disraeli'ye, Kraliçe'nin kendisini görmeye geldiğini haber vermişlerdi.

Disraeli:

— Gelmesini bekliyordum, dedi. Herhalde Albert'ine bir mesaj götürmemi istiyordur.

58 / En Güzel Hazır Cevaplar

EŞEKLERİN ARASINDA

Osmanlı'nın 57. Sadrâzam'ı, Sultan 1. Ahmed'in dâmâdı Mehmed Paşa'nın lâkabı Öküz Mehmed Paşa'dır. Kaptan-ı Derya ve valilik görevlerinde de bulunmuştur. Bir gün Sadrâzam Öküz Mehmed Paşa, çadırında toplantı yapıyordu. Bu sırada çadırın

önüne bir öküz yanaşmaz mı? İçeriye doğru bakan hayvanı gören misafirler gülüşmeye başladılar. Ama Sadrâzam, hiç bozuntuya vermeden şu açıklamayı yaptı:

— Hayvan bana ne dedi biliyor musunuz? Bakın söyleyeyim: Bu eşeklerin arasında işin ne paşam!

ÇİBANI ŞERİF

Osmanlı paşalarından biri Ramazanda iftar ziyafeti verir. Bektaşî babası da davetliler içindedir. İftar yaklaşırken Paşa, uşağına emreder:

— Şu leğen-i şerif ile ibrik-i şerifi getir de abdest-i şerifimi alayım. Peşker-i şerifi de unutma!

Paşa abdest alırken öteki davetliler de namaza hazırlanır, ama Bektaşî'de namaz için bir hareket yoktur. Paşa sorar:

— Baba efendi! Namaza niyet yok mu? Baba cevap verir:

— Afedersiniz paşam, kulunuzun baldır-ı şerifinde bir çı-ban-ı şerîf olduğundan ömr-i şerifim dolayısıyla namaz kıla-

59

mayacağım!

m

Paşa şaşırır:

— O ne söz baba efendi? Öyle mendebur nesneler de şerîf olur mu? der.

Bektaşî babası alaylı bir ifadeyle:

– Paşam! der. Bakırcı Ağop'un yaptığı leğen ve ibrik şerîf oluyor da, Allah'ın yarattığı bu nesneler niye şerîf olmasın?

BESMELE

Şeyhülislam İbn-i Kemâl'e dedikoducunun biri gelerek şâir İşretî'yi çekiştirmeye başlamış:

– Efendimiz! İşretî nâmındaki şâir, şarap içerken besmele çekiyormuş. Böyle şey olur mu? Ne demek bu?

İbn-i Kemal, adamın sözünü yanda keserek, şu cevabı vermiş:

– Şâir İşretî'yi çok iyi tanırım... O, su içerken bile besmele çekmez!

HANGİ TERES?

Sultan 2. Abdülhamid'in herkesçe sevilen selâmlık memuru Müşir Mehmed İzzet Paşa, takılmak istediği kişilere "teres" derdi. Bunu pâdişâha ilettiler.

Bir Cuma namazı dönüşü İzzet Paşayı gören pâdişâh ona:

– Kuzum Paşa! Doğru mu? Sen herkese "teres" dermişsin? Diye sorunca, Paşanın cevabı şu oldu:

– Bunu efendimize hangi teres söyledi?

60 / En Güzel Hazır Cevaplar

61

NE FİL?

Birinci Dünya savaşı sırasında bir toplantıda İttihad ve Terakkîciler için tarafını tuttuğu devletlerle ilgili lâkap takılıyormuş. Bu sırada biri demiş ki:

– Enver Paşa Cermenofil, Cemal Paşa Frankofil...

Bu arada başka birisi sormuş:

– Ya Halil Bey? O ne fil?

Dâhiliye Nazırı Halil Menteşe çok şişman olduğu için, cevap Sadrâzam Talat Paşa'dan gelmiş:

– O, sâdece fil!

İNGİLİZ KAHVESİ

Ünlü İngiliz yazar Somerset Maugham, İngilizlerin yerilecek noktalarını iğnelemekten çekinmezdi. İşte İngiliz âdetlerini hicveden iki sözü:

– Öteden beri İngilizlerin neden çay düşkünü olduklarını merak eder dururdum. Derken bir gün bir İngiliz kahvesi içtim ve sebebini öğrenmiş oldum...

UNUTTUN MU?

Ünlü bir yazar, en aşağı kendisi kadar ünlü bir yıldızın evinde yemeğe davetliydi.

Meşhur yıldız, nedense kızı on altıncı yaşını aştıktan sonra; onu her yerde, kızı olarak değil, "kız kardeşim" diye tanıtıyordu.

Bir aralık ünlü yazar, başından geçen bir olayı anlattı.

Fakat şöhretli yıldız, zamanını hatırlamıyordu.

Nihayet adam dayanamadı.

– Canım unuttun mu? dedi. Sen, kız kardeşine hamile | olduğun yıl başıma gelmişti bu.

KRALIN ÖLÜM TARİHİ

Fransa Kralı XI. Louis'in Müneccim Başî'si (Astrolog), bir kehanette bulunmuş, kralın sevgilisinin öleceği günü söylemişti. Kadın da gerçekten o günde ölmüştü. Batıl inançları olan kral, kadının ölümü ile Müneccim Başî arasında bir ilişki kurdu ve onu öldürmeye karar verdi. Ancak son anda, kendisine bir şans tanımak istedi ve sordu:

– Sen kendinin ne zaman öleceğini bilebilir misin? Müneccim Başî kralın niyetini anlamıştı. Kurnazca bir cevap verdi:

– Sizin ölümünüzden üç gün önce majesteleri!

Bunu işiten kral, hemen fikrini değiştirdi. Müneccim Başîni öldürmekten vazgeçmesi bir yana, onun ömrünü uzatmak için elinden geleni yaptı.

62 / En Güzel Hazır Cevaplar

KIZILDENİZİN YARILMASI

Yaşlı bir cimri, ünlü İngiliz ressamı William Hogarth'dan Mısırlı askerlerin Kızıldeniz'de boğulmasını ve İsrailoğulları'nın denizi geçmesini gösteren tarihi bir resim yapmasını istemişti. Fakat o kadar gülünç bir fiyat teklif etmişti ki, Hogarth kabul etmedi. Uzun pazarlıktan sonra ikisinin ortası bir fiyatta anlaştılar. Ressam, parayı peşin istedi. Cimri de istemeyerek razı oldu.

Birkaç hafta sonra resim kendisine gönderildi. Çerçevenlenmiş tual baştan aşağıya kırmızıya boyanmıştı. Büyük bir şaşkınlık içinde kalan adam, Hogarth'ı hemen aradı ve bir açıklama yapmasını istedi. Hogarth:

— Ne oldu? Yoksa resmi beğenmediniz mi? Diye sordu. Cimri ihtiyar öfkeden çıldırıyordu:

— Beni aldattınız! Dedi ünlü Ressama. İsrail oğulları ner-de?

Ressamın cevabı hazırды:

— Onlar denizi geçtiler.

— Peki ya Mısırlılar?

— Onlar da boğuldular.

ARAPLIK - ACEMLİK

Acem olarak bilinen bir gazeteci, Ahmet Hâşim'i Türklerin gözünde küçük düşürmek için ünlü şâire "Arap Hâşim" demişti:

Hâşim, yüzünde hayret dolu bir kahkahayla, kendi acem-liğini düşünmeden konuşan bu gazeteciye şu cevabı vermişti:

— Aman beyefendi, bana Arap demek size düşmez. Bırakın bunu Türkler desinler.

63

KENDİ PARANLA, YİYORMUŞSUN GİBİ!

Ahmet Hâşim çok cimri bir şâirimizdi. Bir gün Salih Zeki Aktay'ı yemeğe davet mecburiyetinde kalmıştı. Şâirin en pahalı yemekleri ısmarladığını görünce, davet ettiğine pişman oldu. Faturayı kabartmamak için kendine en ucuz yemekleri söyledi.

Salih Zeki'nin yemek üstüne yemek söylemesi üzerine Ahmet Hâşim dayanamayıp:

— Rica ederim Salih Zeki, dedi, yemekleri "kendi paran-I la" yiyormuşsun gibi ısmarla!

YEMEkte SABUN KOKUSU

Şiirleri kadar midesine de itinâ gösteren Ahmet Hâşim, bir lokantada yemek yedikten sonra lokanta sahibini yanına çağırır ve:

— Lokantanızın üstün temizliğini tebrik ederim! Der. Lokanta sahibi:

— Teşekkür ederim beyefendi! Ama bunu nereden anladınız? Diye sorar:

Ahmet Hâşim cevap verir:

— Nereden anlayacağım, bütün yemekler istisnasız sabun kokuyordu da ondan!

64 / En Güzel Hazır Cevaplar

İSTİDADLI GENÇ

Genç şâirlerden biri öksürürken Yahya Kemal'e:

— Affedersiniz! Bende verem istidadı var da efendim... der.

Yahya Kemal, kendini şâir sanan gençte, sadece bir parça şiir kabiliyeti olduğunu ima ederek:

— Öyle mi evlâdım? Demek sende verem bile istidat halinde! Der.

GENERAL - PAŞA

Feridun Bey isminde bir Türk, Mısırlı bir prensesle evlenir ve Mısır paşası olur. Biz Türkiye'de paşalığı kaldıracınca telefon defterinde isminin yanına general yazılmaya başlanır.

Yahya Kemal bu durum için şöyle der:

— Mısırlılar Feridun Bey'i paşa yaptıklarında biz şaşırmiştık. Şimdi ona general deyince, bu defa Mısırlılar şaşacak!

TAHAMMÜL

Midhat Cemal'in bir romanı gazetede tefrika ediliyormuş. Otuz günü bulunca bâzıları:

— Artık okumaya tahammülümüz kalmadı! demişler. Yahya Kemal şu tesbiti yapmış:

— Ben onun şiirine otuz senedir tahammül ediyorum, siz nesrine otuz gün tahammül edemiyorsunuz!

65

OKUMA» YETERLİ Mİ?

Dr. Rıza Nur, "Carmen" operasını manzum olarak tercüme etmişti. Yahya Kemal mütercime bâzı edebî tenkitlerde bulununca Rıza Nur:

— Sen ne diyorsun? Ben dört sene aruz okudum! diye itirazda bulundu.

Yahya Kemal'in cevabı şu oldu:

— Öyleyse ben de dört sene tıp okuyayım. Sizinle tıbbâ dâir münakaşalar edelim!

NEYZENİN EVİ

Ney ve hiciv üstadı Neyzen Tefvik, dalgınlığıyla da meşhurdur.

Bir gün oturduğu semte gelir ve evini bulmakta zorlanır. Karşıma çıkan mahalle bekçisini görünce sevinir.

– Bekçibaşı! Bana Neyzen Tevfik'in evini gösterebilirsin! der.

Bekçibaşı şaşkınlıkla:

– İyi ama Neyzen Tevfik siz değil misiniz? diye sorar. Neyzen hem güler, hem kızar:

– Kardeşim! Ben sana kim olduğumu değil, evimi soruyorum

66 / En Güzel Hazır Cevaplar

DURUMLAR NASIL?

Neyzen Tevfik'e Birinci Dünya Savaşı yıllarında, iki gözü de görmeyen bir dostu sorar:

– Durumlar nasıl Neyzen? Neyzen'in cevabı hazırdır:

– Tıpkı gördüğün gibi ahab!

MUM GÜZELİ GENÇ

Meşhur kadın şâirlerimizden Fât-nat Hanım, adı "mumcu güzeli"ne çıkan bir gençten sık sık mum almaya gidiyormuş. Bu haberi duyan şâir Haşmet, Fât-nat Hanım'a oyun oynamayı düşünür. Mumcu gence, şu mısraı öğretir:

"Şem'i-ruhuma (yanağımın nfi-i-muna) dikkat ile bakma yanarsın!"

Yine mum almaya geldiği gün, genç bu mısraı söyleyince durumu anlayan Fât-nat Hanım, Mumcu güzeli gence hemen şu mısra ile karşılık verir:

"Hattın gelicek (sakalın gelince) sen de beni mumla ararsın!"

(Yâni: Bu çocukça genç hâlin sebebiyle senin yanağın mum gibi yanıp parlıyor. Sakal ve bıyığın çıkmaya başlayınca sevimliliğin gider, beni de mumla ararsın!)

67

KIRK YIL BEDAVA YAŞAMIŞ

Romanları çok satılan Alexandre Dumas, ölüm döşeğinde yatmaktadır.

Bir ara yanındakilere:

– Lütfen şu cebime bakar mısınız, kaç para var? diye sorar.

Yanındakiler yazarın cebine bakıp cevap verirler:

– 40 frank!

Dumas tebessümle şu açıklamayı yapar:

– Paris'e geldiğim ilk gün de cebimde bu kadar para vardı. Demek ki 40 yıl bedava yaşamışım!

CANLI RESİMLER

Birçok karikatüristler Cemal Nadir Güler'in etkisinde kalmıştır. Onu taklit eden çok olmuştur. Bir gün bir dostu ona sorar:

– Yahu, ne diye sanki Micky filmleri gibi canlı, hareketli, yürüyen resimler çizmiyorsun?

Cemal Nadir:

– Etrafına baksana a dostum. Bizim resimler zaten hareketli, önüne gelen yürütüyor! cevabını verir

NADİR GÜLER

Karikatür Üstadı Cemal Nadir Güler'i üzüntülü gören bir dostu:

– Hayrola yahu! Ne bu surat? Sen Güler değil misin? diye sorar.

Cemal Nadir'in cevabı hazırdır:

– Evet, ama Nadir Güler'im.

i

69

68 / En Güzel Hazır Cevaplar

FOTOĞRAFIN CEVABI

Mussolini savaş raporlarını renkten renge girerek okuyordu. Bir ara başını kaldırdığında, gözü duvarda asılı duran kendi fotoğrafına ilişti. Resme gözünü kırparak sordu:

– Bu gidişle halin ne olacak? Duvarda asılı duran fotoğraf cevap verdi:

– Ne olacak, beni indirip seni asacaklar.

ÇİRKİN Mİ, GÜZEL Mİ?

- Ben senin yerinde olsam o bahsettiğin kızla gözü kapalı evlenirim!.
- Neden?. O kadar mı çirkin!..

SEVMEK VE SEVİLMEK

Sacha Guitry'e sordular:

- "Dünyada en güzel şey nedir?"
- Sevmektir.
- Ondan sonra?
- Sevmektir.
- Neden sevmek, sevmekten daha güzel?... Guitry cevap verdi:
- İnsan sevdiğine, sevildiğinden daha ziyade emindir de ondan.

HAKLILIK ÖLÇÜSÜ

i

XIV. Louis, bir gün nedimelerinden biriyle satranç oynuyordu. Oyun nedeniyle bir anlaşmazlık çıktı. Oyunu seyredenlerin derin bir sessizlik içinde bekledikleri sırada, içeriye, Kont Grammont girdi. Kral durumu anlatarak, Kont'tan hakemlik etmesini istedi. Kont hiçbir şey sormadan, hemen hükmünü verdi:

- Haşmetmeap, siz haksız olmalısınız. Kral, biraz şaşkın bağırdı:
- Durumu daha öğrenmeden beni nasıl haksız çıkarıyorsun?

Kont gayet kibarca cevabım verdi:

- Majesteleri, birazcık haklı olsalardı, oyunu seyreden bu asil kişiler, hiç suskun kalırlar mıydı? Sizin, lehinizde konuşmak için âdeta birbirleriyle yarışmazlar mıydı?

LANET OKUYOR

Çok zengin biri olan Kroger'in, bu hale gelmesine büyük yardımı dokunan bir akrabası, bir gün darlığa düşmüştü. Kendisine yardım eder ümidiyle sık sık Kroger'in ziyaretine gidiyordu. Fakat Kroger, onun imalı konuşmalarını daima anlamazlıktan gelmekteydi.

Yine bir gün böyle bir ziyarette, Kroger lâfı değiştirmek için, akrabasına sordu:

- Oğlunuz üniversiteye gidiyor mu?
- Evet gidiyor!.
- Ne okuyor?..

Akrabasının cevabı, Kroger'in duygusuzluğuna sitem yüklüydü:

- Eski dostlarına vefa göstermeyenlere lanet okuyor!..

70 / En Güzel Hazır Cevaplar

HURMA AĞACININ MEYVESİ

Abbasi Halifesi Harun Reşit, bir Ramazan günü veziri Cafer Bermeki ile birlikte Dicle nehri boyunca gezintiye çıkmıştı. Bu sırada, ihtiyar bir adam hurma ağacı diktiğini gördü ve yanına sokularak:

- Ey yaşlı zat! Hurma ağacı kırk yılda yemiş verir, sen ise ihtiyarsın, bunu dikip de ne yapacaksın? Diye sordu.

İhtiyar adam:

- Sultanım, bizden önce gelenler, bizim için dikmişler, ben de bunu bizden sonrakiler için dikiyorum, cevabını verdi.

Bu cevap, Harun Reşit'in çok hoşuna gitti ve ihtiyara bir kese altın ihsan etti. İhtiyar, birden ellerini açarak şükretti. Bunu gören hükümdar, duanın nedenini sordu.

- Herkes diktiği ağacın yemişini kırk yılda alır, ben ise, hemen alıyorum da, ona hamd ettim, cevabım aldı yaşlı zattan.

Harun Reşit, bir kese daha ihsan ederken, Vezir:

- Aman Sultanım! Dedi. Sizde bu servet, bu adamda da bu akıl ve tatlı dil varken, bütün hazinenizi elinizden alır. Hemen buradan uzaklaşahm.

CİMRİLİĞİN MAZERETİ

"Dünyanın en zengin adamı" diye ün salan, milyarder Paul Getty, kendisinden para istemeye gelenlere şu cevabı verirmiş:

71

- Benden ne isterseniz isteyin, vereyim. Fakat sakın para istemeyin. Çünkü babamdan kalan yegâne değerli hatıra odur.

ŞÖHRET ÇABUK GELMEZ

Bir gün birlikte yemek yediği bir bayan, Lord Northolif-fe'e, İngiliz edebiyatının tanınmış romancısı Thackeray hakkında şunları söyler:
– Thackeray bir sabah gözlerini açtığı zaman meşhur olduğunu görmüş, doğru mudur?

Lord'un cevabı entresan olur:

– Elli yıl sürekli günde sekiz saat yazı yazıp... O gün geldiği zaman, sabahleyin kendini meşhur bulduğu doğrudur.

BEYİN FARKI

Profesör, erkek beyninin, kadın beyninden aşağı yukarı yüz gram daha ağır olduğunu açıkladıktan sonra, kız öğrencisine bu farkın ne anlama geldiğini sordu. Doktor adayı genç kız güldü.

– Beyinler arası farklılaşmada esas olan, miktar değil, kalite farkıdır hocam... İSTİKLAL MARŞI

Can Yücel'le ressam Mehmet Sönmez'in aralan açılmıştı. Mehmet Sönmez, Bodrum da Can Yücel'i görünce yolunu değiştirdi. Can Yücel de Mehmet Sönmez'i görmüş, yolunu değiştirdiğini fark etmişti. Yerinden kalkıp bağırdı:

– Korkma Sönmez!..

72 / E* Güzel Hazır Cevaplar

MESLEK TECRÜBESİ

Tanınmış gazeteci Wil-liam Ailen White, Em-poria Gazetesi yazı işleri müdürlüğünü yaparken, kendisine okurlar tarafından amatör yazılar gönderiliyordu. Bu yazılardan bir kısmı, geri çevrilmekteydi.

Bir gün, yazısı geri çevrilen bir kadın öfkelenerek şu mektubu yolladı:

– Yazdığım hikâyeyi yayınlanamaz diye geri gönderdiniz. Eserime elinizi bile sürmediğinize eminim. Çünkü sizi kontrol etmek için 18, 19, ve 20. sayfaları birbirine yapıştırmıştım. Olduğu gibi geri geldi. Siz yalancısınız ve yazıları okumadan reddediyorsunuz."

William White mektubu hemen cevaplandırdı: – Aziz bayan. Sabahları kahvaltı yaparken kırdığım yumurtanın çürük olduğunu anlamam için, onu mutlaka yemem gerekmez.

VAKİT DARLIĞI

Eski Jön Türklerden Ubeydullah Efendi, Medeni Ka-nun'un kabulünden sonra Mustafa Kemal'in emriyle belediye nikâh memuru olmuştu. Haftada kırk elli nikâh kıyıyordu. Ama kendisi hiç evlenmemişti. Dostlarından biri sordu:

– Niçin evlenmiyorsun Üstad?

Ubeydullah Efendi cevaben:

73

– Görmüyor musun birader? dedi. Âlemi evlendirmekten, kendime bir eş aramaya<bile vakit bulamıyorum!

KİRALIK DAİRE

Bir edipler meclisinde, bazı büyük adamların doğdukları veya yaşadıkları evin üzerine, ölümlerinden sonra bir levha konulması hakkında konuşuluyordu.

Şair Florinalı Nâzım Süleyman Nazif e sordu:

– Üstad! Ben öldükten sonra kapımın üzerindeki levhaya acaba ne yazarlar?

Süleyman Nazif alaylı bir dille şu cevabı verdi:

– Kiralık dâire!

GÖZLÜK

Ortaoyuncusu Kel Hasan'ın burnu yok denecek kadar küçüktü. Bir gün dilenciye sadaka verirken dilenci ona:

– Allah gözlerinize kuvvet versin, bozulmasın! Diye dua etti. Bu duaya şaşan Kel Hasan dilenciye sordu:

– Gözlerimden rahatsız değilim ki, bu dua da niçin? Dilencinin cevabı hazırды:

– Gözleriniz bozulursa gözlük takamazsınız da ondan!..

ADIN BİBER OLSA DA...

Osmanlı vezirlerinden Biber Mehmed Paşa Budin'e vali olmuştu. Bir gün yoksul bir adam yolunu kesip kendisinden sadaka istedi.

Biber Mehmed Paşa, ardından gelen kâhyaya:

74 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Şu herife yarım akçe ver! diyerek yürüdü gitti.

Ancak adam parayı almadı ve tekrar Paşa'nın yanına sokularak:

– Paşa, paşa! dedi. Adın Biber olsa da, dilin bari tatlı olsun!

TAVUK MU, ŞAHİN Mİ?

Kâmil Paşa, sadâret kâtiplerinden birini çağırarak bir yazı yazılmasını emreder. Bir süre sonra yazının yazılıp yazılmadığını sorar. Kâtip:

– Paşam der, şimdi yazıp getiriyorum.

Bu soru ve cevap birkaç kez tekrarlanınca, Paşa kâtibine sorar:

– Senin adın nedir?

– Şahin efendim!

– Haydi be, senin adın şahin olamaz. Yıkıl huzurumdan tavuk herif!

BİZE ATILAN TAŞLARDAN YAPILDI!

Sadrâzam Keçecizâde Fuat Paşa, açık fikirli bir adam olduğundan muhalifleri çoktu, aleyhinde türlü sözler söylenirdi.

İstanbul sokaklarını yer yer kaldırımlarla döşetmesi de, bir aralık düşmanlarına dedikodu fırsatını vermişti.

Bir gün devlet adamlarından bir zat bu kaldırımların nasıl ve neyle yapıldığını kendisine sorunca Fuat Paşa'dan şu veciz cevabı aldı:

– Bize atılan taşlardan yapıldı!

75

DİPLOMALI KIZ

Kız, babasına diplomasını gösteriyordu:

– Baba, nasıl diplomam? Kimya, fizik, matematik, edebiyat, felsefe, müzik, resim hepsi pekiyi... En iyi notlar benim...

Babasının cevabı hazırды:

– Oh oh... Çok memnun kaldım kızım. İnşallah yemek pişirmesini, dikiş dikmesini, çocuk bakmasını, çamaşır yıkamasını iyi bilen bir kocaya düşersin de mutlu olursun...

İLK YARATILAN MAHLUK

Bir yaz gecesi Dîvan Şâirleri kendi aralarında toplanmış, konuşuyorlardı.

İçlerinden bir şâir, lâf olsun diye sordu:

– Dünyada ilk yaratılan mahluk hangisidir?

O esnada yakasında iri bir pire yakalamış olan Hayatî namındaki şâir, şu cevabı verdi:

– Bana kalırsa Allah, evvelâ pireyi yarattı. Sonra da bu mahluku beslemek için ona yem olsun diye insanı...

S

v

1

76 / En Güzel Hazır Cevaplar

YIKARIM YOZGAT'I

Arif Nihat Asya, bir defasında, Yozgat'ta düzenlenen bir şiir matinesine davet edilmişti. Günü hazırlayanlar, sahneye koydukları kürsüyü bir bayrakla süslemeyi unutmışlardı. Arif Nihat, programdan önce, ilgilileri öfkeli bir sesle haşladı.

– Bana bakın, demişti, bu kürsüye, ütülü bir bayrak bulamazsanız, yıkarım bu Yozgat'ı!

Üstadın öfkesini yatıştırmak için Mehmet Çınarlı araya girdi.

– Aman hocam, dedi, o kadar suyu nereden bulacaksınız da şu koskoca Yozgat'ı yıkayacaksınız?

ÖZEL ARABA

Necip Fazıl'a:

– Üstad, sizin özel arabanız yok mu? diye sorduklarında, o büyük şâirin cevabı enteresan olmuş:

– Ona (cenaze arabasını kastederek) en son bineceğiz!

TÜKÜRÜK

Devir, dikta rejiminin halkı bunaltıp canından bezdirdiği, ama yer yer direnişlerin başladığı bir devirdir.

Vatandaşın biri postaneye girip mektup için üzerinde diktatörün resmi olan bir pul alır ve bir süre sonra ilgili kişiye giderek:

– Bana verdiğiniz pul yapışmıyor! der.

Memur pulu alır, tükürükler ve zarfın üzerine yapıştırır:

– Görüyorsunuz yapışıyor!

77

Adamın cevabı hazır:

– Ben o tarafına tükürmemiştim ki...

BORCUN VAR MI?

Sadrâzam Koca Râğıp Paşa bir Ramazan'da eşine dostuna iftar vermiş. İftardan sonra sohbet Ramazan'dan, oruç borcundan açılmış. Bu arada Râğıp Paşa, ünlü şâir Haşmet'e:

– Haşmet! Senin de borcun var mı? diye ansızın soruver-miş.

Haşmet asıl konudan haberi yokmuş gibi:

– Borcum olmaz mı efendimiz? Bakkala şu kadar, kasaba şu kadar... diye saymış.

Râğıp Paşa:

– Bırak bunları, biz oruç borcundan bahsediyoruz! deyince şâir Haşmet'in cevabı şöyle olmuş:

– Oruç borcundan size ne efendimiz? Onu Allah sorar. Sizin soracağınız ancak kul borcudur!

RÜŞVET ALDIN MI?

Koca Râğıp Paşa, sadrazamlığı sırasında konağına topladığı devlet adamlarıyla konuşurken söz rüşvet alıp almamaya gelmiş. Herkes rüşvet almadığına dair en ağır yeminleri etmiş. Râğıp Paşa, Haşmet'e de sormuş:

– Sen de bâzı memuriyetlerde bulundun, rüşvet aldığın oldu mu?

Haşmet cevabı tam yerine kondurmuş:

78 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Efendimiz, biraz sabredin! Halkımız arasında yalan yeVe yemin edenlerin çatlayacağı şeklinde bir inanç vardır. Burada rüşvet almadığına dair en ağır yeminleri edenlerden bir çatlayan çıkmazsa, ben de yeminle rüşvet almadığımı söyleyebileceğim!

APTALLAR DEFTERİ

Şâir Haşmet'in çok özel bir defteri varmış. Buraya kendine göre aptalca iş yapanların adlarını ya-zarmış.

Haşmet'in böyle bir defter tuttuğu pâdişâhın kulağına gitmiş. Koca Râğıp Paşa'ya:

– Şu senin şâir Haşmet'in böyle bir defteri varmış. Onu al ve bana gönder! Bakalım kimlerin adları var! diye ricada bulunmuş.

Râğıp Paşa defteri temin edip pâdişâha göndermiş. Zevkle ve merakla defterin sayfalarını karıştırırken birden kendi ismine de rastlamasın mı? Hemen şâir Haşmet'i huzuruna çağırması ve azarlamış:

– Bu ne küstahlık? Sen nasıl oluyor da benim adımlı aptallar listesine kaydediyorsun?

Şâir Haşmet başlamış gerekçesini izah etmeye:

– Efendimiz, sinirlenmeyiniz lütfen, sakın olunuz! Siz geçenlerde İmrahor'a (Baş seyis) yüklü bir para vererek cins bir Arap atı almaya gönderdiniz. O kadar bol parayla yurt dışına gönderilen kimse, artık geri döner mi?

Bunun için sizin de adınız orada bulunuyor!

79

Pâdişâh biraz yatışarak:

– Peki, ya İmrahor geri dönerse? diye sormuş. Haşmet'in cevabı hazırmış:

– Kolayı var efendimiz. Sizin adınızı siler, onunkini yazarız!

KİMİN ESERİ

Alexandre Dumas Füs'in Kamelyalı Kadın isimli meşhur eseri tiyatrodan temsil edildiği zaman büyük ilgi görür.

Eserin ilk temsil edildiği gece, yazarın babası Alexandre Dumas Pere de seyirciler arasındadır. Temsil bitince seyircilerden biri eseri Alexandre Dumas Pere'in zannederek ona yaklaşır ve:

– Üstad, sizi gönülden tebrik ederim, gerçekten eseriniz bir hârika! der.

A. Dumas Pere yanlışıyla düzelterek cevap verir:

– Bu benim eserim değil, ama eserimin eseri!

KULDAN GİZLEMEK

tslam düşmanlığı ile meşhur bir kişiyi, günün birinde Necip Fâzıl'ın yanına getirmişler. O gün Ramazan ayına denk gelmiş. Bu zat, Üstad'ın odasına piposunu tütürerek girmiş ve çok bilmiş bir edâ ile, "Allah'ın bildiğini kuldan gizlemem!" demiş.

Necip Fâzıl, şu karşılığı vermiş:

- Senin avret mahallini Allah biliyor mu?
- Evet, biliyor.
- O halde avret mahallini neden kuldan gizliyorsun?

80 / En Güzel Hazır Cevaplar

HAMAL ALİ PAŞA

Üçüncü Osman sık sık azil ve tâyinler yapardı. Bunu yaparken de kabiliyet ve liyakat gözetmezdi. Çok defa kıymetli adamları azl edip, işten anlamaz adamları işbaşına getirdiği olurdu.

Bir gün Sadrazam Hekimoğlu Ali Paşa'ya kızarak:

- Seni azleder, hamallar kethüdası Ali Usta'yı, sadrazam tâyin ederim! deyince sadrazamın cevabı şu oldu:

- Yaparsınız! Fakat o, Hamal Ali Paşa olur. Hekimoğlu Ali Paşa olamaz!

HAYVAN

Bir gün Osman Yüksel Serdengeçti, mecliste konuşma yaparken milletvekillerine doğru şöyle bağırması:

- Bu meclisin yarısı hayvandır!

Bunun üzerine meclis allak bullak olmuş. Meclis başkanının ısrarı üzerine özür dileyerek şöyle demiş:

- Sözümü geri alıyorum:

"Bu meclisin yarısı hayvan değildir!"

BANA GÜVENE BİLİRSİNİZ

Sultan Abdülaziz'in Fransa seyahatinde Fransa hükümdarı olan 3. Napolyon, yakın adamlarıyla yalnız kaldığı bir sırada Sultan Abdülaziz'i çekiştiriyormuş.

Tam o anda Türk Dışişleri Bakanı Fuad Paşa, bir konuyu

81

arz etmek için Napolyon'un huzuruna çıkmış. 3. Napolyon Fuat Paşa'yı ansızın karf ısında görünce şaşırması:

- Ekselans, pâdişâhınız hakkındaki konuşmalarımı herhalde pâdişâhınıza iletmezsiniz...

Cevap müthiş olmuş:

- Elbette haşmetmeâb, bu konuda bana güvenebilirsiniz. Pâdişâhımızın sizin hakkınızda söylediği sözleri size hiç ilettim mi?

KAHVECİ MAHMUD BULUNUR AMA...

Hattat Hâmid AYTAÇ (1891-1982) İstanbul'da Reşit Efendi Ham'ndaki bürosunda çalışıyormuş. Hanın girişinde, merdiven başında bir kahveci Mahmud varmış. Asabî mizaçlı bu kahveci birgün Hattat Hâmid'e:

- Sen Hattat Hâmid!sen, ben de kahveci Mahmud'um! demiş.

Meseleyi büyütmeyip işi yatıştırmak isteyen Hattat Hâmid'in kahveci Mahmud'a cevabı şöyle olmuş:

- Bak evlâdım! Her handa bir kahveci Mahmud bulursun ama, bir Hattat Hâmid bulamazsın!

MEMLEKET İÇİN DUA

Dr. Edward Hale, 1950'lerde Amerikan Senatosu'nun dinî lideriydi. Amerikan Kongresi'nde vazifeli Katolik, Protestan ve Yahudî din adamları bulunmaktaydı.

Bir gazeteci Dr. Edward Hale'esorar:

- Senatörler için duâ ediyor musunuz?

82 / En Güzel Hazır Cevaplar

Dinî liderin cevabı enteresandı:

- Hayır! Senatörlere bakıyor, memleket için duâ ediyorum!

KLÜP 23 MÜ, 21 Mİ?

Bir politikacının, muayyen yerlerin câhili görünmesinde her zaman büyük faydalar vardır.

ABD Senatosu'nda gece klüpleri ve meyhanelerle ilgili vergi meseleleri görüşülürken, Senatör Eugene D. Millikin, New York'taki çok meşhur bir gece klübünden ısrarla "Klüp 23" diye bahsediyordu.

Oturum sonunda bir gazeteci senatöre yaklaşarak klübün 23 değil, 21 olduğunu hatırlatınca Senatör Millikin şu cevabı verdi:

- Biliyorum, biliyorum! Fakat politikada böyle yerlerin câhili görünmek faydalıdır!

ŞEYTANA OY VERMEK

John Wilkes (1721-97) gayet nüktedan ve meşhur bir İngiliz politikacısı, gazeteci ve yazardı. Sözüni kesen bir seçmene verdiği cevap kitaplara geçmiştir. Seçmen dedi ki:

— Oyumu sana vermektense, şeytana vermeyi tercih ederim!

Wilkes'in cevabı müthişti:

— Ya arkadaşınız milletvekili olmak istemezse?

1'f

83

ON DAKİKALIK KONUŞMA İÇİN...

*

ABD Cumhurbaşkanı Woodrow Wil-son, New Jersey valisiyken bir politikacı kendisine müracaat ederek, kendisini desteklemesi için bölgesinde bir nutuk vermesini rica eder. Wilson sorar:

— Ne kadar konuşmamı istiyorsunuz? Politikacı:

— Arzu ettiğiniz kadar! deyince Wil-son'un cevabı anlamlı olur:

— Bakın! Şayet on dakika konuşmamı istiyorsanız, isteğinizi ancak haftaya yerine getirebilirim. Bir saat konuşa-caksam, bu akşam!

AĞAÇLAR ŞİKAYET ETMEZ

Churchill, 1922 seçimlerinde parlâmentodaki yerini kaybedince kendisini resim yapmaya vermişti. Hep manzara resimleri yapar, portrelerden zevk almazdı.

Kendisine bunun sebebi sorulduğunda ünlü politikacının cevabı hazırды:

— Çünkü hiçbir ağaç, kendisini çirkin gösterdim diye şi-"kâyetetmez!

BAŞARILI POLİTİKACININ VASIFLARI

İNGİLTERE Başbakanı Churchül'e amerikan bir gazeteci sordu:

— Efendim, politikaya yeni atılmış genç bir kimsenin ne gibi vasıflar taşıması lâzımdır?

84 / En Güzel Hazır Cevaplar

ChurchiU gülerek cevap verdi:

— Yarın, ertesi hafta, gelecek ay ve önümüzdeki sene ne gibi olayların vuku bulacağını önceden görebilme önsezisi... Ve ondan sonra da bütün bunların neden gerçekleşmediklerini anlatabilme kabiliyeti...

YÜZÜNCÜ YILDA DA...

Bir gazete fotoğrafçısı Churchill'in doğum gününde fotoğrafını çekmiş ve:

— İnşallah sizin yüzüncü doğum gününüzde de fotoğrafınızı çekmek bana nasip olur efendim! demişti.

ChurchiU fotoğrafçıyı iyi bir süzdükten sonra, şu karşılığı verdi:

— Niye mümkün olmasın delikanlı? Bana oldukça zinde ve sıhhatli görünüyorsun!

ASKERİN ZEKASI

Prens Bismark bir gün harpte kahramanlık gösteren askere madalya takarken sorar:

— Asker! Yüz altın mı istersin, yoksa bu madalyayı mı? Asker:

— Madalyanın kıymeti nedir? der. Bismark cevap verir:

— Maddî kıymeti aşağı yukarı üç altın eder! Zekî ve kurnaz askerin cevabı hazırды:

— Öyleyse 97 altınla, madalyayı isterim!

85

fc

5

HER İKİ HAL »E PİŞMANLIK...

Eski Yunan'da arkadaşları Sokrates'e sorarlar:

— İnsan evlenmeli mi? Yoksa bekâr mı yaşamalı? Sokrates'in cevabı hazırды:

— İstedığınızı yapın, nasıl olsa her iki halde de pişman olacaksınız!

KISA BOYLU DAMAD

Çiçero, zamanının meşhur hatip-lerindendir. Kızının kocası da onun sinisine dokunacak kadar kısa boyludur.

Bir gün damadını, belinde boyundan büyük bir kılıçla zar zor yürürken gören

Çiçero, hemen bağırmaya başlar:

— Hey bana bakın! Damadımı kim astı bu kılıca?

KERAMET

Şâh-ı Nakşibend hazretlerine sormuşlar:

— Sizden niçin az keramet sâdır olur? Cevap vermiş:

— Bunca vebal altında ayakta durabilmemizden daha büyük keramet mi olur?

KURTULUŞ KİMDE?

İslâmiyet'in yayılma devresinde Hıristiyanlar Hak Dini telkin eden bir mü'mini yakalayıp darağacma götürüyorlardı. Tam o sırada bir rahip, cellâda işaret ederek biraz beklemesini söyledi ve mü'mine seslendi:

– İşte ölüyorsun! Bari son dakikada hak dine (Hıristiyanlığa) gir de, kurtulmuş olarak öl! Sana iki dakika müsaade...

Müslüman esir, rahibe cevap verdi:

– Bu iki dakikayı vermekle bana büyük iyilik ettiniz. Size Hak Dini anlatayım da, ben ölsem bile siz kurtulmuş olarak yaşayın!

PİCASSO'NUN TESBİTİ

Ressam Hasan Kavruk, resim öğrenmek için Picasso'nun yanına gitmiş. Meşhur ressam Picasso,

– Kur'an-ı Kerîm Mekke'de nazil oldu, Mısır'da okundu ve İstanbul'da yazıldı! mânâsına uygun olarak Hasan Kav-ruk'a şu karşılıklıta bulunmuş:

– Derhal Türkiye'ye dönüp hat sanatıyla ilgilen! Ba-tı'nın asırlardır resimde aradığı zirveyi, siz hat sanatıyla bizden önce bulmuşsunuz!

ÇOKTAN ÖLMÜŞTÜ

Espri ve nükteleriyle meşhur Konyalı Tayyip Ağa'ya bir şahsın öldüğünü haber verdiler.

– Allah rahmet eylesin! gibi bir cevap beklenirken Tayyip Ağa'nın yorumu şöyle oldu:

– O öleli çok olmuştu... Sadece siz ancak yeni öğrendiniz!

87

SÖVÜLECEK ZENGİN

Tayyip Ağa'nın zenginlerle alıp veremeyeceği yoktu. Ama onların fakir fukarayı lâıykıyla gözetmemelerine sık sık sinirlenir, sövüp sayardı.

Birgün tanıdık zenginlerden biri:

– Sövüp saydığın zenginlerin arasında ben de var mıyım? diye sordu. Tayyip Ağa'nın cevabı hazırды:

– Hay aslanım nereden bileyim? Elimde dürbün mü var ki, 30 milyonun içinde seni seçip ayırayım? (O zaman, yâni 1956'da Türkiye'nin nüfusu 30 milyondur.)

UTANMAKTAN UTANMAYIN!

Ali Akgündüz Hoca'ya bayram ziyareti için gelen bir dostu, yanındaki çocuğunu kastederek:

– Hocam, bizim mahdum çok utangaç... Hemen kızanp bozanyor, eli ayağı titriyor! diye dert yanınca Ali Akgün-düz'ün cevabı enteresan olmuş:

– Çok iyi maşallah, çok iyi... Utansın, utansın... Zâten ne çekiyorsak utanmazlardan çekmiyor muyuz?

KOYUNLAR VE KASAP

Büyük İskender, İran Hükümdarı Dârâ'yla savaşmak için yola koyulduğunda onu şöyle ikaz ettiler: – Dârâ, seksenbin askerle bekliyor!

İskender'in cevabı hazırды:

– Koyunların sürü sürü yollara düzülmesi, kasabı korkutmaz!

GERÇEK ZAFER

İskender, Dârâ'mn karargâhına yaklaştığı vakit, kendisine:

– Gece baskını yaparsanız iyi olur majesteleri! denildi. İskender'in cevabı anlamlıydı:

– Zaferime çalıntı ve kaptı kaçtı havası veremem!

CEVAP NE?

Bizans Kayseri, Harun Reşid'e şimşekler savuran bir mektup gönderdi.

Harun Reşid ise şu cevabı verdi:

– Cevap, gözlerinle göreceğindir; yazılan değil!

İSMİ GİBİ MAZİ OLDU

Ebû Ali Sâgâni, Kâkî oğlu Mâzî'yi yenip savaş meydanında öldürünce, Nasr bin Ahmed'e durumunu şöyle bildirdi:

– İmdi, Mâzî tam ismi gibi oldu vesselam! (Mazi, geçmiş zaman demektir.)

HANGİSİ DAHA GÜZEL?

Emir Saib bin Selâm, sarayının bahçesinde meclis kurmuştu. Dostlarına şöyle dedi:

– Bahçem ne güzel değil mi?

89

Onlar cevap verdiler:

– Ey Yüce Emir! Sen bahçenden daha güzel ve cömertsin! Zira bahçen senede bir defa ürün verir, sen ise hergün muhtaçları doyuruyorsun, dostlarına hediye veriyorsun!

ŞARK DONU İÇİMDE

Rus Çarı 2. Aleksandır, Fuat Paşa'ya:

– Redingot giymişsiniz... demek ki Batıhlaşıyorsunuz! diye takılınca, Fuat Paşa şu cevabı vermiş:

– Merak etmeyin majesteleri, içimde şark donu var!

AŞK NEDİR?

– Aşk nedir? diye sormuşlar Oscar Willde'e...

Aylarca, bazen yıllarca flört ettikten sonra evlenip birkaç ay sonra da boşananları kasteden meşhur yazar, şu enteresan cevabı vermiş:

– Karşılıklı bir yanlış anlama!

BAYAN EN NİHAYET

Çeşitli evliliklerle geçen ömründe şâir ve yazar Cemal Süreya, birara hayatını Birsan Hanım'la birleştirmişti... Tanıdıklarından biri sordu:

– Bu kaçınıcı?

Cemal Süreya cevap verdi:

90 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Yok artık, bu son! Birsan Hanım'a "Bayan Nihayet" diyorum!

Tanıdığı tekrar sordu:

– Ya bir daha olursa? Şair cevap verdi:

– Ona da "Bayan En Nihayet" deriz canım!

KOLTUK ENDİŞESİ

2. Dünya Savaşı'nda müttefik orduların başkomutanı General Eisenhower, İngiliz Kralı 6. George'a dert yamyormuş:

– Şu sizin General Montgomery'nin benim makamımda gözü olduğunu sanıyorum!

Kral George şöyle cevap vermiş:

– Bunu duymak hoşuma gitti, çünkü ben de benim yerimde gözü olduğunu sanıyordum!

BİR OY BİR OYDUR

Bir parti lideri seçim seyahatmdayken partili bir fanatik:

– Sana kurban olayım! diye bağırarak kendisim otobüsün önüne atmaya kalkmış.

Parti lideri hemen seslenmiş:

– Dur yapma yahu! Bir oy, bir oydur!

BOŞ ŞİİR TANKERİ

Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın aşırı şiir üretimi yüzünden kalitesiz şiirler yazdığı günlerde Cemal Süreya'ya sormuşlar:

91

– Dağlarca'nın son şiir^kitabını nasıl buldun? Cemal Süreya cevap vermiş:

– Fazıl Hüsnü, içi boşalmış bir şiir tankeridir!

ÇİNCE BİLİYOR MUSUNUZ?

Picasso'nun sergisinde bir kadm, tablolarından birini Pi-casso'ya göstererek:

– Üstat Ben bu resimden bir şey anlamadın! Demiş.

Picasso sormuş:

– Siz Çince biliyor musunuz madam?

– Hayır!

– Ama Çinceyi bir buçuk milyar kişi konuşuyor ve anlıyor!

POLİTİK SAMİMİYET

Metin Gürdere Tokat'tan milletvekili seçilmiş. Tokat'ta onu her gören, sanki oyunu vermiş gibi kendisine sarılıp öpü-yormuş.

Birisi dayanamayıp sormuş:

– Sen ne yapıyorsun onlar öpünce? Gürdere şu cevabı vermiş:

– Hiç bozuntuya vermiyorum! Ben de onları, oylarını gerçekten bana vermişler gibi sarılıp öpüyorum!

92 / En Güzel Hazır Cevaplar

FİKİR HÜRRİYETİ OLUNCA...

Bernard Shaw, İngiltere'de fikir özgürlüğünün bulunmadığından yakınıdır dururmuş. Bir gün İngiliz devlet idarecilerinden biri, Bernard Shaw'ı ziyaret edip onunla uzun bir sohbet yapmış ve:

– Bakın işte, İngiltere'de bal gibi fikir hürriyeti var! Rahatlıkla fikrinizi söyleyebiliyorsunuz, demiş.

Bernard Shaw, bu iddiaya gereken cevabı şöyle vermiş:

– İyi ama siz, fikir hürriyeti olduğu zaman benim neler söyleyeceğimi bilmiyorsunuz ki!..

NOBEL ALAMAYAN ADAM

Cemal Süreya, Yaşar Kemal'e:

– Senin için ne diyorlar biliyor musun? diye sormuş...

– Ne diyorlar?

– En çok nobel alamayan adam!

EN İYİ ŞİİR

Genç bir şâir, Anatole France'a okuyup fikrini söylemesi için şiirlerini getirmiş.

– Şuraya, piyanonun üzerine koy! demiş Antole France.

Bir hafta sonra ta fikirlerini öğrenmek için gelen genç şâire Anatole France, piyanonun üzerinden aldığı şiirlerini uzatırken:

– En güzeli, 73. sayfadaki şiiriniz! demiş.

Delikanlı memnuniyetle gittikten sonra, orada bulunanlardan biri Antole France'a:

93

– İş gücü bıraktın da, artık amatör şâirlerin şiirlerini mi okuyorsun? diye sormuş. Rnatol France'ın cevabı hazırmış:

– Okumadım tabii, ama unutmama ki bir şâir için her şiiri en iyi şiirdir!

MAYMUN BÜYÜKBABA

Çok konuşkan bir genç, bir yemek şurasında, yanında oturan bir din adamına Darwin'in İnsanın Orijini adlı kitabından bahsederek,

– Büyük babam maymun olsaydı, benim için hiç fark etmezdi, dedi.

Din adamının cevabı anlamlıydı:

– Evet, görüyorum ki, böyle bir hal sizin için farklı bir şey olmazdı, ama acaba büyük anneniz de sizin gibi mi düşünürdü?

DALKAVUKLUK İÇİN YETER

Hüseyin Cahit Yalçın, Suriye'ye yaptığı seyahatlerden birinde, Suriyeli bir dostuna Türkiye'ye niçin gelmediğini sordu. Suriyeli, Türkiye'yi görmek, baştan başa gezmek istediğini, fakat Türkçe bir iki kelimeden fazla bilmediğini söyleyince, Hüseyin Cahit, o birkaç kelimenin neler olduğunu öğrenmek istedi.

Arkadaşı cevap verdi:

– Nasılsınız efendim?

94 / En Güzel Hazır Cevaplar

Evet, efendim!

Allah ömürler versin, efendim. Arz-ı hürmet ederim, efendim. Teşekkür ederim.

Başüstüne, efendim. Hüseyin Cahit dostunun sözünü kesti: – Kâfi azizim, kâfi.

Sen bu kelimeleri yerinde kullanırsan, bizim memlekette hiç zorluk çekmeden ilerliyebilirsin.

MAL TAKSİMİ

Gün görmüş yaşlı ve tecrübeli bir adamdan, iki kardeşe babalarından kalan malın bölüşülmesinde hâkim rolünü oynaması istendi.

Yaşlı adam dedi ki:

– Kardeşlerden biri malı mülkü ikiye ayırsın ve öteki kardeşe de seçme hakkı verilsin.

İLK KONUŞMA

Genç bir yazar, edebi bir grup önünde ilk konuşmasını yapacağı zaman, ünlü Fransız nüktedanı ve piyes yazarı Tris-ten Bernard'dan konuşmasını nasıl bitireceğini sordu.

Yazar, "Çok basit," dedi. "Kağıtlarım topla, dinleyicilerini selâmla ve ayak parmaklarının ucuna basarak kürsüden ayrıl."

Genç yazar sordu:

– Niye ayak parmaklarımin ucuna basarak kürsüyü ter-kedeceğim?

Cevap hazırды:

– Dinleyicilerini uyandırmamak için.

95

İNANÇ FARKI

Bir zamanlar Amerika'nın Hawaii adalarındaki Çinliler, ölülerini ziyaret ettikleri zaman mezara pirinç serpiyorlardı.

Bir gün bir Amerikalı, kendi ölüsünün mezarına koymak için çiçek götürürken, Çinli'nin yaptığını gördü ve alay edencesine sordu:

– Arkadaşın pilâvı ne zaman kalkıp yiyecek? Çinli cevap verdi:

– Senin arkadaşın kalkıp çiçekleri kokladığı zaman.

DUA

Şair Eşref bir aralık parasız kalınca, beş on kuruş mukabilinde şunun bunun ölmüşleri için dua etmeye başlamış.

Bunu duyan zamanın Şeyhülislâm'ı, Eşrefi yanına çağırıp duayı bu kadar ucuzlatmasına kızmış:

– Ayıp değil mi! Beş on kuruşa dua olur mu? Şair Eşref cevap vermiş:

– Aman efendim, siz yaptığım duaları bir işitseniz, on para bile vermezsiniz.

96 / En Güzel Hazır Cevaplar

AKILLI EŞEK

Eski paşalardan birinin yolu bir gün bir bostana düşer. Bostan dolabını çeviren eşeğin boynunda bir çingirak görerek, onun ne işe yaradığını sorar. Bostancı der ki:

– Çingirak sesi duyulmadığı zaman, eşeğin durduğu anlaşılır. O zaman hemen eşeğin yanına gider, yürütürüm.

Paşa yine sorar:

– Ya eşek durur da başını iki yana sallarsa. Bostancının cevabı hazırdır:

– Aman paşam, ben sizin gibi akıllı eşeği nereden bula-

NE YALANLAR SAVURUYORSUN?

Şair Haşmet, Rağıp Paşa'nın sarayında kahve ocağında, saraya kapılanmış biri ile çene çalarken içeriye Paşa girmiş ve:

– Haşmet, demiş, yine ne yalanlar savuruyorsun? Tok sözlü şair cevap vermiş:

– Efendimizin faziletlerinden bahsediyorduk.

GÜZELLİK-ÇİRKİNLİK

Mevlâna Celâleddin Rumî, yanında çelebileriyle sokakta giderken bir köpek leşi gördüler. Çelebilerden biri,

– Aman, şu köpek leşine bakın, dedi, ne iğrenç bir manzara!

Mevlânanın cevabı anlamlıydı:

– Bak, dişleri inci gibi.

97 MISIR'IN PÜSKÜLÜ

General Necip'in Mısır'da yaptığı inkılâplardan bahsolunu-yordu. Festen püskülü kaldırmış, denildi. Mecliste bulunan Osman Yüksel Serden-geçti esprisini patlattı:

– Yahu, nasıl olur? Mısır denince insanın aklına hep püskül gelir. Püskülsüz Mısır olur mu hiç?

HADDİNİ BİL!

Buğday, Hacca giderken arpayı yanına çağırarak dedi ki:

– Benim yokluğumu belli etme.

Arpa yeni görevinden memnun bir tavırla sordu:

– Ekmek olayım mı? Buğday cevap verdi:

– Ol.

– Bulgur olayım mı?

– Pek yaraşmaz, ama mecbur kalırsan ol.

– Peki baklava olayım mı?

– Yoo, dedi, buğday, boyundan büyük işlere karışma.

98 / En Güzel Hazır Cevaplar

İÇKİ NEDEN YASAK?

Eski zamanlarda bir Müslüman bir Kadiya gitti ve sordu:

– Eğer hurma yersem, bu dine aykırı mıdır? Kadı, "Hayır," cevabını verdi.

– Ona biraz su ilave edebilir miyim?

– Tabii.

– Ve biraz maya almak günah mıdır?

- Hayır, hayır.
- Peki, Kadı efendi. Hurma şarabında da sadece bu üç şey var. Niye öyle ise dinimiz bunu yasaklıyor?
- Kadı, biraz düşündükten sonra dedi ki:
- Eğer senin kafana bir avuç toprak atarsam acıtır mı?
- Hayır.
- Toprağa biraz su karıştırırsam, o zaman acıtır mı?
- Sanmıyorum.
- Peki, ben şimdi toprağı su ile karıştırır, onu tuğla haline getirinceye kadar pişirir ve sonra senin kafana atsam ne olur?
- Kafa kurmaktan tutuklanırsın. Kadı, konuya son noktayı koydu:
- Şimdi anladın mı hurmayı meyve olarak yemenin serbestken, içki halinde içmenin nasıl yasak olabileceğini?...

BEYNİMİLE

Ünlü ressam Orpen'e sordular:

- Renklerinizi nasıl karıştırıyorsunuz?
- Beynimle, cevabını verdi.

99

HER YERİ AKIYOR

Kırkağaç Kaymakamlık binasının tamiri için Dahiliye Ne-zareti'nden, "Ne gibi masraf icabediyorsa, listesini bildiriniz" yollu bir emir gelmişti.

Kaymakam şâir Eşref:

- Binanın muhtelif yerleri akıyor, cevabım verdi.
- Bunun üzerine tekrar bir emirle:
- Binanın nereleri akıyor? Ayrı ayrı yazınız! sorusu soruldu.
- Bu gibi kırtasiyeye karşı olan şâir Eşref, şu telgrafı çekti:
- Binanın musluklarından başka her yeri akıyor...

BAŞKASINI DA DÜŞÜNMEK ZORUNDAYIZ

Gezginci bir şemsiye tamircisi, yol kenarında küçük bir kutu üzerine oturmuş şemsiye tamir ediyordu. Tamirci, tamir edilecek kısımları dikkatle ölçüyor, itina ile yama koyuyor, telleri birer birer deneyerek güçlendiriyordu. Adamı hayranlıkla seyreden bir genç, yanma yaklaştı ve sordu:

- İşinizi çok dikkatli yapıyorsunuz.
- Elindeki işi bırakmayan şemsiye tamircisi, "Evet," cevabını verdi, "ben her zaman iyi iş yapmaya çalışırım."
- Müşterilerin, yapılan işin iyi veya kötü olduğunu, ancak sen gittikten sonra anlayacaklar.
- Evet, haklısın.

100 / En Güzel Hazır Cevaplar

- Bu tarafa tekrar gelecek misiniz?
- Hayır.
- O halde, niye bu kadar titizsin?
- Şemsiye tamircisi bu soruya şu anlamlı cevabı verdi:
- O zaman, benden sonra buradan geçecek öteki tamircinin işi kolaylaşacak. Ben eğer kötü malzeme kullanır ve baştansavma iş yaparsam, halk bunu er veya geç anlayacak ve benden sonra buradan geçecek tamirciye iş verilmeyecek.

ÇOCUK ÇIKARMAK

Serdengeçti'nin yakın arkadaşlarından Arif Emre'nin bir oğlu daha olmuştu. Haber Serdengeç-ti'ye ulaşınca, çıkardığı derginin her sayısı olay olup hakkında dâva açılan Osman Yüksel, şu vecîz cevâbı verdi:

- Vallahi, mecmua çıkartmak-tansa çocuk çıkartmak daha iyi. Hiç olmazsa Savcı, onda suç unsuru aramaz, tetkike de almaz!

HAYVAN TEKMEŞİ

Necip Fâzıl merhum yolda yürürken birisi Üstad'm ayağına çarpar ve yoluna devam eder. Necip Fâzıl'ın hiç sinirlen-meyip karşılık vermediğini gören arkadaşları, sebebini sorarlar.

- Üstad'ın cevabı hazırdır:
- Sizi, bir hayvan tekmelemiş olsa ne yapabilirdiniz?

101

ÜÇÜMÜZE DE YETER!

Köylünün biri eşeğine ot yüklemiş, kasabaya gidiyormuş. Yolda alaylı alaylı birisi sormuş:

– Bu ot, ikinize de yetecek mi? Hazır cevap köylü cevabı yapıştırmış:

– Bizim malımız bereketlidir, üçümüze de yeter!

DÜŞMANI DOST EDEREK YOK ETMEK

Amerika'nın 5. Cumhurbaşkanı Abraham Lincoln, düşmanları hakkında çok yumuşak dil kullanırdı. Bunu hoş görmeyenler:

– Düşmanlarınızı yok etmek dururken, onlara dostça yaklaşmanızı anlamıyoruz! Dediler.

O da şu veciz cevabı verdi:

– Düşmanlarımı dost etmekle onları zâten yok etmiş olmuyor muyum?

ŞEHVET VE NEFRET SEBEBİ

İhtiyar olmasına rağmen, son derece açık saçık bir kadın, İbnü'l-Emin M. Kemal merhumla görüşmek ister, İbnü'l-Emin, kadının bu halinden rahatsızlığını şöyle ifade eder:

– Bak hanımefendi, genç kızların açılıp saçılması mûcib-i şehvettir; ihtiyarlarınkiyse mûcib-i nefrettir! (Mucib-i şehvet: şehvet veren, Mucib-i nefret: nefret veren.)

102 / En Güzel Hazır Cevaplar

ORADA NE İŞİNİZ VARDI?

İngiliz garson, Türk müşteriye:

– Çanakkale'de çok askerimizi öldürdüğünüz için sizi hiç sevmeyiz! Demişti, Türk müşteri son derece soğukkanlı şekilde şu cevabı verdi:

– Orada ne işiniz vardı?

İNCİLİ ÇAVUŞ'UN İMAMLIĞI

İncili Çavuş'u camiye imam yapmışlardı. Bu zat, cenazeleri yıkarken, mevtanın kulağına eğilir, bir şeyler fısıldardı. Cemaatten meraklı birisi, İncili Çavuş'a yaklaşarak sordu:

– İncili, şu yıkadığınız cenazelerin kulağına eğilip ne söylüyorsunuz? İncili Çavuş açıkladı:

– Öbür dünyaya vardığında, bu dünyanın durumu nasıl diye sorarlarsa; 'İncili Çavuş camiye imam oldu!' de, dünyanın ne hale geldiğini anlarlar!

ŞAİRİN HIRSIZLIĞI

Bir şâir, Vezîr İbad'a bir kaside getirmişti. Her beyti bir dîvandan alınmış, her nüktesi bir şâirden çalınmıştı. Vezîr dedi ki:

– Bizim için öyle bir deve katarı getirdin ki, eğer bir adam onların yularını çözecek olsa, her biri bir sürüye gider!

103

YANLIŞ TELGRAF

Süleyman Nazif Bağdat Valisi iken, Üçüncü Ordu Kumandanı Hafız İsmail Hakkı Paşa'dan şu telgrafı almıştı:

– On bin okka şekerle bin okka çaym, 24 saat içinde tedarik edilerek şevki...

Süleyman Nazif'in buna verdiği cevap enteresandı:

– Çin İmparatoru'na yazmış olduğunuz telgrafın, yanlışlıkla vilayetimize gelmiş olduğu arz olunur.

DOMUZ ETİ

"Kafkas Kartalı" Şeyh Şâmil'e, esareti sırasında Rus Çarı tarafından bir ziyafet verilir. Günlerdir aç olan Şeyh Şâmil, yemekleri iştahla yerken Rus Çarı yanındakilere:

– Korkarım bu adam bizi de yiyecek! Diye fısıldar. Bu sözleri duyan Şeyh Şâmil, Çar'a şöyle der:

– Endişe etmeyin, bizim dinimizde domuz eti yemek yasaktır!

BİLMUKABELE EVLADIM!

Biraz sert, notu kıt bir hoca olarak bilinen Arif Nihat Asya, bir gün karısı ile sokakta yürüyorlarmış.

Arif Nihat'ı gören öğrencileri "Hocam merhaba", "Selâ-münaleyküm" diye kendilerini selâmlıyorlarmış.

104 / En Güzel Hazır Cevaplar

Ama Hoca hiçbirisine "Aleykümselam" veya "Merhaba" demiyor, her seferinde

"Bilmukabele evlâdım, bilmukabele" diye cevap veriyormuş.

Bu durum karısının dikkatini çekmiş, merhuma sormuş:

– Efendi, niye çocukların selâmlarını almayıp her seferinde 'bilmukabele' diyorsun?

Şâir cevaplamış:

– Hanım, ben onların içlerinden ne dediklerini biliyorum da onun için bilmukabele diyorum.

KİMİ ÖLDÜRMÜŞ?

İslâm büyüklerinden Rebi bin Heysem'in bir gece çok ağladığını duyan annesi, sabahleyin oğluna şu soruyu sordu:

– Ey oğul! Galiba bu gece birini öldürdün. Nasıl ağlamaktı o öyle?

Rebi bin Heysem:

– Evet anneciğim, birini öldürdüm, karşılığını verdi. Bunun üzerine kadıncağız heyecan ve telaşla:

– Oğulcuğum, öldürülen kim? Söyle ki, seni ailesine götürelim de suçunu bağışlatalım, diye sordu. Vallahi senin ne kadar ağladığını görselerdi, mutlaka sana acır, suçunu bağışlardı..

Rebi bin Heysem, annesine, heyecanını yatıştıran şu cevabı verdi:

– Anacığım, üzülme. Öldürülen yabancı değildi. Kendi nefsimdi.

105

VASIYET

Ahmet Haşim, çok hastaydı. Yanına geveze bir adam gelmişti. Konuşurken, damdan düşer gibi sordu:

– Nasılsın dostum, bir vasiyetin var mı?

Ahmet Haşim:

– Var, dedi, eğer bir hastanın yanına gidersen bu kadar fazla oturma!

KURTULUŞ ÇAĞRISI

Rebi bin Heysem, yaşlılığında felç geçirmişti. Yine de 2 I kişi arasında, mahalle mescidine gidip geliyordu. | Arkadaşları, onun hastalığı yüzünden sıkıntı çektiğim gö-; rünce, ona:

– Ey Rebi, Allah sana ruhsat vermiştir. Keşke namazını s evinde kılsan, bu zahmeti çekmesen, dediler.

Rebi, şu cevabı verdi:

– Sizin dediğiniz doğrudur. Ancak ben, müezzinin, her ezan vakti, Hayye ale'l-felah diye felaha çağırıldığını duyuyorum.

Sizden hanginiz, kurtuluşa çağrıldığını duyar da, sürünerek bile olsa, ona koşmaz?

106 / En Güzel Hazır Cevaplar

İŞİN ÖZÜ TAKVA, ŞÖHRET DEĞİL

Muhammed bin Yusuf, Süfyan-ı Sevri'ye iltifat olarak:

– Sen gece uyurken bile, insanların senden bahsettiğini görüyorum, demişti.

Süfyan, şu cevabı verdi:

– Sus! İşin özü takvadır, şöhret değil...

(Takva: Allah'a samimi olarak kulluk. Dinin emirlerine ve yasaklarına titizlikle uymak...)

"PERHİZ ETSİN!"

Şâir geçenlerden biri, yazdığı herzeleri Keçeci-zade İzzet Molla'ya göndermişti. Molla, şiirlere şöyle bir göz gezdirip, şiirleri getiren uşağa:

– Beyefendiye selam söyle, perhiz etsin, dedi.

Şâir taslağı, Molla'nın tavsiyesindeki inceliği sezemeyerek bir müddet yiyip içmeyerek perhiz etti. Bu arada yeniden birkaç parça şiir karalayarak Molla'ya gönderdi. Fakat İzzet Molla, bu sefer de, geçenki gibi:

– Beyefendiye söyle, perhiz etsin, deyince uşak dayanamadı:

– Efendim, perhiz ede ede, zavallının kımıldayacak hali kalmadı, dedi.

İzzet Molla'nın cevabı hazırды:

– Perhiz ediyor da, bu herzeleri ortaya kim çıkarıyor öyleyse? dedi.

107

NABİ VE AĞLAYAN KÖYLÜ

m

Rivayetlere göre, vaktin padişahı, Şâir Nabi'ye kızmış ve onu hapse attırmıştı.

Şâir, bu felâket içinde dahi şiirle uğraşmaktan geri kalmıyordu. Ancak şiirlerini zindan arkadaşı olan zavallı, cahil bir köylüden başkasına okuyamıyordu.

Günlerden birinde köylü, Nabi'nin yeni yazdığı bir şiiri dinlerken ağlamaya başladı.

Nabi, bu işten son derece memnun oldu ve şiirlerinin bu cahil köylüye bile etki ettiğini düşünmeye başladı. Hemen sordu:

– Hayrola hemşehri! Bizim gazel sana bu kadar mı dokundu?

Adamcağız bütün saflığıyla cevap verdi:

– Sen gazelini okurken, uzamış sakalların sallanıyor. Bu bana, köyde bıraktığım keçimi hatırlattı. Keçimi özlediğimden dolayı ağlıyorum.

MAŞAALLAH

Süleyman Nazif hediye ettiği bir kitabı için Mithat Ce-mal'e sordu:

– Son kitabımı okudun mu? Mithat Cemal de şaka olsun diye umursamaz bir tavırla, daha pek küçük olan oğlunu kastederek:

– Vedat'a verdim, okuyor! dedi.

108 / En Güzel Hazır Cevaplar

Süleyman Nazif lafın altında kalmadı:

– Ya maşâallah, dedi. Demek senin kitapları bitirdi.

BİR DAKİKALIK SALTANAT

Behlül Dâna, Harun Reşid'in tahtını boş gördüğü bir sırada tahta oturur.

Nöbetçiler tartaklayarak onu aşağı indirirler. Olaydan haberi olmayan Harun Reşid, Behlül'ü ağlar görünce, sebebini sordu. Behlül:

– Tahttaki bir dakikalık saltanatım için bir ton dayak yedim, siz yıllardır orada oturduğunuz için başınıza geleceklere ağlıyorum, dedi.

FRANSIZ'IN ŞEREFİ

Bir Fransız'la bir İsviçreli konuşuyorlardı. Fransız'a göre İsviçreliler hep para için savaşıyorlardı. Fransızlar ise sadece şeref için savaşırlardı. Bu safsatayı sabırla dinleyen İsviçreli, büyük bir soğukkanlılıkla cevabı yapıştırıverdi:

– Herhalde her ülke kendisinde en az olan için savaşır!

KADINLARIN GÖZÜ DOYMAZ

Meksika'nın bazı yerlerinde soğuk ve sıcak yer altı suları birbirlerine çok yakın noktalarda yeryüzüne çıkmaktadır. Bu yerlerde seyahat eden bir turist, Meksikalı kadınların sıcak suda çamaşırlarını yıkadıklarını ve soğuk suda duruladıklarını görünce yanındaki rehberine:

– Ne kadar güzel değil mi? Allah, sizin kadınlarınıza çamaşır konusunda her türlü yardımı yapmış, der.

Rehber gülerek şu cevabı verir:

109

– Siz öyle zannedin. Bu kadınların gözünü doyurmanın imkânı yok. Soğuk sıyla sıcak suyu veren Allah, neden sabunu vermedi diye söylenir dururlar.

MEZAR TAŞI YAZISI

Behlül Dâna'ya biri gelip:

– Oğlum öldü, kabre gömdük, mezar taşına ne yazayım? diye sordu.

Behlül şu ibretli cevabı verdi:

– Şöyle bir şey yaz: Dün altımda olan çiçekler bugün üstümde yeşerdi.

Ey yolcu! Anla ki, şu toprak günahlardan gayrı herşeyi örtmektedir!

KENDİNİ BÜYÜK BİLMEK KÜÇÜKLÜKTÜR

Büyük veli Davud-u Tâi, uzaklardan kendisini ziyarete gelenlere sormuş:

– Niçin geldiniz?

– Büyüğümüzü ziyaret için, demişler.

O bu sözden hiç memnun olmayarak şöyle demiş:

– Birader ben kendimi büyük bilsem, bu, küçüklüğümün delili olur. Küçük saysam, şimdi sizin bu ziyaretinizi nasıl kabul edeyim?

110 / En Güzel Hazır Cevaplar

HESAPLAŞMA DEĞİL, KUCAKLAŞMA DEVRİ

Hız. Yusuf u kardeşleri kuyuya atmışlardı. Ama kader onu Mısır'a sultan eylemiş, Babasına da kavuşturmuştu. Hazret-i Yakub bunca çileden sonra Mısır'a sultan olan oğluna sordu:

– Benden ayrıldıktan sonra kardeşlerin sana neler yaptılar, nasıl bir oyunla seni kuyuya attılar?

Yusuf Peygamber cevaben:

– Babacığım, dedi. Bana kardeşlerimin neler yaptıklarını sorma, onlarla nasıl dostluk kuracağımdan bahset.

GÜNAHKAR İNSANA SÖVÜP SAYMAK CAİZ Mİ?

Bir kimse, büyük din bilgini İbn-i Sirin'in yanında, zulümlerinden dolayı Haccac-ı Zalime ağız dolusu küfürler etti.

Hatta namus ve şerefine dil uzatacak kadar da ileri gitti. İbn-i Şirin o küfürbaz zata dedi ki:

– Haccac kimin malını almış, kanını akıtmış ise, bunun intikamı ondan alınacaktır. Ama Haccac ta namus ve şerefine dil uzatanlardan, haysiyetine sövüp sayanlardan aynı şekilde hakkını alacaktır.

BİR YUDUM SU İÇİN

Maneviyat büyüklerinden İbn-i Semmak, elinde bir testi su olduğu halde, halifelerden birinin huzuruna girdi. Halife ona:

– Bana nasihat et, dedi. İbn-i Semmak, halifeye sordu:

– Ölecek derecede susuz kaldığında, elimdeki şu bir desti su, sahip olduğun tüm servetin karşılığında sana verilecek

111

olsa, acaba tüm servetini verip bu suyu alır mısın? Halife:

*

– Elbette alırım, dedi.

İbn-i Semmak halifeye nasihatini şöyle yaptı:

– O halde, bir yudum suya bile değmeyen servete, mal ve mülke sakın aldanma...

FAYDALI DOST BULAMADIM!

Seleften bir zat, kitapları mütalaa etmeye ve mezarlar arasında tek başına oturmaya başlamış, insanlarla görüşmeyi kesmişti. Kendisine:

– Neden böyle yapıyorsun? diye sorulduğunda, cevabı hazırды:

– Tek başıma oturmaktan daha selametli, kabirlerden daha ibretli ve kitaplardan daha faydalı bir dost bulamadım da ondan...

KÖLESİNE KÖLE OLMUŞ

Hükümdarlardan biri, bir maneviyat ehline şöyle der:

– Bir ihtiyacın var mı? Maneviyat ehli zat şu karşılığı verir:

– Senden ihtiyacımı nasıl isteyebilirim? Zira benim mülküm senden büyüktür.

Hükümdar:

– Nasıl olur? diye sorar. Maneviyat ehli zat, şu açıklamayı yapar:

112 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Evet öyledir, çünkü senin kölesi olduğun şeyler benim kölelerimdir.

Hükümdar:

– Ne demek bu? sualine de cevaben şöyle der:

– Sen şehvetin, öfkenin, cinsellik aletinin ve midenin kö-lesisin. Oysa ben, bütün bunları iradem altına almışım. Onların hepsi benim kölemdir.

YILDIZLARI YARATAN NEREDE?

Bir genç, bir kadına birlikte olmayı teklif etmişti. Kadın ona:

– Sen utanmaz mısın? diye sordu. Genç:

– Kimden utanayım, bu gece yarısı, beni yıldızlardan başka kimse görmüyor ki... dedi.

Kadın şu cevabı verdi:

– Acaba o yıldızları yaratan nerededir?

GECİKEN NE?

Bir maneviyat ehline:

– Bizden yağmur kesilmiştir. Sen yağmur duasına çıkmaz mısın? denilmişti.

Cevaben buyurdu ki:

– Siz yağmurun geciktiğini görüyorsunuz oysa ben günahlarımızdan dolayı taş yağmasının geciktiğini görüyorum...

113

HIRSIZLIK

Bir kişi, Sehl bin Abdullah Tüsterî'ye gelerek şöyle dedi:

– Bir hırsız evimize girerek bazı eşyalarımızı çaldı.

Sehl'den teselli beklerken, ondan şu karşılığı aldı:

– Hemen Allah'a şükret!

– Evime hırsız girdi diyorum, bunun nesine şükredeyim?

– Şunun için şükret:

Eğer şeytan kalbine girip de inancını bozsaydı, imanını Çalsaydı ne yapardın? Hırsızlığın inancında olmayıp malında olmasından dolayı Allah'a şükret...

DİN HİZMETİ MAAŞLA OLUR MU?

Geçim sıkıntısının had safhada olduğu yıllardı.

Mustafa Kemal, Anadolu illerini geziyordu. Hademe-i Hayrat (Din hizmeti ile uğraşanlar)'tan bir hoca M. Kemal'e dert yanmaya başladı:

– Ne olur, şu hademe-i hayratın maaşını biraz artırırsanız da mağdur durumdan kurtulsalar?

Mustafa Kemal birden ciddileşerek:

– Hoca, hoca! Hz. Muhammed imamlık yaptığı için maaş alıyor muydu? diye sordu. Hocaefendinin, cevabı hazırды:

– Bizim Peygamberimiz (sav), deviet reisliğini yapar, para almazdı!

114 / En Güzel Hazır Cevaplar

Bizim Peygamberimiz(sav), komutanlık yapar, para almazdı!

Bizim Peygamberimiz(sav), imamlık ta yapar, para almazdı!

Mustafa Kemal, bu yerinde cevaba hak verdi.

EVLİLİK – BEKARLIK

Bekârlık sultanlık düşüncesiyle uzun yıllar evlenmemiş olan Sezar'a, evlendikten sonra bir dostu, Bekârlık, Sultanlık değil miydi? diye sordu. Sezar'ın cevabı şu oldu:

– Dostum! Bekârlık, sultanlıksa; evlilik te, imparatorluktur!

DÜNYANIN HALİ

Devletin çok sıkıntılı ve karanlık günler yaşadığı bir zamanda, Süleyman Nazif in eski dostlarından birinin gözlerine perde inmiş, âmâ olmuş.

Süleyman Nafiz, dostunu ziyarete giderek hâlini sorunca dostu:

– Yazık ki artık dünyayı göremiyorum! demiş. Süleyman Nafiz onu şöyle teselli etmiş:

– Hiç üzülme dostum, dünyânın yüzüne bakılacak hâli kalmadı zâten!

115

VEFA BU MU?

Mehmet Akif merhum Mısır'dayken yakın dostu Ferid Bey bir mektup dahi yazmazdı. Ancak Akif in annesi İstanbul'da vefat edince, taziyet mektubu gönderdi. Mektuba cevap yazan Akif şöyle dedi:

– Yahu, senden ses-sadâ çıkması için ille de bizim evden cenaze mi çıkması lazım?

BAŞKA GÖMLEĞİ YOK Kİ...

Kayınbiraderi Mesleme bin Ab-dü'l-Melîk, Ömer bin Abdü'l-Azîz'i ziyarete gelmişti. Mesleme, koskoca halîfenin sırtındaki gömleğin kirli olduğunu görünce, kız kardeşi Fâtı-ma'ya serzenişte bulundu ve:

– Mü'minlerin emirinin elbiselerini yıkayınız! dedi.

Bir gün sonra tekrar gelen Mesleme, gömleğin yıkanmamış olduğunu görünce öfkeleni ve hemşiresine:

– Ben size gömleği yıkayınız diye söylemedim mi? şeklinde çıktı.

Ömer bin Abdü'l-Azîz'in hanımı, kardeşine şu cevabı verdi:

– Vallahi başka gömleği yok ki, onu giydireyim de bunu yıkayayım!

116 / En Güzel Hazır Cevaplar

YERİN ALTINDA ÖKÜZ VAR MI?

"Dünyâ, öküz ile balık üzerindedir" tartışmasının yapıldığı günlerden birinde, Şehzadebaşı vaizi Nasuh Efendi'ye sorarlar:

– Hocaefendi, hakikaten dünyanın altında öküz var mı? Bu münasebetsiz suâle Nasuh Efendi'nin cevabı hazırды:

– Yerin altında öküz var mı, yok mu bilmiyorum ama, yerin üstünde çok öküzler var!

TOKLARIN HALİ

Maneviyat büyüklerinden biri sürekli oruç tutar, nefsinin oruçla terbiye ederdi. Niçin bu kadar açlığa katlandığını soranlara şu cevabı verdi:

– Karnı tok olanların hâli malûm!..

ŞAİR – MEB'US

Dostu Fâzıl Ahmed'in milletvekili seçildiğini öğrenen Ah-med Hâşim, onu tebrik ettikten sonra şöyle takılır:

– Meb'us oldun, edebiyat senden kurtuldu; bundan sonrasını da Meclis çeksin!

117

KIRKINDAN SONRA MI?

İki arkadaş sohbet ediyorlardı. Söz dönüp dolaşarak hayatın hızla geçip gitmesine geldi. Biri:

– Hayat kırkından sonra başlar! diye itiraz edince, öteki taşı gediğine koydu:
– Daha önce ölmezsen eğer!

AŞK

Hz. Mevlânâ'ya sormuşlar:

– Allah aşkı nedir? Cevap vermiş:
– Ben ol da bil!

CÖMERTLİK VE KİBİR

Bir cömerte sordular:

– Muhtaçlara verdiğin, yoksullara dağıttığın şeylerden dolayı gönlüne bir kibir geliyor mu? Cömert şöyle cevap verdi:
– Hayır, ne münasebet! Ben bir şey verirken kendimi aşçının elindeki kepçe gibi farzediyorum. Veren aşçıdır fakat yemek kepçeden geçiyor. Kepçe, "rızkı veren benim!" diyebilir mi?

M

118 / En Güzel Hazır Cevaplar

UYKUDAKİ PADIŞAHLIK

Harun Reşid bir ara Behlül'ü aratmış, mezarlıkta uyurken bulmuşlar. Hemen huzuruna getirtmiş. Behlül Halife'ye sitem etmiş:

– Neden beni uyandırıp getirttiniz? Ne güzeldi hâlim. Rüyamda padişah olmuştum. Tahtımda azametle oturuyordum. Harun Reşid gülmüş:
– Ey Behlül! Uykudaki padişahlıktan ne olacak? Behlül hemen cevap vermiş:
– Ne farkedeyim ey Harun! Ben gözlerimi açınca padişahlıktan düştüm, sen ise kapayınca düşeceksin.

İSABET OLDU

Ava çıkan Halife Harun Reşid, ağaçtaki bir kuşa ok isabet ettiremez, kuş kaçar. Behlül zeki bir gülümseyişle:

– İsabet oldu, der. Bundan bir şey anlamayan Halife:
– Yani ne demek istiyorsun? diye sert çıkışınca, Behlül Dâna:
– Sultanım, der. Kuşun hayatı bakımından isabet oldu.

KAÇ YAŞINDA?

Meşhur Fransız şâir ve edibi Voltaire'e bir gün dünyanın kaç yaşında olduğunu sormuşlar. O şu cevabı vermiş:

– Kaç yaşında olduğunu bilmem ama, o benim gözüme, kendini hep genç gösteren bir ihtiyar gibi görünür.

119

ALLAH NEREDE?

Ateist bir adam, güya Allah'ın olmadığını kanıtlamak niyeti ile bir çocuğa şöyle söylemiş:

– Yavrucuğum, eğer sen bana Allah'ın nerede "olduğunu" söylersen ben sana bir portakal veririm!

Zeki çocuk hemen şu cevabı vermiş:

– Eğer siz bana Allah'ın nerede "olduğunu" söyleyebilerseniz ben size iki portakal vereceğim!

ODUN-KAMIŞ

Bir mecliste Ahmet Haşim'in şiirleri okunuyordu:

– Akşam, yine akşam, yine akşam.../ Göllerde bu dem bir kamış olsam!

Biri atıldı:

– Bu da nasıl şiir? Kamış olmak da ne demek? İnsan hiç kamış olur mu?

Halit Fahri, gözlerini muhatabının gözlerine dikerek cevap verdi:

– İnsan, elbette kamış olur; bir çoğumuz odun oluyor da bazılarımız neden kamış olmasın?

DENGE

Süleyman Nazif le Cenap Şehabettin iki samimi dosttur. Meslek itibariyle doktor olan Cenap bir sohbette dostuna şöyle bir tavsiyede bulunmuştu:

120 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Aman dikkat edin, yazın ağır yemek, kışın hafif şey giymek kadar tehlikelidir.

Nazif de şöyle karşılık verdi:

– Öyleyse dengeyi kurmak için, ikisini de yapmalı!

BİZİ KİMİNLE BİLÜRDÜN?

Yavuz Sultan Selim'in Nedimi Hasan Can, Yavuz'a ölüm yaklaştığı zaman bir hatırlatmada bulunur:

– Pâdişâhım, dünya dağdağası sona ermiştir, artık Allah'la olacak zamandır!

Bu büyük hükümdarın son deminde yanında bulunarak onu Kur'an sesleri içinde uğurlayan Hasan Çan'a, Yavuz'un cevabı şöyledir:

– Bizi bunca zamandan beri kimin ile bilürdün?

SON TEKLİF

İdamının infazından önce Seyyid Kutub'a yapılan son teklif şu olur:

– Şimdiye kadarki söz ve hareketlerinizde yanılmış olduğumuzu beyan ederek, Cumhurbaşkanı Abdünnâsır'dan özür dilediğiniz takdirde idam hükmünüzü bozacak ve sizi serbest

"bırakacağız!"

Bu teklife Kutub'un cevabı kesin olur:

– Eğer idamı hak etmiş olarak Hakk'ın emri ile ipe çekiliyorsam, buna itiraz etmek haksızlıktır. Eğer bâtılın zulmüne kurban gidiyorsam, bâtıldan merhamet dileyecek kadar alçalamam!

1

121

ALLAH ALLAH!

Osman Yüksel Serdengeçti mahkemededir. Ağır Ceza Reisi sorar:

– Osman Bey, savcılık sizin radyodaki konuşmanıza başlarken Allah kelimesini kullandığınızı belirterek şahsınızı dini siyasete âlet etmekle suçluyor.

Söyleyin bakalım, savunmanız nedir?

Serdengeçti cevap verir:

– Efendim, Allah kelimesi Türkçe'nin vazgeçilmez bir unsuru haline gelmiştir. Meselâ, 'Allahaısmarladık' deriz, 'Allah aşkına, Allah'ını seversen, Allah izin verirse' deriz. Telâffuzu bu kadar tabii olan Allah kelimesini radyo konuşmasında niçin kullandığım sualine tek cevabım şudur: Allah Allah!..

ADALET İSTERİM!

Don Kişot'un uşağı Sanşo, bir kasabaya vali olduğu zaman gözleri yaşlı, "intikam, intikam!" diye bağırarak genç bir kadınla karşılaşır. Kadın genç bir adamı işaret ederek, iffetini çaldığını söyler. "Adalet isterim" diye çığlıklar atar. Sanşo, gencin üzerindeki 20 dukayı alır ve tazminat olarak kadına verir. Kadın savuşur. Bu defa Sanşo, delikanlıya döner:

– Git, kadından parayı al! der. Delikanlı, kadına yetişir ve paralarını almak için üstüne atılır. Fakat kadın, canını dişine takar, parasını vermez. Geri döner, genci valiye tekrar şikâyet eder. Valinin cevabı enteresandır:

– Parayı vermemek için gösterdiğiniz cesaretin yarısını, namusunuzu müdafaa için göstermiş olsaydınız, size hiçbir şey yapamazdık! Paraları geri verin...

122 / En Güzel Hazır Cevaplar

CEPTE PARA OLUNCA

Akşehir'in Karaağaç köyünden birkaç kişi hocayı köye vaaza götürmeye karar vermişler. Hoca kabul etmiş., köye gitmişler. Vaaza başlama ânında hoca, "Cebime on altın koymazsanız kürsüye çıkmam!" diye diretmiş.

Köylüler şaşırmışlar, ama ne yapsınlar, artık çarnaçar on altını denkleştirip hocaya vermişler. Hoca çıkmış kürsüye. Öyle bir vaaz vermiş ki, herkes parmağını ısırması ve on altın gibi fahiş bir peşinatı dahi helal ettirmiş.

Köylüler kürsüden inerken hocanın eline sarılıp sarılıp öpmüşler. On altını veren adam da eline sarılınca hoca kuşağına davranmış, kesesini çıkarmış ve on altını iade etmiş.

Adam şaşırmış ve bu işin hikmetini sormuş. Hocanın cevabı enteresan olmuş:

– Evladım, insanın cebinde para olunca, başka türlü konuşur!

KANAAT ŞAHİDİ

Ali Fuat BAŞGİL, 1960 ihtilâlinde Balmumcu hapishanesine gönderilmişti. Aylar sonra mahkemeye görgü şahidi olarak çıkarıldı. Kanaatini mertçe söyleyince, mahkeme reisi müdahale etti:

– Biz sizi buraya şahit olarak çağırdık, siz ise ehl-i vukuf gibi konuşuyorsunuz!

Merhum Başgil'in bu itiraza cevabı hazırды:

– Ben görgü şahidi değil, kanaat şahidiyim. Hukukta kanaat şahidi ehl-i vukuf mesabesinde dir!

123

HAM-İT

Latin harflerinin yeni kabul edildiği günlerde dilci İbrahim Necmi DİLMEN, Abdülhak HAMİD'e:

– Yabancı kelimelerin sonralarındaki b'ler p, d'ler t olacak, demişti. Hamid sordu:

– Peki benim adım nasıl /s yazılacak?

"f

İbrahim Necmi, karatahtaya yazdı:

– Hamit.

Şâir-i âzam öfkeyle fırladı:

– İstemem efendim, istemem. Adımın başındaki "Ham" yetmiyormuş gibi bir de sonuna "it" kuyruğu taktırıp "hamit" olamam!

Kelimelerdeki bu değişiklik gerçekleşince Hamid:

– Âhir-i ömrümüzde, âhir-i ismimize bir "it" getirdiler, diyerek hayıflanırdı.

MİRAC MERDİVENİ

Rusya'da bir toplantıda Rus çarı Osmanlı elçisine alaylı alaylı sormuş:

– Hz. Muhammed, miraçta gökyüzüne hangi merdivenle çıktı!

Osmanlı elçisi:

– Hz. İsa'nın çıktığı merdivenle! Cevabını vermiş.

124 / En Güzel Hazır Cevaplar

NIÇİN GÜL İSMİ?

Nihad Sami BANARLI, Doğu Anadolu'dan Ankara ve İstanbul'a göçen insanlarla konuşurken isimlerinin çoğunun "gül" ile ilgili oluşu dikkatini çekti ve sordu:

– Sizin oralarda gül bahçeleri çok olmalı... Köy evlerinin bahçelerinde çok mu çiçek yetiştiriyorsunuz?

Adı Güldalı olan kişi cevap verdi:

– Hayır Beg, bizim oralarda gül bahçesi ne gezer, biz toprağı tarla olarak kullanırız!

Banarlı:

– Peki kızlarınıza çok ve bu kadar güzel gül adlarını yoksa güle hasret duyduğunuz için mi koyuyorsunuz?

Güldalı'nın cevabı hazırды:

– Hayır Beg, hasret duyduğumuz başkadır. Bizim oralarda inanılır ki, gül, Hz. Muhammed (sav)'in remzidir!

PADİŞAH VE İNCİLİ

Bir gün Pâdişâh İncili Çavuşa sorar:

– Herkes dolandırılabilir mi?

– Evet hünkârım.

– Beni de dolandırabilir misin?

– Evet hünkârım.

– Haydi dolandır bakalım!

– Sizi dolandırmak kolay değil, önce âlet-edevat lâzım, o . para da ben de yok.

125

– Ne kadar lazımsa versinler.

İncili parayı alır, gider. Dolandırılmayı bekleyen Padişah, nihayet bir gün dayanamaz:

– Hani beni dolandıracaktın? der. İncili'nin cevabı hazırды:

– Daha nasıl dolandırılır efendim?

HAYIRLISI NEDİR?

Ahnef Bin Kays'e:

– Kula verilen şeyin hayırlısı nedir? diye sorulduğunda demiş ki:

– Normal bir akıl.

– Eğer o olmazsa?

- İyî bir edep.
- O da olmazsa?
- Kafa dengi bir arkadaş.
- O da olmazsa?
- Allah'la irtibatlı bir kalp.
- O da olmazsa?
- Uzun bir sessizlik.
- Ya o da olmazsa?
- Acil bir ölüm.

PADİŞAHIN HİDDETİ

"H

Sultan Abdülazîz devrinin kazaskerlerinden Mustafa İzzettin Efendi, bir gün pâdişâhın gazabına uğrar ve meclisin-

126 / En Güzel Hazır Cevaplar
den uzaklaştırılır.

Padişah Abdülazîz'in şiddetini iyi bilen İzzettin Efendi de bu halden müteessir olarak işi dervişliğe vurur. Cuma günleri selâtin camilerinde hutbe okumaya başlar.

Ayasofya Camii'nde hutbe okuduğu bir gün, Abdülazîz Cuma selâmlığından Ayasofya'ya gelmez mi?

Bu gür ve davudi sesi, Padişah, derhal tanır ve hutbeyi bitirince İzzettin Efendi'yi yanına çağırır. Giydiği derviş kıyafetini imâ ile:

- İzzet, bu ne hal? der.

İzzettin Efendi, iki elini açarak dervişane eğilir:

- Efendimin hiddeti, derviş etti İzzet'i, cevabını verir. Bu cevap, Padişahın hoşuna gider, onu tekrar yanına alır.

NELER ÇALIYORSUNUZ?

Her Pazartesi akşamı, İbnü-lemin Mahmud Kemal İnal merhumun konağında saz ve söz sohbetleri yapılırdı. Bu toplantılara san'atı bilen insanlar gelirdi. Bir gün bir milletvekili de geldi. İbnülemin, "bu kimdir?" diye tecâhül-ü ârifânede bulunduktan sonra o milletvekiline şöyle dedi:

- Efendi, sizin için meb'us diyorlar. Gördüğünüz gibi biz burada saz çalışıyoruz, kimbilir siz Ankara'da neler çalışıyorsunuz:

I"

127

SOY

Hoca Bahaeddin Nakşibend'e sordular:

- Soyunuz nereye ulaşıyor? Buyurdular ki:
- Soyuna dayanarak hiç kimse bir yere ulaşamaz!

EL-BOSTAN MI? ALPİSTAN MI?

İbnülemin merhum, Mükrimin Halil'e sordu:

- Söyle bakalım beyefendi, sen Elbistan'lısın. Nereden geliyor bu Elbistan kelimesi?

Mükrimin Halil hemen kendisini ve memleketini medhet-mek maksadıyla :

- Efendim, "kahramanlar diyarı" mânâsında Alpistan'dan geliyor, dedi. Bu gururlu izahata İbnülemin'in cevabı şöyle oldu:

- Hayır, bilemediniz efendim. Elbostan'dan geliyor, senin gibi kabakları yetiştirdiği için...

ÖMER'İN HALKINA ÖMER'İN ADALETİ

Haccâc-ı Zâlim bir gün maiyetiyle beraber giderken, halkından 2 kişi önünü keser ve Haccâc'ın atının dizginini tutarak:

- Adalet ya Haccâc, adalet! Senden Hz. Ömer'in adaletini istiyoruz! Derler. Haccâc güler ve atından atlayıp kılıcını çekerek toprağı kazmaya başlar.

Yanıdakiler şaşırırlar. Sorarlar:

- Ne yapıyorsun yâ Haccâc, ne oldu?

128 / En Güzel Hazır Cevaplar

Haccâc cevap verir:

- Hz.Ömer'in adaletini uygulayacağım ama, Hz. Ömer'in halkını arıyorum!

SAĞ MISIN SOL MU?

Osman Yüksel SERDENGEÇTİ'ye takılmaktan zevk alan bir arkadaşı, onun damarına bastı:

— Sen, dedi, sağ mısın, sol musun? Serdengeçti'nin cevabı hazırды:

— Yaşadıkça sağım!

NE KADAR FUZÜLİ!

Devrin meşhur şâirleri Fuzûli ve Ruhî, Bağdat sokaklarında dolaşırken karşılarına uyuz bir köpek çıkmış.

Ruhî, dayanamayıp bir lâtife yapmış:

— Ne kadar Fuzûlî!

Fuzûlî gayet sakin, cevabı yapıştırmış:

— Bas kuyruğuna, çıksın Ruhi!

SABIR

Cüneyd-i Bağdâdi'ye "Sabır nedir?" diye sorduklarında şu cevabı vermiş:

— Yüzünü ekşitmeden acıyı yudumlamaktır!

129

HARİKULADE

m

Mustafa Kemal'in masası...Masanın etrafında bir çok siyâset, fikir ve edebiyat adamı vardır. Bu arada Yahyâ Kemâl ve Behçet Kemâl de oradadır. Mustafa Kemal, Yahya Kemâl'e sorar:

— Ne dersin, bu Behçet Kemâl nasıl şâirdir?

— Hâ....ri....kul....â....de!

Bir müddet sonra misafirler dağılırken, Yahya Kemâl ile Behçet Kemâl, beraber çıkarlar. Behçet Kemâl, yolda Üstada sorar:

— Benim için nasıl oldu da "Harikulade" diye&ildiniz?

Yahya Kemâl'in cevabı hazırды:

— "Harikulade" dedim, "şair" demedim ki!

MİLLETİ SEVİNDİRMEK

Osman Yükselle İsmet İnönü, bir gün uçakta beraber olurlar. İnönü'nün torunu da yanındadır. İnönü, torununun kulağına bir şeyler fısıldayıp, Osman Yüksel'in yanına gönderir.

— Osman amca, Osman amca! Dedem, uçaktan para atarak aşağıdakileri sevindirmenizi istedi!

Edebiyat dünyamızın en hazırcevap edîbi Osman Yüksel, derhâl cevabı yapıştırır:

— Ben para atarsam, ancak üç beş kişi sevinir; ama dedeni aşağı atarsak koca bir Türk milletini sevindirmiş oluruz!...

130 / En Güzel Hazır Cevaplar

BÜYÜKLÜK

Yahya Kemâl'e sormuşlar:

— Şu Ahmet Hâşim, çok büyük şâir değil mi?

Şiirde olduğu kadar, mizahta da üstad kabul edilen Yahya Kemâl şu cevabı vermiş:

— Aman efendim, onun da sözü mü olur? Hem öyle büyük şâir ki, bir merdiveni var, daha ilk adımda yıldızlara ulaşabiliyor!

BAŞBUĞ'UN SÖZÜ

Osman Yüksel Serdengeçti, bir gün çok rahatsızdı. Yatakta tir tir titreyip, bir o tarafa bir bu tarafa doğru mütemadiyen dönerken, ziyaretçilerinden birisi endişeyle sordu:

— Geçmiş olsun, fazla çalışmak, sizleri ne hallere getirdi, kendinizi aşırı yordunuz gâlibâ?

Serdengeçti, gülümseyerek şu espriyi yaptı:

— Türkeş başbuğumuz, 'Ey Türk, titre ve kendine dön!' dedi, o gün bu gündür titriyorum, hâlâ kendime dönemedim!

DÜŞÜK

Hüseyin Üzmez bir gün, bakmış ki Osman Yüksel, çoğu delik ceplerini tersyüz etmiş, birşeyler arıyor.

— Ne arıyorsun ağabey, ne kaybettin? Demiş. O, bir taraftan aranmaya devam ederken, bir taraftan da söyleniyor-muş:

131

— Bizim hanım durmadan çocuk düşürüyor, ben de durmadan para düşürüyorum!

İADE-İ ZİYARET

Meşhur bir politikacıımıza Fransa'da sormuşlar:

– Viyana kapılarında ne işiniz vardı? Şu veciz cevabı yapıştırmış:

– Haçlı seferlerinin îade-i ziyaretiydi!"

CAMLI GÖZLÜK

Sultan Mahmud, hazırcevapları ile meşhur şâir Keçecizâ-de İzzet MoUa'ya takılmaktan zevk alırdı. Bir gün kendisine camsız bir gözlük hediye etti. Molla, gözlüğü teşekkür ederek aldı ve huzurda takmasına müsaade istedi. Pâdişâh izin verince büyük bir ciddiyetle gözlüğü taktı ve ufka bakarak okudu: "Hüve'l-Hallâku'l Bakî." Yâni: "Ölümsüz olan ancak yaratandı."

Pâdişâh camsız gözlükle böyle ebedî bir hakikati okuyan İz'zet MoUa'ya şöyle iltifat buyurdu:

– Maşallah! Efendi hazretleri, pek uzakları görüyorsunuz...

Zarîf şâirin cevabı hazırıdı:

– Efendimiz, eğer ihsan buyurduğunuz gözlüğün camı da olsaydı, levh-i mahfuzu bile okurdum!

132/ En Güzel Hazır Cevaplar

KULP TAKMAK

Adı "Deli"ye çıkan şâir Nüzhet, Sivas'a giderken Amasya'da uğradığı bir kahvehanede kahveci, kulpu kırık bir fincanla kendisine kahve getirmiş. Nüzhet gülerek:

– Al bunu İstanbul'a götür! demiş. Kahveci:

– İstanbul'a götürüp ne olacak? deyince Nüzhet'in cevabı şu olmuş:

– Orada her şeye kulp takarlar. Belki buna da bir kulp takan bulunur...

SEN SAĞ OL

Sultan 2. Abdülhamit Hân'ın sadrâzamlarından Cevat Paşa bir akşam yalısında otururken, Sarraf Hayimaçi'nin ziyarete geldiğini haber verirler. Biraz sonra da Hayimaçi'yi Paşanın huzuruna çıkarırlar. Cevat Paşa sarrafa iltifat etmiş görünmek için:

– Nasılsın bakalım, şeytanın sol bacağı? der. Hayimaçi hemen taşı gedğine koyar:

– Sen, sağ ol Paşam!

NASIL OLUYOR DA?

Keçecizâde İzzet Molla'ya gevezenin biri, ilmi ve fazileti ile tanınmış bir Hıristiyan'dan bahseder ve Molla'ya sorar:

– Bu zâtın bu kadar bilgisi varken acaba neden ihtida edip Müslüman olmuyor?

Molla dayanamaz, herifi tersler:

– Senin de bu kadar cehlin varken nasıl oluyor da Hıristiyan olmuyorsun.

133

AYAK - KAFA

Sultan 3. Selîm devrinde doğruluğu ile tanınmış fakir bir âlimi Kadı tâyin etmek isterler. Kadının ayağındaki kunduralar pek eskidir. Kendisini sevmeyenlerden birinin:

– Böyle ayağına giyecek bir ayakkabısı olmayan adam Kadı yapılıır mı? diye itiraz ettiğini haber alan Kadı, ona şu cevabı gönderir:

– Kendisine söyleyin, biz hükümlerimizi ayağımızla değil, kafamızla veririz!

HANGİ GÖZLÜKLE BAKIYORSUNUZ?

Mehmed Akif, Avrupa'ya tahsil için giden ve önceden sahip olduğu manevî değerlerini kaybettiği için insanları küçük görmeye başlayan birine:

– Siz, demiş, insanlara eskiden Fâtih minaresinden bakardınız, şimdi Eyfel kulesi'nden mi bakıyorsunuz?

İKİNCİSİ KİM?

Necip Fâzıl merhuma:

– Fransa'da neşredilen bir ansiklopedi Türkiye'den sâdece iki kişiye yer vermiş! denilmiş.

Şâirin suâli enteresan olmuş:

– Peki, ikincisi kim?

134 / En Güzel Hazır Cevaplar

YAZARLIĞIN İYİ-KÖTÜ YANI

Peyami Safa'ya sormuşlar:

– Yazarlığın en iyi yanı nedir? Şu cevabı vermiş:

– Fikirleri geniş kitlelere ulaştırması.

Başka bir soru sormuşlar:

- Yazarlığın en kötü yanı nedir? Yine aynı cevabı vermiş:
- Fikirleri geniş kitlelere ulaştırması...

DÜŞÜNÜLMEK

Arif Nihad Asya bir sohbetinde "Düşünüyorum, öyleyse varım!" sözünü hatalı bulduğunu söylemiş. Doğrusunu sorduklarında şu cevabı vermiş:

- Düşünülüyorum, öyleyse varım!

VİRGÜL

Yahya Kemâl'e sormuşlar:

- Üstad, bugün neyle meşguldünüz; hiç görünmediniz? Şâir:
- Bir şiir üzerinde çalışıyordum!
- Bitirebildiniz mi?
- Hayır! Sabahleyin bir virgül koymuştum. Akşama kadar düşürdüm, onu da beğenmedim. Akşam sildim!

135

BÜYÜK KULAK

Galile, kulakları büyükçe birisiymiş... Bunu kastederek patavatsızın teki sormuş:

- Kulaklarınız bir insan için büyük değil mi Üstad?

Galile'de cevap hazırmış:

- Benim kulaklarım bir insan için büyük ama, seninki-ler de bir eşek için fazlaca!

HAKSIZ ÖLÜM

Meşhur filozof Sokrat idama mahkûm edilince karısı gözyaşlarını tutamayarak:

- Haksız yere öldürülecek olman beni çok üzüyor! demiş. Sokrat cevaben:
- Ne yâni karıcığım, bir de haklı yere mi öldürülseydim? demiş.

HEDİYE

Uzun Hasan, Fâtih Sultan Mehmed'e hediye olarak bir kutu gönderir, kutunun içinde yılan, akrep gibi haşerat vardır.

Buna mukabil Fatih de hediye olarak bal gönderir.

- Niçin böyle davran-dın? diye soranlara Sultan Fâtih'in cevabı hazırdır:
- Herkes ne yiyorsa ondan gönderir!

!*:.

136 / En Güzel Hazır Cevaplar

NEDEN ERKEKLER?

Şâir Mehmed Çınarlı'ya şiir meraklısı bir hanım sorar:

- Neden iyi şâirler hep erkeklerden çıkmış? Cevap enteresandır:
- Mesele ilham meselesidir. Biz erkekler o zarif, kibar, güzel mahlûklardan ilham alarak güzel şiirler yazıyoruz. Onların karşısmdaysa bizim gibi kaba, çirkin yaratıklar var. Nasıl ilham alıp güzel şiir yazsınlar ki?

ÇALINTI ŞİİR

Behçet Kemal Çağlar, kontrol ettirmek için kendisine bir şiir getiren gence sorar.

- Bunu siz mi yazdınız?

Genç göğsünü kabartarak cevap verir:

- Evet efendim, tamamım ben yazdım! Behçet Kemal'in cevabı enteresan olur:
- Oooo! Müşerref oldum Tevfik Fikret Bey, halbuki sizi çoktan öldü zannediyordum!

YAZIHANE

Çalışma yerinin nasıl olduğunu soran bir dostuna Osman Yüksel'in cevabı hazırdır:

- Kömürlüğü ömürlük yaptık. Yeryüzünden iki metre aşağıdayız. Ölüm bile bizim için yükseliş olacaktır!

137

KARNİYARIK MI BAĞRI YANIK MI?

Bağrıyanık isimli mizah gazetesinin yayınlanması hayâli ile yaşayan Osman Yüksel, bir gün lokantaya girer. Ne istediğini soran garsona:

- Bağrıyanık! deyince garson şaşkınlıkla bakakalır. Daha fazla mahcup olmamak için düzeltir:
- Karnıyarık efendim!

SATILIK EV

Osman Yüksel Serdengeçti, Cebeci'deki bodrum katını satması için dostu Hüseyin Üzmez'den yardım istemiş.

Bir müddet sonra Hüseyin Üzmez, evi satın alacak aileyle beraber Serdengeçti'nin yanına gelmiş. Evi görmeden sa-tın alacaklarmış. Serdengeçti başlamış evi methetmeye:

– Evim çok merkezî bir yerdedir! Bir penceresinden bakınca hastane görünür.

Diğer penceresinden bakınca hapishane, ötekinden bakınca da Cebeci Mezarlığı

görünür. Zâten hayat bu üç yer arasında geçmez mi?

Müşteri ailenin gözleri fal taşı gibi açılmış ve derhal koşar adımlarla oradan uzaklaşmışlar.

HERKES KENDİ İŞİNE!

Pâdişâhın terzibaşısı, idarî işlere dair bir lahika kaleme alarak Sultân'a takdim eder. Bunun üzerine pâdişâh etrafındakilere şu emri verir:

– Bizim terzibaşı devlet işiyle meşgul. Gidin, vezire söyleyin de gelsin bana bir kat elbise diksin!

138 / En Güzel Hazır Cevaplar

ARADAKİ FARK

Şâir Haşmet bir mecliste bulunuyormuş. Herkes bir ağızdan konuşup meclisi kadınlar hamamına çevirmişler.

O esnada sokakta bir eşek anırmaya başlamış. Haşmet bunu fırsat bilerek topluluğa şöyle hitap etmiş:

– Efendiler! Sözü birer birer söyleyin! Zira dışarıda zir-layanla, içeride hırlayanı fark edemiyoruz!

EMNİYETLİ ADAM

Râğıp Paşa, bir gün ansızın Lâleli'deki kütüphanesine gider. Gerek kütüphaneyi, gerekse kitaplarını temizlenmemiş, toz içinde görünce, kütüphane memurunu çağırıp şöyle der:

– Aferin efendi! Doğrusu dünyâda senin gibi emniyetli adam görmedim! Teslim edilen şeylere hiç el sürmüyorsun!

ALLAH'A SİĞİN!

Ramazan ayıymış.

İzzet Molla bir yerde iftardayken, oburun teki "elmasiye" denilen tatlıya büyük hırsıyla kaşığı daldırdığı gibi koca bir parça sıçrayıp İzzet Molla'nın üzerine düşmüş.

Şâir tatlı parçasına hitaben şöyle demiş:

– A mübarek! Şu herifin elinden bana değil, Allah'a sığın!

139

^EĞLENMEK

Şâir Şevkî, şakayla karışık bir kaside yazıp vezire takdim eder. Vezir:

– Yarın gel, caizeni al! diye şâiri savar. Şâir ertesi günü gelir. Vâdedilen ihsanı beklerse de vezir bilmezlikten gelerek, ne istediğini sorar. Şâir:

– Dün bir kaside takdim etmiş, sizi hayli eğlendirmiştim! deyince, vezir hemen şu cevabı kondurur:

– Dün sen beni nasıl eğlendirdiysen, ben de seni caize vadiyle eğlendirdim. O halde ödeşmiş olduk. Daha ne istiyorsun?

TEK CİLTLİK KİTAP

Pâdişâh, ihtiyâc sahibi olduğunu öğrendiği bir yakınına, "Sana nüshası nâdir bulunan bir kitap vereyim de evine götür, mütâlâa et!" diye kâğıda sarılı kitabı uzatmış.

Adamcağız paketi eve götürüp açmış, bakmış ki kâğıt paralardan meydana gelen bir cilt. Aradan birkaç gün geçtikten sonra Pâdişâh sormuş:

– Nasıl, verdiğim kitabı okudun mu?

– Evet efendim, okudum, tekmil ettim. Diğer ciltlerini de ihsan buyurunuz da okuyayım!

Adamın bu zekice sözü üzerine Pâdişâh şöyle demiş:

– Müellif o kitabı, bir cilt olarak telif etmiş!

ÇATIRTI

Fransa imparatoru 3. Napolyon, Paris'te Osmanlı büyükelçisi olarak bulunan Ahmet Vefik Paşa'ya:

140 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Paşa, işitiyorum ki, Osmanlı Devleti çatırdıyor! demiş. Vefık Paşa gayet vakur bir edâ ile şu cevabı yapıştırmış:

– İstanbul buraya uzaktır, ses duyulmaz! O duyduğunuz sizin imparatorluğunuzun çatırtısıdır!

TIMARHANE

Şâir Nüzhet Bursa'da iken, deliliği ile meşhur bir zâtı valiliğe getirirler. Yine deli diye anılan bir başkasını da kadı yaparlar. Bir gün sokakta, jandarmaların bir adamı sürükleyip götürdüklerini gören Nüzhet sorar:

– Bunu nereye götürüyorsunuz?

– Delidir, tımarhaneye götürüyoruz! derler. Nüzhet gülmeğe başlar:

– Ayol, delinin tımarhanede ne işi var? Devlet dairlerinde hiç mi münhal kadro kalmadı?

HATTAT HAFİZ OSMAN

Osmanlı'nın meşhur hattatlarından Hafız Osman, Sultan ikinci Mustafa'nın hat hocasıdır.

Hafız Osman hat meşkederken, Sultan ikinci Mustafa büyük bir hürmet içinde hocasının hokkasını tuttuğu sırada yazılan hattın güzelliği karşısında gönlü ihtizaza gelip, "Artık bir Hafız Osman daha yetişmez!" der. Büyük Hattat Hafız Osman şu veciz cevabı verir:

– Efendimiz gibi, hocasının hokkasını tutan pâdişâhlar bulundukça daha çok Hafız Osman'lar yetişir!

141

DÜŞMAN SEVİNDİRMEK

m

Gazete sayfalarında Necip Fâzıl ile Peyami Safa karşı karşıya gelmişti. Necip Fâzıl bu kavgaya şu cümle ile son verdi:

– Peyami Safa! Müsterek düşmanlarımızı sevindirmemek için sana cevap vermeyeceğim!

PİRENİN KANI

Tanımadığı bir adam, İmam Hasan Basrî'nin yanına gelerek:

– Yâ İmam! Pirenin kanı namaza manî midir? diye sorar. Hasan Basrî:

– Garip sual... der, şu Irak ahâlîsi Hazret-i Hüseyin (ra)'in kanını sormayı akıl etmezler de, tutarlar pirenin kanını sorarlar!

KILICIN HAKKI

Fâtih, İstanbul'u fethetmiş, şehre giriyor. Halk arasından bir derviş fırlayıp önüne çıkarak atın yularından tutar:

– Pâdişâhım, der. Unutma sakın, İstanbul'u biz dervişlerin duaları sayesinde fethettin!

Fâtih hafifçe gülümser. Elini kılıcına atıp yarıya kadar sıyırır.

– Bak derviş, doğru söylersin, ama şu kılıcın da hakkını unutma, der.

142 / En Güzel Hazır Cevaplar

143

YA HAFİZ!

Sultan Abdülhamid devrinde İstanbul'a gelen büyük rütbeli bir İngiliz devlet adamına Fuat Paşa'yı mihmandar yapmışlar. Gezinti sırasında evlerin üzerinde gördüğü "Yâ Hafız! (Allah muhafaza etsin)" Levhaları İngiliz'in merakını çekmiş. Paşa'ya bunların ne olduğunu sorunca Paşa şu cevabı vermiş:

– Osmanlı sigorta şirketinin levhalarıdır efendim!

CENNET KADININ MEZARI

Gubarî müstear (takma) adıyla mâruf şâir Abdurrahman, bütün ömrünce kadınlardan uzak kalmıştı. Tuhaf bir tesadüfle, ölünce cenazesini Cennet Kadın adında bir hatunun mezarına gömdüler. Bunu haber alan zamane şâirlerinden birisi şu beyti söyledi:

"Cennet kadın mezarına kondun Gubâriyâ; Şimdiden geru çek imdi cehennem azabını!"

CEHENNEMİN DİBİ

Edirne Valisi İzzet Paşa, pintiliğiyle meşhurdur. Bir gün, pek sevdiği av köpeği kaybolmuştu. Kâhyasını çağırıp sordu:

– Bizim köpek acaba nereye kaçmış olabilir?

Ne zamandan beri ayılığını almamış olan kâhya, suratını asarak şu cevabı verdi:

– Vallahi Paşam, cehennemin dibine bile kaçmış olsa, yine buradan daha iyi karnı doyar!

DEĞİRMEN TAŞI

*

Gaziantep'li halk şâiri Hasırcızâde, bir gün Sadrâzam Ke-çecizâde Fuat Paşa'nın parmağındaki yüzüğe dikkatli dikkatli bakıyormuş. Paşa sormuş:

– Taşıma mı bakıyorsun?

– Evet paşam, ne taşı diye bakıyorum!

– Elmas!

– Afedersiniz ama, bir şey soracağım: Sana kaç para getiriyor bu taş?

– Hiç!

Hasırcızâde gülümsemiş:

– Benim de dede yadigârı bir çift taşım var ama, her sene bana 50 altın getirir!

– Ne taşı bu?

– Değirmen taşı Paşam!

ŞEYTAN YULARI

Câhilin biri yolda giderken elinde bir takım yular götüren adama tesadüf eder.

Sorar:

– Sen kimsin? Bunları ne yapacaksın?

– Ben şeytanım. Elimdeki yulardır. Hak yolundan çıkarmak istediğim adamların boynuna takar, çekerim.

– Öyle ise göster, benim yularım hangisidir? Şeytan güler:

– Senin gibilere yulara lüzum yok. Yular senin zaten boynunda.

144 / En Güzel Hazır Cevaplar

KÖTÜ MİSAL

Adliye Nâzın hapisâneyi teftiş ediyordu. Bütün cezalılar suçsuz olduklarını iddia ediyorlardı. Yalnız bir tanesi kabahatini saklamamış, olduğu gibi anlatmıştı. Bunun üzerine nazır emir verdi:

– Şu adamı buradan çıkarınız ki, bu kadar namuslu ve masum arasında kötü misâl olmasın!

NUH'UN TORUNU

Ondördüncü Lui bir âlimi büyük bir memuriyete tâyine karar vermiş amma, asaletini tes-bit etmek istemiş. Sülâlesini sorunca şu cevabı almış:

– Efendimiz... Kitap okumaktan aile şeceremin adlarına hafızamda yer ayıramadım. Fakat muhakkak ki, Nuh'un gemisinde bulunmuş üç oğlundan birisinin torunuyum!

YALAN SÖYLEME SÖZÜ

Müessese sahibi iş için müracaat eden gencin doldurduğu form'u incelerken sordu:

– Ama son üç yıl içinde ne gibi işler yaptığını burada belirtmemişsin.

– Cezaevinde idim, cevabını verdi genç.

Genç, bunu o kadar tabîî ve canlı bir tarzda söylemişti ki, adam hayret etti:

– Âdeta bir gurur vesilesi yapıyormuşçasına cevaplandırdın.

145

Genç dedi ki:

– Cezaevinden ayrıldığım gün, müdür, artık yalan söylemeyeceğime dair benden söz istedi ve ben de bu sözü verdim."

Müessese sahibi doğru sözlü gence dedi ki:

– Yarın sabah saat sekizde burada ol ve hemen işe başla.

YANILGI

Bir dostunu her yerde hararetle öven bir adama dediler ki:

– Sen onu göklere çıkarıyorsun, ama o senin aleyhinde söylemediğini bırakmıyor."

Adam cevap verdi:

– Dünyada yanılmayan insan mı var?

YAŞAMA AZMÎ

Üç dindar aralarında konuşuyorlardı. Ortaya bir sual atıldı:

– Eğer dünya birdenbire simsiyah karanlık kesilse, ne yapardınız?

Bir tanesi şöyle dedi:

– Hemen Allah'a dua ederek, Cennet'in kapılarını açmasını isterdim.

Bir diğeri şunu söyledi:

– Allah'a dua ederek, kadere boyun eğdiğimi, Allah ne isterse onu çekmeye hazır olduğumu söyledim.

Üçüncüsü ise şunu söyledi:

– Karanlıkta nasıl yaşayacağımı öğrenmeye çalışırdım.

146 / En Güzel Hazır Cevaplar

NİÇİN YAŞLANMIYORMUŞ?

Eski gazetecilerden Vartan Efendi, bir gün çoktandır görmediği bir dostuna rastlar. Adam, Vartan Efendi'nin yıllardır hiç değişmemiş olması karşısında hayretini gizleyemez.

– Yahu Vartan, der. Sen hiç ihtiyarlamayacak mısın?

Vartan Efendi mütevekkil bir eda ile cevap verir:

– Yaşamıyorum ki, ihtiyarlayayım.

GİZEMLİ OLAYLAR

Tanzimat'ın büyük lideri Koca Reşit Paşa'nın ilk anda garip gelen dikkatleri vardı. Ölümünden sekiz ay evvel, Ramazan dolayısıyla sahilhanesinde okunan mevlûtte duayı yapan hoca efendi kendi ismini unutmuştu. Yalnız kaldıkları zaman, Reşit Paşa, oğlu Ali Galip Paşa'ya dedi ki:

– Bizim şu fânî dünyada son senemizdir zannederim. Bugün mevlûtte duagû efendi, benim ismimi söylemedi. İçine doğdu herhalde... Zaten, âhiret hazırlıklarının zamanı da geliyor.

Ali Galip Paşa, memlekette olup-bitenler sebebiyle yorgun, asabı bozuk babasını teselli etti. Fakat garip bir tesadüf, sekiz ay sonra Reşit Paşa vefat etti... Babasının ölümünün kırkıncı günü Ali Galip Paşa, aynı sahilhânede mevlût okuttu. Tesadüf, aynı hoca efendi "son dua"yı yaptı, ve bu defa, Ali Galip Paşa'nın ismini unuttu.

Önceki hâdisenin tesiri ile Ali Galip Paşa, bunu mevlûtta

147

hazır bulunan Keçecizâde Fuat Paşa'ya anlattı. Fuat Paşa tesadüflerin tesirinin doğru olmadığını söyledi ve konuyu değiştirdi. Fakat çok gizemli bir "tesadüfle, Ali Galip Paşa da, deniz kazasına kurban gitti; boğularak öldü.

Asıl mesleği hekimlik olan aydın devlet adamı Keçecizâde Fuat Paşa, bu hâdiseyi sık sık anlatır ve "insanın istikbali bir muammadır," derdi.

TEORİ-PRATİK

– Rakamlar yalan söylemez," dedi, öğretmen. Meselâ, bir kimse bir evi oniki günde yaparsa, oniki adam bir günde yapar.

Bir öğrenci ayağa kalktı ve dedi ki:

– O halde, 288 kişi bir evi bir saatte, 17.280 kişi bir dakikada, ve 1.036.800 kişi de bir saniyede

yapabilirler. Ben onların bir tek tuğlayı bile yerine koyacaklarına inanmıyorum.

Öğretmen, hayret içinde öğrenciyi dinlerken, öğrenci devam etti:

– Ve yine, eğer bir gemi Atlantik'i altı günde geçerse, altı gemi bir günde geçebilir. Ben buna da inanmıyorum.

TERBİYESİZLİK

Şişman bir adam ve karısı antraktan sonra sinemadaki yerlerine dönüyorlardı.

Sıranın sonundaki sandalyeye oturan adam:

148 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Çıkarken ayağınıza bastım mı? diye sojpdu.

Adam, şişman adamın özür dileyeceğini sanarak, hâlâ acısını duyuyormuşçasma,

– Evet, bastınız, dedi. Şişman adam karısına,

– Fatma, tamam, dedi. Bizim sıramız burası.

İŞ İSTEYEN EŞEKLER

Amerika cumhurbaşkanı Abraham Lincoln, tavsiye mektupları ile iş istemeye gelenlere pek kızardı. Bir gün, bu insanlardan söz ederken, ava çıkmadan önce, havanın nasıl olacağını öğrenmek isteyen bir kraldan bahsetti. Kral, Saray Nazırı'na, hava nasıl olacak? diye sordu. Nazır iyi olacağını söyleyince, av partisi hazırlandı ve kral da yola çıktı.

Yolda, eşiği sırtında köyüne doğru yol alan bir köylüye rastladılar. Köylü, krala yağmur yağacağını söyledi. Kral güldü ve yoluna devam etti. Fakat çok geçmeden bardaktan boşanırcasına yağın yağmur kralı ve maiyetindekileri sırlı sıkılam bırakmıştı. Kral, sarayına döner dönmez Saray Nazır-ı'nı azletti ve köylüyü huzuruna getirtti ve sordu:

– Yağmur yağacağını nereden biliyordun? Köylü,

– Ben bilmiyordum, haşmetlim, dedi. Eşeğim biliyordu. Kral, köylüyü gönderdi ve eşiği Saray Nazırı yaptı.

Lincoln:

– Ama kralın en büyük hatâsı da bu oldu, dedi. Çünkü o zamandan beri her eşek iş istiyor.

149

ALKIŞ KİME?

Tiyatro eleştiricisi Müfid Ra-tıp, bir arkadaşı ile "Neler Oldu?" adlı saçma bir piyesi seyretmeğe gitti. Halk, perde açıldıktan kısa bir müddet sonra, oyunun berbat olduğunu söylemek istercesine bağırmaya, ıslık çalmaya başlamıştı. Müfid Ratıp ise, elleri çatlarcasına alkışlıyordu.

Arkadaşı,

– Yahu, herkes ıslık çalarken sen alkışlıyorsun! dedi. Piyesi beğendin mi?

– Ne münasebet! Ben eseri değil ıslık çalanları alkışlıyorum.

BİLEYTAŞI

Alyan bin Ebi Malik, şiirden ve edebiyattan iyi anlar, şiirin iyi ve kötüsünü maharetle birbirinden ayırırdı.

Dostları bir gün kendisine:

– Sen şiir ve edebiyattan bu kadar iyi anlıyorsun, fakat niçin kendin hiç şiir söylemiyorsun? diye sordular.

Alyan, cevaben şöyle dedi:

– Ben bileytaşı gibiyim. Keskinleştiririm, ama kesemem.

150 / En Güzel Hazır Cevaplar

HARAM ŞEY, HELAL GİBİ İŞLENİLMEZ

İbn-i Sirin'e:

– Ey Eba Bekir! Bak, biri seni çekiştirdi. Sen de onu çekiştirsene, denilmişti.

İbn-i Şirin dedi ki:

– Ben, Allah'ın haram kıldığını, helâl gibi işleyemem.

•t.

GÖSTERİŞ İÇİN YAPILAN İBADET

Eski devirlerde bir rahip diğer bir rahibe:

– Öyle çok dua ediyor ve ağlıyorum ki, yere akan göz-yaşlarımdan otlar bitti, demişti.

Öteki şu karşılığı verdi:

– Devamlı gülümseyip Allah'a karşı günahkâr olduğunu itiraf etmen, -deminki gibi- amelinle övünerek kendini kurtulmuş saymandan daha hayırlıdır.

CENNETTE KAVUŞMAK

Ebu Hazım Hazretleri, pazarda çeşit çeşit meyvelerin yanından geçerken canı çeker, iştahla bakar ve sonra şöyle derdi:

– Sizinle cennette birlikte olacağız!..

151

SEVABIN LEZZETİ ACIYI GİDERDİ

m

İslâm bilginlerinden Mevsili'nin ayağı kayıp düşmüş ve tırnağı kırılmıştı. O ise, üzülecek yerde gülüyordu. Kendisine soruldu:

– Tırnağınız acımıyor mu?

– Acıyor.

– Bu acıya rağmen niçin gülüyorsunuz öyleyse?

– Başıma gelen bu felaketten dolayı elde edeceğim sevabın lezzeti, bana onun acısını unutturdu da ondan...

AKILLI İNSAN GIYBET YAPMAZ

Abdullah bin Mübarek, Süfyan-ı Sevrî'ye, İmam-ı A'zam ile ilgili:

– Ebu Hanife dedikodudan ne kadar da uzak bir insan. Onu, düşmanım bile gıybet ederken görmedim, demişti. Süfyan-ı Sevrî, şu karşılığı verdi:

– İmam-ı A'zam, yaptığı iyiliklere, dedikodu günahını musallat edip o iyilikleri yok etmeyecek kadar akıllıdır.

FAKİRLİKTEN ŞİKAYETE HAKKIMIZ VAR MI?

Bir kişi, fakirliğinden dolayı, maneviyat ehlinden bir zata, şikayette bulundu.

Bu hale çok üzüldüğünü söyledi.

Kalp gözü açık zat, ona dedi ki:

– Senin iki gözünün kör olup bin altının olması seni sevindirir mi?

152 / En Güzel Hazır Cevaplar

Adam, hayır, dedi.

– Pekala, dilsiz olup bin altının olmasını ister misin? Adam, ona da hayır, dedi.

Maneviyat ehli zat, bu cevaplar üzerine, fakirliğinden yakınan kişiye şu düşündürücü ikazı yaptı:

– Allah'ın, senin yanında binlerce altın değerinde nimetleri varken, sen fakirlikten şikayet etmeye utanmıyor musun?

ZEVK ALMAK

Neyzen Tefvik'e sormuşlar:

– Neyzen, çalarken mi neşelenirsin, yoksa neşeli olduğun zaman mı çalarsın?

O sırada Maliye Bakam hakkında yolsuzluk dedikoduları ortalıkta dolaşmaktadır.

Neyzen Tefvik:

– Maliye Vekili değilim ki, demiş, çalarken zevk alayım!

AKIN YANINDA KARA

Reşat Nuri, sanat-edebiyat toplantılarına sık sık bir arkadaşıyla birlikte gelirmiş. Adam edebiyattan hiç anlamayan, hatta zeki bile olmayan sevimsiz biriymiş.

Bir toplantıda:

– Reşat Nuri bu adamı ne diye devamlı yanında gezdirir?., diye konuşulmuş.

Ahmet Haşim:

– Onun, demiş, Reşat Nuri'ye büyük hizmeti oluyor.

153

Sormuşlar:

– Ne hizmeti?

Ahmet Haşimin cevabı hazırmış:

– Akın yanında kara gibi. Aptallığın yanında zekâ, daha şirin daha parlak görünür.

NEDEN HALA...

Güzel ve alımlı bir kadın bir gün, Napoleon'a sordu:

– Majeste, bu kadar şan ve şeref elde ettiniz. Buna rağmen neden hala yeni zaferler kazanmak istiyorsunuz?

Napoleon'un cevabı hazırды:

– Ya siz madam, bu kadar güzel olduğunuz halde, neden hala makyaj yapıyorsunuz?

SÜSLÜ GİYİM

Yavuz Sultan Selim, süslü giyime pek kıymet vermez, sade ve gösterişsiz giyinirdi. Oğlu Kanuni Sultan Süleyman ise, tersine süslü gezmeyi severdi. Bir gün oğlunu her zamankinden daha çok süslü görünce, Yavuz dayanamadı:

– Oğlum, o kadar süslenmişsin ki, anana bir şey kalmamış... deyiverdi.

YA RABBİ!...

İkinci Mahmut bir gün, saltanat kayığı binmiş, Moda açıklarında dolaşmaya çıkmış. Karşısında oturan Kızlar Ağası, Padişahı düşünceli görünce, ilerde sahilde görünen dağları işaret etmiş:

154 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Padişahım, bu kadar geniş yerlerin var, daha ne düşünüyorsun? demiş. Sultan Mahmut gülmüş:

– Ya Rabbi, şu kara herifin aklını bir geccecik olsun bana ihsan et de, rahat bir uyku uyuyayım... demiş.

HEP KÖTÜLÜĞÜ GÖRÜR

Mustafa Fazıl Paşa, Fuat Paşa'yı hiç çekemezdi. Bir gün huzura çıkarak Sultan Aziz'e, Fuat Paşa'nın bir hayli aleyhinde konuşur. Sultan Aziz de bir süre sonra bunu Fuat Paşa'ya söyler. Fuat Paşanın cevabı hazırды:

– Şevketli Efendimiz, Allah herkese iki göz vermiştir. Biri iyiliği, diğeri de kötülüğü görmek içindir. Ama Mustafa Fazıl Paşa kulunuzun iyiliği görmeye yarayan gözü kapalıdır. Kendisi tek gözüyle hep kötülüğü görür...

BENİM ÇOCUĞUM DA BU...

İlk erkek çocuğu dünyaya geldiği zaman Yıldırım Beyazıt, o gün Bursa'da erkek çocuğu olan her aileye, Sultanın şahsi servetinden yardım edileceğini ilan ettirmişti.

Bu haberi duyan bir yaşlı bir kadın, Yıldırım Beyazıt'a gitti: – Şehzadenin doğduğu gün, ben de kapımın önüne bir çınar diktim. Benim gibi ihtiyarın çocuğu da böyle olur... dedi.
İhtiyar kadının bu hareketi, Sultanın çok hoşuna gitti. Ona da aynı yardımın yapılmasını emretti!..

155

HER GÖRDÜĞÜNE İNANMA SAKIN!

İncili Çavuş, "gözbağcılık sanatı"nı bir güzel öğrenmiş. Bir gün yolda rastladığı, sırtında küfesiyle "Yumurta iki kuruş" diye bağırıp duran köylüyle eğlenmek istemiş.

İki yumurta satın almış adamın gözü önünde, kırıp el ça-bukluğuyla içlerinden birer altın çıkarmış. Altınları silip cebine koyduktan sonra:

– İki yumurta daha ver bakalım, demiş.

Yumurtacı:

– Vazgeçtim yumurtaları satmaktan efendi, deyip küfesini sırtlamış.

– Tanesine on kuruş veririm, demiş İncili. Ama Yumurtacı aldırmamış, yürümüş. Sokağın köşesini dönerken, İncili:

– Tanesini yüz kuruşa alırım! diye bağırmış. Yumurtacı uzaklaşıp gitmiş, İncili de belli etmeden onu izlemiş.

Köylü bir arsanın köşesine varınca, sırtından küfesini indirip yumurtaları birer birer kırmaya başlamış. Bütün yumurtaları kırmış, bir tek altın bile bulamayınca ağlamaya koyulmuş.

İncili, yanına giderek:

– Hemşerim, her gördüğüne inanma, demiş. Sonra da zararını karşılamak için:

– Al şu iki altım, demiş. Yumurtaların hepsini satsan bile bu kadar kazanamazdın!

156 / En Güzel Hazır Cevaplar

SESİNE YER AÇMAK İÇİN

İki şarkıcı hanım aralarında konuşuyorlarmış. İçlerinden biri:

– Ben şarkı söylediğim zaman sesimle salonu doldururum, demiş. Diğeri taşı gediğine koymuş:

– Yaa... Demek, sen söylemeye başlayınca, salonu boşaltmaları, sesine yer açmak içinmiş.

ÖYLE İSE

Büyük İskender, Hindistan'ı zapteder. Hint Hükümdarı, Cesur Pirus'u karargahına getirtir. Yenilen ve fakat mertliğini yitirmeyen Pirus'a sorar:

– Benden nasıl bir muamele görmek istersin? Pirus, yaralarının verdiği ızdıraba rağmen şöyle der:

– Krallara yaraşır bir muamele...

Büyük İskender, bu onurlu cevaptan çok hoşlanır ve tarihe yazılmış şu sözleri söyler:

– Öyle ise, krallığını sana bahşediyorum, çünkü buna layıksın...

LODOS PAŞA

Sadrizam Fuat Paşa, bir kış günü Paris'te İmparator III. Napolyon'un sarayında sohbet ediyordu. O sıralarda Paris sokaklarındaki karlar atların çektiği arabalarla temizleniyordu. Bu manzarayı Fuat Paşa ile birlikte saraydan izleyen III.

157

Napolyon, Paşaya sordu:

– Paşa, İstanbul'a da böyle kar yağar mı?

– Yağar, dedi Fuat Paşa.

– Pekiyi, siz karları nasıl temizlersiniz? Bizimki gibi mi?

– Hayır dedi, Fuat Paşa. Bizde "Lodos" Paşa diye biri vardır. Şöyle bir gelir, bir kaç saatte ne kadar kar varsa eritir.

DURAK AĞA'NIN OĞULLARI

Padişah, düşmana savaş açmıştı. Erzurum valisi şehrin eşrafından Durak Ağa'yı çağırıp padişahın emrini iletmiş ve ağanın büyük oğlunu savaşa göndermişti.

Oğlanın bir süre sonra, şahadet haberi geldi...

Aradan yıllar geçti, bir savaş daha başlayınca, bu kez de Paşa, Durak Ağa'dan ortanca oğlunu istedi. O çocuk ta şehit oldu.

Durak Ağa'nın evde sadece bir küçük oğlu kalmıştı. Günlerden bir gün Vali paşa, Padişahın selamını ilettili Durak Ağa'ya... Savaş var, oğlu askere gelsin, dediğini söyledi. Durak Ağa dayanamayarak, Paşa'ya: – Bana bak Paşa, dedi. Sen git padişahımıza haber ver. Bana güvenip de ona buna savaş açmasın. Çünkü kala kala evde bir oğlum kaldı...

ARABA DEVRİLİNCE...

Prusya Kralı İkinci Frederik, araba ile bir yere giderken arabacı, arabayı devirir. Kral hiddetle:

158 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Ne yaptın be adam? deyince arabacı:

– Affedersiniz efendim. Sizin hiç savaş kaybettiğiniz yok

mu? der. Kral bu sözden etkilenecek, arabacıya olan kızgınlığı geçer.

KULAKLARI DUYUYORMUŞ

İsveç Kralı V. Gustav, bir gün gezmeye çıkar. Bir aralık iki genç kızın kendisine baktıklarını farkeder. Kızlardan biri:

– Bu adam da, ne kadar yaşlı ve buruşuk yüzlü... der. Bu sözleri duyan kral, kızlara dönerek şöyle cevap verir:

– Evet, ama kulakları hala duyuyor!...

SIRIK HAMALI OLSAYDIM

Sadrazam Avlonyah Ferit Paşa, bir gün padişaha pek önemli bir konu hakkında izahat vermiş ve onun türlü sualleri karşısında, kan ter içinde huzurdan çıkmıştı.

Arabası ile evine dönerken, yolda bir kaç sırık hammalı-na rastladı.

Sadrazam, hamallara uzun uzun baktıktan sonra içini çekerek:

– Ah! Bu ağır devlet yükünün altına neden girdim? dedi. Mademki yük taşımamız kaderde yazılı imiş, bari bir sırık hamalı olsaydım!...

159

ARADA BURUN VAR!

Ünlü Filozof Diyojen'e sorulmuş:

– Sence ağlamak nedir, gülmek nedir?

Diyojen şöyle cevaplamış:

– İkisi de hemen hemen aynı şeydir... Çünkü, kimi ağlamak gerektiği zaman güler. Kimi de, gülecek yerde ağlar. Bundan dolayı gülmek ile ağlamak arasında sadece bir (burun) vardır...

TARTIDA AĞIR ÇEKENLER...

Emsallerinden çoğu yüksek mevkilere eriştikleri halde, kendisi bir baltaya sap olmayan eski devlet adamlarından birine:

– Siz, nasıl oldu da bunca ilim ve irfanınızla, onlara erişemediniz? diye sorulmuştu.

– Tartıda ağır çekenler, dipte kalırlar, cevabım verdi.

GÖLGE ETME!

Büyük İskender, filozof Diyojen'i görmek istemişti. Adamlarıyla gittiği zaman, onu, ünlü fıçıının içinde buldu. Haline acıyarak:

– Dile benden, ne dilersin? diye sordu.

Ünlü filozof Diyojen, tarihe geçen ünlü cevabını verdi:

– Gölge etme, başka ihsan istemem...

160 / En Güzel Hazır Cevaplar

BUYURUN CENAZE NAMAZINA!

Tütün ve içki yasağının bütün şiddetiyle hüküm sürdüğü yıllarda, Padişah IV.

Murad, bir gece kıyafet değiştirerek bir kahveye girmiş. Kahveci şüphelenmiş ve:

– Adın ne ağa? diye sormuş.

– Murad! cevabını alınca:

– Hanı da var mı? (Murad Han mı?) demiş. Padişah gür bir sesle:

– Var!... cevabını verince, kahveci arkadaki tütün içenlere seslenmiş:

– Buyurun cenaze namazına...

ÜÇ DOST...

Şair Baki'ye dostları sorarlar:

– Kaç çeşit dost vardır?

– Üç çeşit, dost vardır, der Şair Baki.

Bir dost vardır, gıda gibidir. Sen, onu her gün ararsın. Bir dost vardır, ilaç gibidir. Gereğinde ararsın. Bir dost vardır, hastalık gibidir. O seni arar.

YÜRÜ DEDE TÜRBESİ

m

Ahmet Vefık Paşa, valiliği döneminde Bursa'nın bütün sokaklarını dolaşıyordu. Bir gün valinin arabası, birden bire durdu. Paşa sordu:

– Neye durduk?

– Çıkamaz sokak Paşa Hazretleri, dedi arabacı.

Paşa:

– Valinin arabası bir sokaktan geçmez olur mu? dedi. Ve hemen sokak açılması emrini verdi. Bu yol üstünde bir de evliya türbesi vardı. Velinin adı, "Yürü Dede" idi. Paşa, türbenin önünde durup, bağırmaya başladı:

– Yürü Dede!.. Yürü Dede!.. Yürü Dede!. Sonra yanındakilere dönerek:

– Dede artık yürümüştür. Yıkabiliriz... dedi.

AVUKAT NEDEN UZUN GİYİNİR?

Geveze bir kadın, avukatıyla konuşuyor, bir türlü susmak bilmiyordu. Bir aralık sordu:

– Acaba avukatlar, neden kadınlar gibi uzun elbise giyiyorlar.

Kadının sorularından bunalan avukat, hemen cevap verdi:

– Neden olacak, kadınlar gibi durmadan konuşmak zorunda oldukları için...

OKUMA YAZMASI YOKTU!

Köyden İstanbul'a gelmiş bir köylünün kaynanası ölmüştü. Mezarına bir mezar taşı koydurmak istemişti. Taş ustası

162 / En Güzel Hazır Cevaplar

ile konuştu:

– Şöyle ucuza bir şey yok mu? diye sordu. Taşçı başını sallayarak:

– Elden düşme bir taş var amma, üstünde başkasının adı yazılı... dedi.

Köylü fazla düşünmeye gerek duymadan:

– Zarar etmez gardaş, dedi. Rahmetli gaynanamın okuma yazması yoktu...

AT HIRSIZI

Bedeve bir kabile şeyhinin atma göz koyan başka bir şeyh:

– Sana on kese altın vereyim de, bu atı bana sat, demiş. Ama at sahibi bu teklife yanaşmamış.

Bir hafta sonra da sandık

dolusu mücevherle gelip, yine aynı teklifi yapmış ve yine red cevabı almış. 3. seferinde çok değerli bir devenin üzerine, en güzel kızını bindirip gelmiş:

– Ya şeyh, bu deve de, bu kız da senin olsun... teklifinde bulunmuş.

Ama cevap aynı olmuş:

– Benim satılık atım yok!

Aradan uzun bir zaman geçmiş. Şeyh, o paha biçilemeyen atı ile çölü geçerken, yerde baygın halde yatan bir bedevi görmüş. Acımış. Onu atının terkisine oturtmuş. Tam atı mahmuzlarken, arkadaki adam tabancasını çekmiş:

163

– Ya şeyh, demiş. Ne teklif ettiysem atını vermedin. Şimdi, atın da benim, cfnın da benim...

Atın sahibi:

– Sen kazandın... Yalnız bunu kimseye söyleme! ricasında bulunmuş.

Tabancayı çeken şeyh sormuş:

– Niye, utanır mısın?

At sahibinin cevabı hazırmış:

– Hayır, demiş. Utanmam. Ancak bu olayı duyan herkes, bu atı senin benden ahş şeklini öğrenirse, bir daha çölde ölmek üzere bulunan zavallı insanları görünce, hiçbiri durup onları kurtarmazlar diye korkuyorum.

MÜNASEBETSİZ ADAM

İkinci Mahmud döneminde Münasebetsiz Mehmet Efendi adında biri varmış. Sultan Mahmud, bu kişiyi merak etmiş, huzura getirtmiş. Adam, Sultan Mahmud'un huzurunda iki eli dizlerinin üstünde, gözlerini yere dikmiş halde edep içinde dururken Sultan Mahmud sormuş:

– Sen hiç konuşmaz mısın?

– Konuşurum, padişahım! demiş adam. İlk söz olarak ta padişaha: Siz zurna çalar mısınız? diye sormuş.

Sultan Mahmud şaşıp kalmış:

– Çalmam, niye sordun?

Münasebetsiz Mehmet Efendi sözü şöyle sürdürmüştü:

– Bendeniz de çalmam, pederim merhum da çalmazdı. Padişah birden ciddileşmiş:

– Ne olmuş çalmadıysa?

164 / En Güzel Hazır Cevaplar

Münasebetsiz Mehmet Efendi, Padişah'a deminki sözünü hatırlatmış:

– Konuş diye emrettiniz ya! demiş. Konuşuyorum işte...

Toplumumuzda tarihtekine benzer nice Münasebetsiz Mehmet Efendiler vardır.

DİPLOMASIZ CAHİLLER

İstanbul'da bir zamanlar bir Balıkçılık Enstitüsü açılmış. Ülkeye Almanya'dan da balıkçılık uzmanları getirilmiş. Günlerden bir gün, çevre balıkçılarını bu enstitüde toplamışlar. Uzman balıkçı, onlara kalkan balığının nasıl tutulacağını anlatmaya başlamış. Konuşma o kadar uzun sürmüştü ki içlerinden biri dayanamayarak:

– Yahu, demiş, bu kadar konuşacağına, uzman kişi gelsin, birlikte balığa çıkalım. Kalkan nasıl tutulurmuş, gösterebilirsin bize...

Öneri kabul edilmiş. Ve birlikte balığa çıkmışlar. Uzman, anlattığı bütün yöntemleri kullanmış. Ancak bir tek balık bile yakalayamamış.

Ama semt balıkçıları tonlarca balık yakalamışlar.

Dönüşte bir kahvede yorgunluk kahvelerini içerken, balıkçılardan biri, kahvenin duvarına şu dizeleri yazmış:

Diplomamız yok bizim

Cehlimize kailiz (cahilliğimizi biliyoruz)

Çok şükür Allah'a ki,

Diplomasız cahiliz...

165

NEFSİ ÖLDÜRDÜ

Adamın biri, tepesinde sallanan olgun hurmaları koparmak için, yüksekçe bir hurma ağacına çıkmak ister. Arkadaşları, bu işin tehlikesini söylerler. Ama o, dinlemez ve ağaca çıkar. Ancak, üst dallarda tutunamayarak birden yere düşer ve derhal ölür.

Olay üzerine etraftan gelenler, heyecanla:

– Bu adamı kim öldürdü? diye sorarlar.

Ölen adamın arkadaşlarından biri şu cevabı verir:

– Onu kimse öldürmedi. Yalnızca, doymak bilmeyen nefsi öldürdü...

MORE BEN ÖLDÜRDÜM!

Arnavudun biri, bir fare öldürmüştü. Başında bir kahraman edasıyla beklemeye başlamıştı. Gelip geçenler, fareyi gördükçe soruyorlardı:

– Mor|% kim öldürdü bu fareyi?

Arnavudda ses yok. Bu hal, bir süre devam etti. Derken bir yolcu oradan geçerken sordu:

– More kim öldürdü bu aslanı?

Arnavut birden canlandı. Göğsünü kabartarak cevap verdi:

– More, ben öldürdüm onu!

166 / En Güzel Hazır Cevaplar

BEN ANAMIN BİNEĞİYİM

İhtiyar bir kadını sırtında bir küfenin içine koyarak Kabe etrafında dolaşan genç bir adama, kendini bilmezlerden biri:

– Sen binek hayvanı mısın? Sırtında insan taşıyorsun, demişti.

Delikanlının cevabı hazırды:

– Evet, ben anamın bineğiyim. Taşıdığım yükten* şikayetçi de değilim. Çünkü, o da beni karnında taşıdığı dokuz ay içinde, bir gün bile benden şikayetçi olmamıştı.

GERÇEK BAĞLILIĞIN İSBATI

Bir tarihte Sultan, bir şeyhe gönülden bağlanmış. Ve ona faydalı olmak için de, şeyhin müridi olan kişilerden vergi alınmayacağını halka ilan etmiş.

Fermanı duyan herkes, o şeyhin müridi olmaya başlayınca, hiç kimse vergi ödemez hale geliş.

Sultan bu fermanıdan pişman olmuş ve şeyhe durumu anlatmış.

Şeyh, yeni bir fermanın çıkarılmasını ve bütün müridlerin bir meydanda toplanmasını önermiş. Herkes meydana toplanmış. Şeyh kalabalığa seslenmiş:

– Bir suçumdan dolayı idam edileceğim. Cennette benle bir olmak için benim yerime idam edilmeyi göze alan mürid arıyorum. Hanginiz kabul eder? Kalabalıktan hiç bir ses çıkmamış. Herkes yavaş yavaş meydandan uzaklaşmışlar. Sadece bir erkekle, bir kadın kalmış, ortalıkta.

Şeyh, padişaha dönmüş:

– İşte sultanım, demiş. Benim gerçek bağlılarım bunlar. Gerisinden vergi alabilirsin...

167

EN İJİZLİ SERVİS

Öğle yemeği için bir lokantaya girdi. İşi de çok aceleydi. Bunun için hemen bir şeyler yiyip çıkmak istiyordu. Gelen garsona sordu:

– Acaba, bana en çabuk neyi getirebilirsiniz?

Garson, cevabı hemen yetiştirdi:

– Hesabı!..

ASSINLAR MI, BİÇSİNLER Mİ?

Osmanlı döneminde, mahkeme üyelerinden biri, çok yaş-lıymış. Duruşma sırasında ikide bir kendinden geçip uykuya dalarmış. Bir gün dava görülürken mahkeme başkam, yanındaki üyenin horul horul uyuduğunu görünce, kolu ile dürtmüş:

– Ne buyurulur efendi hazretleri? diye sormuş.

Yaşlı üye, uyku sersemliği ile, bu ikazı bir cinayet davası sanmış:

– Assınlar!., demiş. Başkan:

– Canım, ortada öldürülmüş bir kimse yok... Bu, bir yonca meselesi... deyince, yaşlı üye hemen cevabı yapıştırmış:

– Öyleyse biçsinler...

Sonra da tekrar uyuklamaya devam etmiş.

168 / En Güzel Hazır Cevaplar

ALT - ÜST OLSAYDI

Bir Alman sanayicisi, Amerika'daki bir firmaya şu telgrafı çekmişti:

– Bir milyon dolar krediye acele ihtiyacımız var. Güvencemiz ise, Alman toprakları altındaki değerli madenlerle, başımızdaki liderimiz Adolf Hitler'dir. Amerika'dan hemen cevap geldi:

– Kredi veremeyiz. Sözkonusu madenler toprağın üstünde ve lideriniz de toprağın altında olsaydı, hemen kredi açılacaktı.

BEKRİ MUSTAFA ZAPTİYE ÇAVUŞU

Bekri Mustafa'nın, yakınlarından birinin cenazesi kaldırılıyordu. Bekri'nin tabutun başına gidip, bir şeyler mırıldandığı görüldü.

Onun bu halini merak edenler, kendisine tabut başında ne söylediğini sordular.

Bekri, gülerek cevap verdi:

– Gittiğin yerde, dünya ahvalinden sual edecek olurlarsa, bu dünyada Bekri Mustafa'nın zaptiye çavuşu olduğunu söylersin. O vakit, onlar da dünyanın halini öğrenmiş olurlar, dedim.

SAĞIRLAR ÜLKESİ Mİ?

1930'lu yıllarda Fransa Dışişleri Bakanı Edouard Herriot, Türkiye'ye gelir. Sirkeci'de trenden indiğinde İstanbul valisi Muhittin Üstündağ tarafından karşılanır.

– Ekselans... diye söze başlayınca, tercümanı kulağına

169

eğilir:

– Kulağı ağır işitir* Lütfen yüksek sesle söyleyiniz.

Bakan İstanbul'dan Ankara'ya hareket eder. Ankara garında Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Numan Menemencioğlu tarafından karşılanır. Tercüman, yine kulağına eğilerek:

– Ekselans ağır işitir, der. Sesinizi biraz yükseltiniz. Herriot, daha sonra Başbakan ve Dışişleri Bakanı İsmet İnönü tarafından kabul edilir. Tercüman, 3. kere kulağına eğilerek:

– Ekselans da ağır işitirler, der.

Fransa Dışişleri Bakanı, Çankaya'da Mustafa Kemal'in huzuruna kabul edilir. Yüksek sesle konuşmaya alıştığı için, ikaz edilmeyi beklemeden bağırarak konuşur. Tercüman bu sefer:

– Aman ekselans, der. Reisicumhur hazretleri çok iyi işitirler!. Yavaş konuşun.

Herriot, Türkiye'deki gezisini bitirip Paris'e dönünce gazeteciler çevresini alıp:

– Türkiye hakkındaki izlenimleriniz nedir? diye sorarlar. Herriot'un cevabı hazırdır:

– Doğrusunu isterseniz, Türkiye bir sağırlar ülkesi olmuş. Kulağı işiten birini bulmuşlar. Onu da devlet başkanı yapmışlar!..

pi

170 / En Güzel Hazır Cevaplar

VİZİTE ÜCRETİNİ UNUTMA!

Doktorun bekleme salonunda bir süre bekleyen hasta, sonunda sıra kendisine gelince, hemen yerinden kalktı, muayene odasına girdi. Doktorun masasının önündeki iskemleye yerleşti. Doktor, henüz şikayet konusunun ne olduğunu sormaya vakit bulamadan, hasta söze girdi:

– Sayın doktor, ne vakit başım ağrısa hemen bir aspirin alıyorum. Üşüttüğümde C vitamini bol olan meyve suları içiyorum. Midem şiştiğinde karbonat alıyorum. Acaba bu yaptıklarımı doğru buluyor musunuz? Ayrıca yapmam gereken başka bir şey var mı?

Doktor'un cevabı hazırdı:

– Evet, hepsi doğru... Bundan sonra yapacağınız tek şey, yüz lira olan vizite ücretini ödemektir...

HANGİSİ

Bir toplantıda ünlü sanayici Andrey Carnegie'ye, endüstri için en büyük unsurun: çalışmak mı, sermaye mi, yoksa zekâ mı? olduğunu sormuşlardı.

Tanınmış iş adamı da şu cevabı verdi:

– Üç ayaklı bir sandalyenin, hangi ayağı daha mühimdir?

KİTABI TERS TUTUYORMUŞ

Şair Eşrefle Hoca Hayret Efendi, Boğaziçi vapurlarından birine binmişlerdi.

Biraz sonra devrin cahil paşalarından biri tam karşılıklarına oturdu. Eline bir kitap aldı, sözde okumaya başladı. Ama kitabı ters tutuyordu.

Eşref, göz ucuyla Hayret Efendiye bu durumu gösterdi.

171

Paşanın kahyası, onların kitabı birbirlerine gösterip gü- . lümsediklerini görünce, ^fendisinin kulağına eğildi:

– Paşam, kitabı ters tutuyorsunuz! diye uyarıda bulundu. Hayret Efendi, kahyanın sözlerini duymuştu. Hemen taşı

gediğine koydu:

– Sus be adam! Paşa hazretleri için, kitabın öteki tarafı da terstir!...

ZARARI YOKMUŞ

Ev sahibi, sözünü sakınmaz bir adamı, bir gün yemeğe davet etmişti. Uşaklarına bu durumu hatırlattı:

– Misafirimiz, acı sözlü bir adamdır. Gözünüzü dört açıp, pot kırmamaya, dikkat edin.

Fakat, aksilik bu ya, uşağın biri çorbayı sofraya koyarken, kâseyi devirdi.

Çorba misafirin üstüne döküldü. Olay, ev sahibini çok üzmüş, aklını başından almıştı. Derhal misafirine:

– Üzülmeyiniz! dedi. Kirlenen bu elbisenin yerine, size on kat elbise almaya hazırım.

Misafir, acı acı gülerek cevap verdi:

– Üzülecek bir şey yok. Sizin sade sudan yapılmış çorbanız, zaten üstümü kirletemez ki...

172 / En Güzel Hazır Cevaplar

YAĞCILIĞIN CEZASI

Timurlenk, bir şairin kendisine yağcılık için takdim ettiği bir kasideye bahşiş olmak üzere, şairi havuza attırmıştı. Sonra da, üstü-başı kurusun diye güneşe oturtmuştu. O sırada ıslanan bir köpek gelerek, güneşte kurunmak için şairin yanında durdu. Bu garip hali görenlerden biri, şaire sordu:

– Hazret! Nedir bu hal?

Şair, yağcılık için şiir yazdığına bin pişman olmuştu. Cevabı şöyle oldu:

– Ben, Timur'a bir kaside takdim ettim. Cezamı çekiyorum. Ama, şu köpeğin kabahati nedir, onu bilemiyorum.

İSTANBUL'UN YAMAN HIRSIZLARI

Hacı Dursun adında bir deri tüccarı, derilerini satmak üzere İstanbul'a gelmişti. Parasını hırsızlara kaptırmamak düşüncesiyle hemen bankaya yatırdıktan sonra, bir torba çakmak taşı alıp, Sirkeci kahvelerinden birine girdi. Akli sıra yankesicilerle alay edecekti. Elindeki çakmak taşı dolu torbayı etrafındakilere işittirecek bir şekilde salladı.

— Şu İstanbul'un yankesicileri çok yamandır derler ama, boş laf. İşte sabahtan beri şu altın dolu keseyi yanımda taşıyorum, hiç biri gelip bir kere yoklamadı bile, dedi.

Karşısında uyuklar gibi başı yerde bir delikanlı, uzun bir kahkaha salıverdikten sonra, adama adıyla sanıyla:

— Hey gibi Dursun Ağa, hey! karşılığını verdi. Biz onun çakmak taşı olduğunu anlamadık mı sanırsın?

173

DÜNYANIN EN APTAL FIKRASI

Ünlü Walt Disney, her partide hep aynı aptalca fıkraları anlatan, fakat başkalarının anlattıklarını da, "Espri bunun neresinde?" diye küçümseyen genç bir adama müthiş içerliyordu.

Disney yine bir partide aynı gencin, anlatılan fıkralara "espri bunun neresinde?" şeklindeki küçümseyici itirazlarını sabırla karşıladı. Artık gence haddini bildirmenin tam zamanıydı. Etrafındakilere dönerek:

— Şimdi de ben size, dünyanın en aptal fıkrasını anlatacağım, dedi. Bir fil, su içmek için Nil nehrinin başına gelir. Hortumunu suya daldırarak su içmeye başlar. Çok geçmeden bir timsah gelerek filin hortumunu koparır. Fil bunu arkadaşlarına anlatınca, su aygırı: "Espri bunun neresinde?" demez mi?...

İMLA BİLMEYEN SEKRETER

Amerika'lı Rock kralı Elvis Presley, yeni tuttuğu sekreterine sekiz gün sonra yol vermişti. Bir dostu:

— Onu niçin kovdun sanki? Çok kibar kızdı, dedi.

Şarkıcı:

— Kibar olmasına kibardı, ama bir mektup yazdığı zaman bana dakikada bir, her kelimenin imlasını soruyordu, dedi.

174 / En Güzel Hazır Cevaplar

Arkadaşı, bu gerekçeyi tatminkâr bulmamıştı:

— Sen de söyleyiverirdin! Kaç saniyelik iş bu, dedi. Elvis:

— Öyle deme! diye itiraz etti. Mütemediyen imla kılavuzunu karıştırmak kolay iş mi?

HERGÜN NELER YAPTIĞINI GÖSTERMENİN YOLU...

Evin beyi, akşam işinden dönünce, evi perişan halde bulmuştu.

Kirli tabaklar, çanaklar sofranın üstünden kalkmamıştı. Muşambalar çamur izleri içindeydi. Yataklar darmadağındı. Akşam yemeği de hazırlanmamıştı.

Gördükleri karşısında şaşkına dönen adamcağız, karısının balkonda bir şezlonga kurularak roman okumakta olduğunu gördü. Endişeli bir sesle:

— Bugün sana ne oldu böyle kancığım? diye sordu. Kadın anlamlı bir gülüşle:

— Hiç, kocacığım! dedi. Her akşam bana, 'bütün gün ne yaptın sanki?' diye sorardın. İşte bugün hiç bir şey yapmadım. Neler yapmakta olduğumu böylece görmeni istedim.

İKİ EVLİ OLMANIN TEHLİKESİ

Ünlü avukat, endişeli olduğu halinden belli olan bir adamcağızın yazıhanesine girdiğini gördü. Müşteri, hukukçunun kendisine işaret ettiği koltuğa ilaştı ve sıkıntılı bir sesle sordu:

— Üstad, çok merak ediyorum... İnsanın iki hanımı olunca ne gibi bir tehlikeyi göze almış olur?

175

Ünlü Avukat'ın cevabı hazırды:

— İki kaynanası olması tehlikesini...

ŞARKI SÖYLEYEN KRAL

Ünlü İtalyan bestecisi Rossini, Portekiz'i ziyareti esnasında, Kral I. Louis'nin sarayına davet edilmişti. Muhteşem bir ziyafetten sonra imparator, besteciye sesini dinletmek istedi.

Derhal müzik salonuna gidildi. Kralın sesi, güzel olmak şöyle dursun, müthiş bir cığlığı andıyordu. Ama bütün davetliler vecd (!) içinde dinlediler.

Konser bitince, Kral ünlü besteciye sordu:

– Sesimi nasıl buldunuz, saygı değer Üstadım? Bestekar Rossini, tereddütsüz cevap verdi:

– Emin olun Majesteleri! Ömrümde sizin gibi şarkı söy-liyebüen bir krala, bugüne kadar tesadüf etmedim...

UYGUNSUZ KELİMELER

Ünlü dil bilgini ve edebiyatçı olan Dr. Johnson'un hazırladığı sözlük, yeni baskısını henüz tamamlamıştı.

Kadınlardan biri uygunsuz kelimeleri de sözlüğüne dahil ettiğini ileri sürerek onu ayıpladığını belirtmişti.

Zeki bir insan olan Dr. Johnson, işaret parmağını tenkidi yapan kadına doğru uzaratak:

176 / En Güzel Hazır Cevaplar

– Sevgili madam, dedi. Görüyorum ki beni kitabıma almakla suçladığınız kelimeler size pek lazım olmuş. Sözlükte, ilk iş olarak onları aramışsınız.

AHLAKSIZ TEKLİF

Bir toplantıda gazetecinin biri, ünlü film artisti Brigitte Bardot'a:

– Yarım milyon dolar karşılığı, ahlaksız bir teklife evet der misiniz? diye sordu.

Brigitte Bardot:

– Mümkün, olabilir! dedi.

– Ya peki beş dolar karşılığı? Bu söz, ünlü yıldızı çılgına çevirdi:

– Siz beni "ne zannediyorsunuz?" diye öfkeleni. Gazeteci ise, gayet sakın cevap verdi:

– Ne olduğunuzu öğrendik. Baksana iş pazarlığı kaldı...

HANGİ PALTO DAHA GÜZEL?

Bir kış günü terziden yeni paltosunu alan ünlü ressam Çallı İbrahim, aynı gün gene terziden yeni paltosunu alan bir arkadaşı ile karşılaştı.

– Bak Çallı, dedi arkadaşı. Benim paltom seninkinden daha güzel.

Çallı dudak büktü:

– Nesi güzel?

Arkadaşı paltosunun önünü açarak gösterdi:

– Bak, benimkinin içinde kürk var.

177

Ünlü ressam yarı alaylı cevap verdi: – Benimkinin içinfle de Çallı var.

GÖRME ME SAADETİ

Kör bir şaire dostları arasına kaba-saba latifeler yaparlardı. Bir gün:

– Hazret, Cenab-ı Hak bir kimseyi görmekten mahrum ederse, onun yerine başka bir nimet verirmiş. Seninki nedir? diye sordular.

Kör şair cevap verdi:

– Sizin gibilerin yüzünü görmemek...

YILANLAR BAŞLAR ÜSTÜNDE GEZİYOR

Mütareke devrinin meşhur şeyhülislâmı Haydarizâde rahim Efendi, bir gün

Şeyhülislâmlıkta iken, kendisim bir zeteci ziyarete gelir.

Gazeteci, ayağına takılan perdenin ipinden ürker ve den "yılan" diye heyecanla haykırır.

Şeyhülislam,

– Korkma oğlum, yılan değil, perde ipidir, der.

Ve sözlerine şunu da ekler:

– Şimdiki yılanlar, artık ayaklar altında değil, başların üstünde geziyorlar.

İb-

ga-

bir-

178 / En Güzel Hazır Cevaplar

UZUN SÖZ

Ünlü bir bilgeye sormuşlar:

– Lâfı uzatanlara ne yapmak lâzım? O da şöyle cevap vermiş:

– Uzun konuşanları, kısa dinlemelidir.

YALNIZLIK

Gezezenin biri, büyüklerden bir zatı yalnız görünce:

– Pencereden yalnız oturduğunu gördüm de onun için yanına geldim... dedi.

Maneviyat adamı şu cevabı verdi:

– Asıl şimdi yalnız kaldım. Çünkü sen gelip beni Allah'tan ayırdın.

EŞSİZ ESER

18. yüzyılın meşhur Fransız şairlerinden A, Piron'a bir-gün, yazar geçinen birisi şöyle demiş:

– Hiç kimsenin cesaret edemediği, edemeyeceği bir konuya ait eşsiz bir eser yazmak istiyorum, ne dersiniz?

Piron da ona şu tavsiyeyi yapmış:

– Öyle ise kendinize bir methiye (övgü) yazın!

SEKSEN LİRA MAAŞ

Yahya Kemal, Halit Fahri'ye bir gün sormuş:

– Ne iş yapıyorsun?

– Edebiyat hocasıyım.

179

– Maaşın?

– Seksen lira. Yahya Kemal gülmüş:

– Ooo, bedavadan milletin seksen lirasını alıyorsun.

NİÇİN SÜSLÜ GİYİNİYORMUŞ?

Einstein giyimine pek dikkat etmezdi. Bir gün öğrencileri:

– Hocam, biraz düzgünce giyinseniz... diye rica etmişlerdi. Ünlü bilgin güldü.

– Burası Amerika mı?

– Evet.

– Benim kim olduğumu insanlar biliyorlar mı?

– Evet.

– Öyleyse süslenmeye ne lüzum var?

Einstein, bir gün uçakla Avrupa'ya gidecek oldu. Havaalanında yanma bir öğrencisi yaklaştı:

– Hocam biraz düzgünce giyinseydiniz... Yine gülümsedi:

– Orası Avrupa mı?

– Evet.

– Beni yolda görseler tanırırlar mı?

– Hayır.

– Öyleyse ne lüzum var?

180 / En Güzel Hazır Cevaplar

MÜSLÜMAN ETMİŞ

Kethüdazâde Mehmet Arif Efendi, birgün Kasımpaşa mevlevihanesine gitmiş.

Elinde de Frenklerin kullandığı cinsten kısa baston varmış.

Bastonu bir köşeye dayayarak sohbe başlamışlar. O sırada dışardan içeri giren biri, kısa bastonu görünce:

– Bu Frenk değneği kimindir? diye sormuş. Kethüdazâde gülmüş:

– Eşya onu taşıyana göre değişir.

O Frenk bastonu benim elimde müslüman oldu.

Siz değneklere değil, onları kullanan insanlara değer biçin.

ÇALMADAN ÇALMAYA FARK VAR

Bir sohbet meclisinde dostlarıyla biraraya gelen nüktedan birisi, Türk musikişinaslarından Kanunî Cahit Bey'i dinlerken şöyle der:

– Bazıları kanun çalar, bazıları da kanunla çalar!

NİÇİN SİLAH TAŞIMIYORMUŞ?

Fransız devlet adamlarından Sillery (1544-1624) Paris sokaklarında ikide bir haydutlar tarafından çevrilip soyulmasından şikâyet ediyordu.

Dostlarından biri, "Öyleyse neden üzerinizde tabanca taşımıyorsunuz?" diye sordu:

Devlet adamı bağırdı:

– Tabancam da çalınsın diye mi?

181

YARDIMIN BÖYLESİ.

Fransız ressam Corot, gerek hayatında gerekse san'atında olumlu tavırlarıyla tanınırdı.

Başarısızlığa uğrayınca suratını asmaz; başarı kazanınca da şıarmaz, servetini, dostlarına yardım etmek yolunda kullanmaktan zevk alırdı.

Yardıma muhtaç dostlarından biri de, fakir düşen ve gözleri hemen hemen kör olan karikatürcü Daumier idi.

Arkadaşının, oturduğu evden atılmak üzere olduğunu haber alan Corot, ona başka bir ev satın aldı ve bu hareketini dostunun onurunu rencide etmeden izah için şu haberi yolladı:

– Bunu senin için yapmıyorum dostum, maksadım o hain ev sahibini kızdırmak.

NİYE MÜTEŞEKKİRMİŞ?

Bir ziyafette, son derece can sıkıcı bir zat, İngiliz ressamı Whistler'e hitap ederek şöyle dedi:

– Biliyor musunuz, dün evinizin önünden geçtim, Bay Whistler? Bir ara içeri girmeyi düşündüm, ama sonra vazgeçtim.

Ressam da şöyle karşılık verdi:

– Bundan dolayı size çok müteşekkirim, beyefendi.

182 / En Güzel Hazır Cevaplar

183

DEVLETİN HAKİKİ EFENDİSİ

Kanuni Sultan Süleyman, Türk köylüsüne büyük değer verirdi.

Bir gün, padişahın huzurunda Divan-ı Hümayun toplanmıştı.

Kanuni, vezirlerine sordu:

– Bu devletin efendisi kimdir? Vezirler:

– Padişah efendimizdir, dediler. Kanuni şu düzeltmeyi yaptı:

– Hayır paşalar, bu devletin hakiki efendisi köylüdür. Çünkü devletin serveti, toprak zenginliğidir.

Topraktan yetiştirdiği ile hepimizi geçindiren ise, köylüdür.

SIKINTININ DEĞİŞMESİ

Lloyd George, 1. Dünya savaşı sırasında başbakanken şiddetli başağnlarından şikayetçiydi. Sıkıntılı bir meseleyi çözmek için bir hafta uğraştıktan sonra, yeni çıkan bir mesele, onu bütünüyle sarmıştı. Arkadaşları hastalanmasından endişe ediyorlardı.

Fakat ertesi sabah, başbakan, rahatlamış olarak Avam kamarasına geldi. Ona:

– Sana ne oldu böyle? Tatilden gelmiş gibisin, dediler. Lloyd Georjenin cevabı entresandı:

– Sıkıntının değişmesi tatil kadar faydalıdır.

AYAK

Fransa Harbiye Nâzın Tungenden Fransa'ya nakledilen yaralı askerlerin bulunduğu hastaneyi ziyaret ettiği sırada yaralılara:

– Kahramanlarım! Gösterdiğiniz cansiperane hizmetleriniz asla unutulmayacaktır!

Zira sizin fedâkârlığınız sayesinde ki, bugün Fransa'nın bir ayağı Çin'de bulunuyor! demesiyle, bir ayağını gülleye kaptırmış olan bir asker, şu karşılığı verir:

– Aman Nazır efendi, o ayak benimdir!

GEÇ KALMAK

Bizim Nasreddin Hoca'mız gibi, Arapların da Cehâ'sı nükteleriyle meşhurdur. Cehâ hacca giderken annesi:

– Aman oğul, çok kalıp da gözümüzü yollarda koma; çabuk gel! deyince Cehâ şu cevabı vermiş:

– Merak etme anacığım, çok eğlenmem, gelirim! Hatta Kurban Bayramı'ni her seneki gibi yine burada yaparız!

184 / En Güzel Hazır Cevaplar

BABA NASİHATİ

İngiltere kralı S. George, oğlunu tasarrufa alıştırmak istiyordu. Ama Galler Prensi ise, çok israfçının biriydi.

Okuldayken bir gün babasına mektup yazıp aylığının haricinde bir miktar ilave para istemişti.

Fakat babası, ona müsriflikten vazgeçmesini, iyi bir iş adamı olmasını bildirdi. İsteddiği parayı yollamadı.

Bir müddet sonra, kral, oğlundan şöyle bir mektup aldı:

– Babacığım, öğütlerinizi dinledim ve bana yolladığınız mektubu, bir meraklıya 25 İngiliz lirası karşılığında sattım.

ÖLENİN YERİNİ ALMAK İSTEDİ

Amerika Cumhurbaşkanı Wilson, tanıdıklarının bir çok şey rica etmelerine alışık olmasına rağmen, yüksek rütbeli bir tanıdık bürokratın ricalarına tahammül edemiyordu.

Günün birinde, bu hırslı memur, Wilson'a:

– Geçenlerde Ticaret Bakanlığının başına getirdiğiniz zat var ya, O, bu sabah öldü. "Ölen o zatın yerini almamın", sizce bir mahzuru var mı?

Wilson, bu haddini bilmeze, dersini vermek için, "ölenin yerini almak" sözünden hareketle taşı gediğine koyucu şu karşılığı verdi:

– Siz tabuta girmeye razı olduktan sonra, bence ne mahzuru olabilir ki...

185

NEDEN ÖLMÜŞ?

Bir kervan çölde Bağdad'a doğru ilerlerken, aynı şehre doğru koşarak giden Veba'ya rastgeldi. Kervanbaşı Veba'ya:

– Neden sen de Bağdad'a gitmek istiyorsun? diye sordu.

Veba:

– 5000 kişinin canını almak için, dedi.

Bir müddet sonra, Bağdat'tan geri dönen kervan, yine Veba'ya rast geldi. Kervan reisi Veba'ya:

– Beni aldattın, diye bağırdı. 5000 yerine 50.000 cana kıydın.

Veba:

– Hayır, diye cevap verdi. Ben 5000 kişi öldürdüm. Geri kalanı, korkudan öldü. (Maurice Duhamel)

DÜŞMANI DOST YAPMA SANATI

Gençliğinde Philadelphia'da oturan Benjamin Franklin'e, şehrin nüfuzlu kişilerinden biri olan ihtiyar Quaker kin bağlamıştı. Önceleri Franklin de ihtiyar adama düşman gözüyle bakıyordu.

Sonra, onun dostluğunu kazanmanın kendine daha faydalı olacağını düşünerek, bunu yapmanın çaresini aradı. Ve buldu da. Ne özür diledi, ne de düşmanı yok saydı. Sadece ihtiyar Quaker'den, çok iftihar ettiği bir eserini okuması için yardım istedi.

Ruhu okşanan adam, bu yardımı Franklin'den esirgemediği gibi, ona dostluk ve itimadını da bahsetti.

186 / En Güzel Hazır Cevaplar

Dünyanın ileri gelen liderleri, hergün etraflarındaki kimselerin duygularını okşamak suretiyle işlerini yoluna koyarlar.

NEZAKET

İki piyanistin refakatinde piyano çalan müzik ustası Mendelssohn, arkadaşlarının notaya bakarak çalmak zorunda kaldıklarını görmüştü.

Kendisi aynı parçayı, notasız çalabildiği halde, önüne nota defterini koydu ve bir arkadaşına nota sahifelerini çevirmesini rica etti.

Son derece nazik bir insan olan Mendelssohn, bu hareketiyle, arkadaşlarını mahcup olmaktan, onurlarını rencide etmekten kurtarmak istemişti.

İYİ KOMŞU

Karısının tenkidçiliğinden ve durmadan söylenmesinden bıkan bir çiftçi, eşyalarını topladığı gibi evin odunluğuna taşınmıştı.

Aylarca odunlukta yaşayan çiftçi, her işini görüyor, fakat ne olursa olsun eve girmiyordu. Karısı da ona arasıra bahçede çörek veya tatlılar vermesine rağmen odunluğa uğramı-yordu. Pek nadiren kocasıyla görüşüyordu.

Vaziyetten haberdar olan komşuları çiftçiye:

– Bu huysuz kadının yanından niçin kaçmıyorsun? diye sorunca, çiftçi onlara şu cevabı verdi:

187

– Niye kaçayım? O, iyi bir ev hanımı olmasa da, hiç te fena bir komşu değirt (Thomas Dreier)

HAYRANLIĞIN BÖYLESİ

Meşhur İngiliz şairi Spencer, henüz fakir ve tanınmamış biri iken, Lord Spdney'e bir eserini takdim etmişti. Başka yapacak işi olmayan Lord, eseri okumaya başladı. Birkaç dakika sonra mali işlerine bakan adamına:

– Spencer'e 50 sterling verin diye emretti.

Birkaç sahife daha okuyunca, Spencer'e 100 sterling daha verdirtti.

Eseri okudukça şairin istidadına hayranlığı artan Lord,
sonunda:

– Bu şaire 200 sterling daha verin ve hemen buradan gönderin. Bu eseri okumağa devam ederken o yanımda bulunursa, korkarım ki bütün servetim elimden gidecek, dedi.

FATİHİN HOCASINA SAYGISI

Fatih Sultan Mehmet, atı üzerinde, merasimle İstanbul'a giriyordu. Etrafında hocaları Akşemseddin, Molla Gürani ve Molla Hüsrev yer almışlardı. Padişaha çiçek demetleri vermek isti-yenler, beyaz sakallıyla Akşemseddin'i padişah sanarak ona doğru gittiler.

188 / En Güzel Hazır Cevaplar

Akşemseddin, atım geri doğru çekerek, demetleri uzatanlara önde giden 22 yaşındaki Genç Sultanı gösterdi:

– Sultan Mehmet odur. Ona doğru gidiniz. Sultan Fatih, gülerek:

– Gidiniz, yine ona gidiniz, dedi. Evet, Sultan Mehmet benim, lakın o da benim Hocamdır.

NİÇİN İKİ TUVALET YAPMAMIŞ?

Kararsız Mehmed Paşa, ileri seviyede kararsız biriymiş. En küçük konularda bile bu kararsızlıktan kurtulamamış.

Devrinin en meşhur mimarlarını toplayıp kendisine bir ev yapılması ricasında bulunmuş. Bir mimar bu vazifeyi üzerine almış. Fakat Paşa'nın kararsızlığını bildiği için, evde yapılmasını istediği her şeyi önceden bildirmesini, inşaat halindeyken de hiç eve bakmaya gelmemesini şart koşmuş. Mehmed Paşa da kabul etmiş.

Mimar, evi Mehmed Paşa'nın istekleri doğrultusunda en iyi şekilde yapıp bitirmiş ve teslim alması için Paşa'yı çağırmış. Evi gezip dolaştıktan sonra her şeyi çok beğenen Mehmed Paşa, sadece tek tuvalet bulunmasını tenkit etmiş. "Böyle muazzam büyüklükte bir evde en azından iki tane tuvalet bulunması gerekmez miydi? diye sormuş. Mimarın cevabı Kararsız Mehmed Paşa'ya göre olmuş:

– Haklısınız efendim! Bunu ben de düşündüm, fakat biliyorum ki siz kararsız birisiniz. Eğer ben buyurduğunuz gibi iki tuvalet yapsaydım, abdestiniz daraldığında bunlardan hangisine gideceğinize karar verene kadar, olanlar olurdu!

189

UYKUDAYKEN KAÇAN VAPURLAR

m

2. Meşrutiyet'ten sonra toplanan Meclis-i Meb'usan'da, bir müzakere esnasında Irak meb'usu Türkçe bilmediği için hep uyumuş.

Görüşme bitip oturum dağılacağı zaman adamcağızı uyandırmışlar. Adam, Arapça da bilen bir Türk'e görüşmelerde neler konuşulduğunu sormuş. Türk biraz şakacıymış. Irak meb'usuna takılmış:

– Her eyâlete kendi ihtiyaçlarında kullanması için dörder vapur verildi!

– Peki, Irak'a verildi mi?

– Hayır! "Irak!" diye çağrılınca sen uyuyordun, ses çıkaran olmayınca Irak'a vapur verilmedi!

Bunun üzerine deli gibi ortaya fırlayıp bağırmaya başlamış Iraklı meb'us:

– Erbaatü vapurat li Dicle ve'l-Fırat... (Dicle ve Fırat nehirleri için dört vapur!)

KAPIŞILAN MALLAR

Son derece sırnaşık bir dükkancı, Alman yazarı Thomas Mann'ı kendisine müşteri edinmeyi aklına koymuştu.

Günün birinde yazara altı çift soket yolladı ve pakete şöyle bir pusula ilâve etti:

– Bu soketler müşterilerim tarafından kapışılmaktadır.

190 / En Güzel Hazır Cevaplar

Sizin tarafınızdan da beğenileceklerini umarak adresime fiyatları olan on bir doları postalamanızı rica ederim.

Dükkancıya cevap olarak bir paket geldi. Bunu açan tüccar şöyle bir mektupla karşılaştı:

– Beyefendi, bu kitabım okuyucularım tarafından kapışılmaktadır. Sizin tarafınızdan da beğenileceğini umarım. Fiyatı yirmi dolardır. Lütfen, soketlerin parasını bu yekundan çıkarıp bakiye kalan dokuz doları postalayın.

ÇOBAN MÜNECCİM OLURSA...

İncili Çavuş, Birinci Ahmed'in "saray muhasibi"dir. Birlikte Kağıthane'de gezinirlerken karşılarında bir köyün sürüsü çıkar. Sürünün ardında da eşeğine binmiş çoban vardır. Padişah:

– İncili, der, çobanlar bu işi bilir. Sor bakalım, yağmur yağacak mı?

İncili Çavuş, çobana sorar. Çoban, eşeğinin kuyruğunu tuttuktan ve gökyüzüne doğru bir süre baktıktan sonra kesin hükmünü verir:

– Yağmur yağmayacak! İncili, padişaha:

– Yağmayacakmış, der.

Az sonra öyle bir sağanak bastırır, ortalığı seller götürür ki, Padişahla İncili bir ağacın altına zor sığınır. Orada padişah sorar:

– Hani yağmur yağmayacaktı?

– Eee, der İncili. Müneccim çoban, merkep kuyruğu da hava tahmin aracı olursa, elbet böyle olur padişahım!

, 191

ŞİŞE ÇEKMEK

m Neyzen Tefvîk, bel ağrılarından yakınmaktaydı. Tanıdık

doktorlardan birine gitti. Doktor:

– En iyisi şişe çekmek, dedi. Ağrılardan kurtarır seni. Ertesi gün bir dostu, Neyzen Tefvîk'i kaldırıma uzanmış, elindeki rakı şişesini tepesine dikmiş görünce:

– Üstad, dedi. İçkiyi bırakacağını söyleyip duruyordun. Bakıyorum, hiç olmazsa azaltacağına, ölçüyü büsbütün kaçırmışsın...

Neyzen, dostunu yattığı yerden şöyle bir süzdükten sonra şu cevabı verdi:

– Bu sefer doktor tavsiyesiyle içiyorum. Bel ağrılarından şikayet ediyordum; doktor "şişe çek" dedi.

APTALLARIN HAKKI

Seçim öncesi listeler düzenleniyordu. Parti merkezinde genel başkan bir teklifte bulundu:

– Aday listesine Kemal Bey'i mutlaka alın! Parti ileri gelenlerinden biri itiraz edecek oldu:

– Aman Sayın Başkanım, Kemal Bey aptalın tekidir! Genel başkanın cevabı hazırды:

– İyi ya! Memleketimizde hatırı sayılır nisbette aptal var. Onların da mecliste temsil edilmek hakları yok mu?

NEDEN UTANAYIM?

Hâkim, sık sık karşısına çıkan bir mahkuma sordu:

– İki günde bir buraya gelmeye utanmıyor musun?

192 / En Güzel Hazır Cevaplar

Suçlu, gayet soğukkanlı cevap verdi:

– Neden utanayım? Siz her gün geliyorsunuz ya!

NAMUSUNU DÜŞÜNMEK

Kötü hali ve rüşvet irtikabından dolayı vazifesinden azledilen bir memur, bağlı olduğu bakanlığa bir dilekçe vererek, pek çok borcu olduğunu, eğer yeni bir memuriyet verilmezse, namusunun tehlikeye düşeceğini arze-der.

Bakan, dilekçeyi okuduktan sonra, eski memura şöyle der:

– Evet, insan herşeyden evvel namusunu düşünmeli, namusuna leke getirecek icraatlardan uzak durmalıdır.

İşte ben de, namusuma hâlel gelmemesi için, sana yeni bir memuriyet vermeyeceğim.

KENDİN NİYE YAPMIYORSUN?

Ahlâka dair kitap kaleme alan bir yazara, terzinin biri sormuş:

– Halka verdiğiniz nasihatları kendiniz niçin riayet etmiyorsunuz?

Yazar, şu hazır cevabı vermiş:

– Peki sen, diktiğin elbiseleri kendin mi giyersin?

İnsanlığın kültür hayatında, hazırcevap fıkralar büyük bir yer tutar. Bilhassa Türk edebiyatındaki hiciv edebiyatı; Türk halkının zeka kıvraklığını, espiri gücünü, taşı gedğine koyma yeteneğini gösteren pek çok ürünle doludur.

Elinizdeki eser, Doğunun ve Batının en güzel hazır cevap fıkralarından derlenmiştir.

Orhan Güzel _ En Güzel Hazır Cevaplar
UYARI:

www.kitapsevenler.com

Kitap sevenlerin yeni buluşma noktasından herkese merhabalar... Cehaletin yenildiği, sevginin, iyiliğin ve bilginin paylaşıldığı yer olarak gördüğümüz sitemizdeki tüm e-kitaplar, 5846 sayılı kanun'un ilgili maddesine istinaden, engellilerin faydalanabilmeleri amacıyla ekran okuyucu, ses sentezleyici program, konuşan "Braille Not Speak", kabartma ekran ve benzeri yardımcı araçlara, uyumlu olacak şekilde, "TXT", "DOC" ve "HTML" gibi formatlarda, tarayıcı ve OCR (optik karakter tanıma) yazılımı kullanılarak, sadece görme engelliler için, hazırlanmaktadır. Tümüyle ücretsiz olan sitemizdeki e-kitaplar, "engelli-engelsiz elele" düşüncesiyle, hiçbir ticari amaç gözetilmeksizin, tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak, engelli-engelsiz yardımsever arkadaşlarımızın yoğun emeği sayesinde, görme engelli kitap sevenlerin istifadesine sunulmaktadır. Bu e-kitaplar hiçbir şekilde ticari amaçla veya kanuna aykırı olarak kullanılamaz, kullandırılmaz. Aksi kullanımdan doğabilecek tüm yasal sorumluluklar kullanana aittir.

Sitemizin amacı asla eser sahiplerine zarar vermek değildir.

www.kitapsevenler.com web sitesinin amacı görme engellilerin kitap okuma hak ve özgürlüğünü yüceltmek ve kitap okuma alışkanlığını pekiştirmektir.

Ben de bir görme engelli olarak kitap okumayı seviyorum. Sevginin olduğu gibi, bilginin de paylaşıldıkça pekişeceğine inanıyorum. Tüm kitap dostlarına, görme engellilerin kitap okuyabilmeleri için gösterdikleri çabalardan ve yaptıkları katkılardan ötürü teşekkür ediyorum.

Bilgi paylaşmakla çoğalır.
Yaşar Mutlu

İLGİLİ KANUN:

5846 sayılı kanun'un "Altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler" bölümünde yer alan "EK MADDE 11" : "ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braille alfabesi ve benzeri formatlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılmaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur."

Bu e-kitap görme engelliler için düzenlenmiştir. Kitap taramak gerçekten incelik ve beceri isteyen, zahmet verici bir iştir. Ne mutlu ki, bir görme engellinin, düzgün taranmış ve hazırlanmış bir e-kitabı okuyabilmesinden duyduğu sevinci paylaşabilmek tüm zahmete değer. Sizler de bu mutluluğu paylaşabilmek için bir kitabınızı tarayıp, kitapsevenler@gmail.com adresine göndermeyi ve bu isimsiz kahramanlara katılmayı düşünebilirsiniz.

Bu kitaplar, size gelene kadar verilen emeğe ve kanunlara saygı göstererek, lütfen bu açıklamaları silmeyiniz.

Siz de bir görme engelliye, okuyabileceği formatlarda, bir kitap armağan ediniz...
Teşekkürler.

Ne Mutlu Bilgi için, Bilgece yaşayanlara.
www.kitapsevenler.com
Not bu kitabı tarayan arkadaşına çok teşekkürler.

Orhan Güzel _ En Güzel Hazır Cevaplar